

HOLLAND

**Provinciaal verslag
betreffende artikel 12 aanvraag
Gemeente Boskoop voor het jaar 2002**

Provincie Zuid-Holland,
Directie Maatschappij & Bestuur
Afdeling Financieel toezicht, Rechtsbescherming en Archiefinspectie
D. Peereboom Voller
Tel. 070 - 4416708
maart 2002

Algemene inleiding

De raad van de gemeente Boskoop heeft in zijn vergadering van 29 november 2001 besloten ook voor het jaar 2002 bij de beheerders van het Gemeentefonds een aanvraag voor een aanvullende uitkering op grond van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet in te dienen. De financiële positie van de gemeente is niet zodanig gewijzigd, dat zonder aanvullende steun een sluitende exploitatie verkregen kan worden. De rapportages van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden (IFLO) voor het uitkeringsjaar 2000 en 2001 zijn gereed. Beschouwingen hierover zijn reeds afzonderlijk ter kennis gebracht aan de beheerders van het Gemeentefonds.

Op grond van artikel 20 van het Besluit financiële verhouding 2001 brengen Gedeputeerde Staten voor 15 februari van het jaar waarvoor een aanvullende uitkering wordt aangevraagd, aan de beheerders van het Gemeentefonds verslag uit over de financiële positie van de gemeente. Voor dit jaar is gekozen voor een kort verslag.

Voor 2002 is de gemeente overgegaan tot het opstellen van een productbegroting. Dit betekent dat in de begroting voor 2002 de kolommen rekening 2000 en begroting 2001 niet zijn ingevuld. Het is daarom lastiger een vergelijking met voorgaande jaren te maken. mede door een gewijzigde kostenverdeling en de invoering van de euro.

Eerst wordt een overzicht gegeven van het belastingpakket 2002 met achtereenvolgens de reinigingsrechten, de rioolrechten en de onroerend zaak belasting. Vervolgens wordt ingegaan op de financiële positie van de gemeente, met name de jaarrekening 2000 en de begrotingsresultaten 2001 en 2002. Voor het jaar 2002 wordt tevens behandeld de meerjarensaneringsbegroting. Tenslotte is een hoofdstuk algemeen opgenomen, waarin aan de orde komt de bodemgesteldheid, de GEB-kavel, de sportzaal, de brandweerkazerne en de reorganisatie.

Toetsing aan de formele voorschriften

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste eigen inkomstenbronnen van de gemeente. Achtereenvolgens komen aan de orde:

- Belastingpakket 2002
- Overige eigen heffingen

Belastingpakket 2002

Eén van de vereisten om in aanmerking te komen voor aanvullende steun uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 Financiële verhoudingswet is dat de eigen heffingen uit het belastingpakket voldoen aan het redelijk peil, zoals voorgeschreven door de beheerders van het gemeentefonds in de meicirculaire.

Bij het onderdeel OZB van het redelijk peil wordt een tarief per € 2.268 waarde OZB-capaciteit als referentie gehanteerd. Hiermee wordt aangesloten bij het verdeelsysteem van het gemeentefonds. Voor het normtarief OZB voor toelating van artikel 12 is de verhoging van het normtarief verlaagd van 140% naar 120%. Dit komt uit op een bedrag van € 6 per € 2.268 WOZ-waarde. Daarnaast geldt onveranderd de eis van 100% kostendekkendheid bij de onderdelen riolering en reiniging. Voor 2002 gelden de volgende minimumnormen:

Onroerende-zaakbelastingen	: € 6 per € 2.268 waarde OZB-capaciteit;
Reinigingsrechten	: volledig lastendekkend;
Rioolrechten	: volledig lastendekkend.

Overigens geldt voor de gemeente Boskoop, omdat zij ook in voorgaande jaren een artikel 12-gemeente was, nog een rekkentarieff van (afgerond) € 7 (140% van het normtarief) per € 2.268 WOZ-waarde. Voor lopende artikel 12-gemeenten geldt de tariefsverlaging niet. Dit is overeenkomstig de beleidslijn dat een artikel 12-gemeente zoveel als redelijkwijs van haar kan worden verwacht maatregelen treft ter verbetering van haar financiële positie. Een verlaging van het OZB-tarief is daarmee in tegenspraak. Een artikel 12-gemeente hoeft niet per onderdeel aan de norm te voldoen. Wel dient aan het totaal van het pakket te worden voldaan.

Reinigingsrechten

Op 27 januari 2001 heeft de gemeenteraad besloten tot het onderbrengen van de gemeentelijke reinigingsdienst in de regeling Gemeenschappelijk Vuilverwerkingsbedrijf Midden-Holland en Rijnstreek (GVB) of Cyclus. De voornaamste reden hiertoe was de ontwikkelingen in de afvalwereld. De geraamde lasten voor het onderdeel afvalverwijdering en afvalverwerking bedragen € 1,2 miljoen. Rekening houdend met een beschikking over de tariefsegalisatiereserve van € 98.185 is de exploitatie van dit onderdeel kostendekkend. Het tarief voor een meerpersoonshuishouding bedraagt € 211,50 per jaar.

In verband met de overgang naar Cyclus zijn in 2001 hogere uitgaven gedaan. Deze zijn onder andere een gevolg van gewijzigde ARBO-eisen, milieuriichtlijnen en desintegratiekosten. Deze hogere uitgaven zijn onttrokken aan de reserve voor tariefsegalisatie. De stand van deze reserve bedraagt per 1 januari 2002 € 57.099. Hierbij is dan al rekening gehouden met bovengenoemde onttrekking in 2002 in verband met de matiging van het tarief.

Rioolrechten

Met ingang van het jaar 2000 wordt in artikel 12 bij de berekening van de kostendekkendheid bij het onderdeel riolering uitgegaan van de zgn. netto kosten. Onder netto kosten wordt in dit verband verstaan de bruto kosten verminderd met het bedrag van de verfijning rioleringen en van het cluster riolering.

De gemeente beschikt over een gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Dit GRP wordt jaarlijks geëvalueerd. Momenteel wordt gewerkt met het GRP 1999 - 2003. In de begroting 2002 wordt voor € 1.972.941 aan uitgaven ten behoeve van riolering geraamd. Onder deze raming zijn de uitgaven voor nieuwe investeringen ten bedrage van € 450.000 begrepen. De gemeente brengt de investeringsuitgaven direct ten laste van de exploitatie. Het tekort op de exploitatie wordt vervolgens geactiveerd. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden vervolgens weer betrokken bij de exploitatie.

Binnen artikel 12 is het niet toegestaan investeringen direct ten laste van de exploitatie te brengen. Investerings waarvan het nut zich uitstrekt over meerdere jaren mogen uitsluitend op basis van kapitaallasten in de exploitatie worden betrokken. De provincie hanteert in het kader van het toezicht op de gemeentelijke financiën een andere benadering. Als uitgangspunt bij deze benadering geldt dat de totale lasten voor de riolering over de totale periode van het beheersplan zo laag mogelijk worden gehouden. Na correctie van de uitgaven voor nieuwe investeringen zoals die binnen artikel 12 zou worden toegepast beragen de lasten van riolering in de begroting 2002 € 1,5 mln.

In het kader van artikel 12 dienen tot de lasten van riolering ook de lasten van straatvegen te worden gerekend. Indien de lasten van straatvegen niet afzonderlijke zijn opgenomen onder de functie riolering wordt 50% van de totale lasten van het mechanisch en handmatig straatvegen tot de lasten van riolering gerekend. Voor 2002 gaat het dan om 50% van € 81.316, ofwel € 40.700. Op de brutolasten van de riolering worden vervolgens de inkomsten uit de verfijning riolering en het saldo van de cluster riolering in mindering gebracht.

De nettolasten van de riolering kunnen dan als volgt worden berekend:

brutolasten	€ 1.523.000
aandeel straatvegen	€ 40.700 +
	€ 1.563.700
verfijning riolering	€ 867.900 -/-
cluster riolering (indicatief)	€ 901.000 -/-
nettolasten	€ 205.200 -/-
	=====

Aantal rioolaansluitingen	5.544
Minimumbedrag is	€ 95

De opbrengst van het rioolrecht bedraagt volgens de begroting 2002 € 1,1 mln. Geconstateerd wordt dat het rioolrecht lastendekkend is. De heffing van het rioolrecht is in Boskoop gebaseerd op een bedrag per m3 watergebruik. Het tarief voor 2002 bedraagt € 1,75 m3. Het gemiddelde watergebruik is 130 m3. Het gemiddelde tarief bedraagt derhalve € 227,50.

Onroerende-zaakbelastingen

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid van tariefdifferentiatie tussen woningen en bedrijven (niet-woningen). Voor het jaar 2002 zijn de tarieven in de raadsvergadering van 20 december 2001 voor woningen en niet-woningen vastgesteld op respectievelijk € 6,48 en € 10,55. Het tijdvakpercentage is berekend op 163%. Op grond van de mogelijkheid het percentage 10% te verhogen heeft de gemeente gekozen voor toepassing van het maximale tijdvakpercentage.

De laatstbekende taxatiewaarden voor woningen en niet-woningen bedraagt volgens de gegevens van het Ministerie van Financiën (Fipuli) over de betaalmaand januari 2002 € 892 mln respectievelijk € 201 mln. De totale capaciteit bedraagt € 1.093 mln. Op basis van de gegevens over de belastingcapaciteit is (net als in het verslag over 2001) een gemiddeld tarief berekend van € 7,23. Bij deze berekening zijn de tarieven gerelateerd aan de taxatiewaarden woonruimten en niet-woonruimten. $(6,48 \times 892/1093) + (10,55 \times 201/1093) = 5,29 + 1,94 = 7,23$.

Voorlopige conclusie:

Op basis van de thans bekende gegevens voldoet de gemeente Boskoop aan de minimum eisen van het belastingpakket artikel 12 Fww.

Door de verplichte vrijstelling van de boomkwekerijen voor de onroerende zaakbelastingen loopt de gemeente inkomsten mis. Naar schatting gaat het om een bedrag van € 0,45 mln. Het gemeentebestuur is in overleg getreden met het Platform Sierteelt Regio Boskoop om te bezien of de mogelijkheid bestaat van een vrijwillige structurele bijdrage tot dit bedrag. Een en ander vloeit voort uit het in opdracht van Boskoop gemaakte rapport Boskoop 2015, waarin twee scenario's zijn geschetst, Het sierteelt+ scenario en het woon+ scenario. de gemeenteraad heeft uiteindelijk gekozen voor het sierteelt+ scenario. Het overleg over deze bijdrage is nog gaande.

Overige eigen heffingen

Naast de heffingen behorend bij het belastingpakket worden ook andere heffingen genoemd. De heffingen zijn vergeleken met de heffingen voor het vorige jaar, omdat de gegevens over 2002 van landelijke gemiddelden uit de grootte groep 3.001 tot en met 10.000 woonruimten nog niet beschikbaar zijn. De cijfers van 2001 zijn omgerekend naar €.

	Absoluut x 1.000		per woonruimte	
	2001	2002	2001	2002
-secretarieleges	€ 119	€ 134	€ 20	€ 22
-leges bouwvergunningen	€ 182	€ 190	€ 30	€ 31
-begraafrechten	€ 157	€ 176	€ 26	€ 29
-hondenbelasting	€ 32	€ 33	€ 5	€ 5
-marktgeden	€ 21	€ 22	€ 3	€ 4
totaal			€ 84	€ 91

Ten opzichte van vorig jaar zijn de belastingen en retributies toegenomen met € 7,00 Dit betekent per woonruimte een stijging van 8,3% ten opzichte van het jaar 2001. Het aantal wooneenheden is met 104 toegenomen van 6.053 tot 6.157, een stijging van 1,7%. Gezien de tariefsstijging over 2001 en 2002 van 4,5% en 8,3 % is te verwachten dat deze rechten, met uitzondering van de begraafrechten, op een vergelijkbaar niveau liggen met het landelijk gemiddelde.

Financiële positie

Financieel resultaat rekening 2000.

In de voorgaande provinciale verslagen betreffende de artikel 12 aanvraag gemeente Boskoop is ingegaan op de gemeenterekeningen 1994 - 1999. Voor informatie over die jaren wordt kortheidshalve naar die rapporten verwezen. Omdat de jaarrekening 2000 nog is opgesteld in guldens, zijn alle in deze paragraaf vermelde bedragen ook opgenomen in guldens.

Algemeen

De jaarrekening van de gemeente Boskoop is in de openbare vergadering van 27 september 2001 door de gemeenteraad vastgesteld en op 8 oktober 2001 aan de provincie aangeboden. De rekening sluit met een voordelig saldo van f 45.000,-. De primitieve begroting sloot met een tekort van f 13.850.000,-. Indien hierop de lasten die voortvloeien uit de Financiële Schouw in mindering wordt gebracht resteert een tekort van f 1,7 mln. Bij een sluitende begroting voor 1999 is dus in 2000 sprake van een uitzetting van f 1,7 mln.

Bij brief van 27 december 1999 is de gemeente onder preventief toezicht gesteld omdat de begroting niet in evenwicht is en omdat volgens de meerjarenbegroting ook op termijn geen sprake zal zijn van een materieel sluitende begroting. Per brief van 12 mei 2000 is aan de begroting 2000 de goedkeuring onthouden.

Het jaar 2000 is het 1^e jaar dat de gemeente een beroep doet op een aanvullende bijdrage uit het gemeentefonds. Over dat jaar is inmiddels het rapport van de IFLO verschenen. Bij de berekening van het aanvaardbaar begrotingstekort zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Op basis van de analyse van IFLO is f 5 mln aangemerkt als aanwendbare reserve. Dit bedrag wordt in vijf jaar bij het relevante tekort betrokken, voor 2000 dus f 1 mln.
- De staat van activa is gescreend op immateriële activa. De boekwaarde hiervan ad f 1,5 mln wordt op basis van een 10-jarige annuïteit bij het relevante tekort betrokken.
- Het achterstallig onderhoud van de wegen is berekend op f 10,4 mln. Ook dit bedrag wordt op basis van een 10-jarige annuïteit bij het relevante tekort betrokken.
- Het regulier budget van de wegen tenslotte dient met f 2,9 mln per jaar verhoogd te worden.
- De frictiekosten (opstellen onderhoudsrapporten en inhuren deskundigen) zijn berekend op f 652.000,- en worden voor de helft over 2000 en 2001 meegenomen bij het relevante tekort.

Dit leidt tot het volgende overzicht:

Vastgesteld begrotingstekort door IFLO = eigen inspanning	f 1.700.000,-	Nadeel
Regulier onderhoud budget wegen	2.900.000,-	Nadeel
Achterstallig onderhoud wegen	1.400.000,-	Nadeel
Immateriële activa	29.000,-	Nadeel
Frictiekosten artikel 12	326.000,-	Nadeel
Behoedzaamheidsreserve (50% van de verwachte uitkering))	<u>160.000,-</u>	Voordeel
Aanvaardbaar begrotingstekort	f 6.195.000,-	

Aanvaardbaar begrotingstekort	f 6.195.000,-
Inbreng reserves	<u>1.000.000,-</u>
Relevantbegrotingstekort	f 5.195.000,-
Eigen inspanning	<u>1.700.000,-</u>
Aanvullende steun 2000	f 3.495.000,-

Dit is als volgt verwerkt in de voorzieningen:

Ontvangen	
Aanvullende steun	f 3.495.000,-
Storting ten laste van de algemene reserve	1.000.000,-
Storting behoedzaamheidsreserve	<u>160.000,-</u>
Totaal	f 4.655.000,-

Ten bate gebracht aan:

Voorziening regulier budget onderhoud wegen	f 2.900.000,-
Voorziening achterstallig onderhoud wegen	1.400.000,-
Voorziening frictiekosten art. 12	326.000,-
Voorziening immateriële activa	<u>29.000,-</u>
Totaal	f 4.655.000,-

Het nettoresultaat van de rekening 2000 wordt door het accountantskantoor Deloitte & Touche bepaald op f 4,8 mln.. Het overschot voor 2000 is, naast de de opbrengst verkoop aandelen Bouwfonds ad f 3,3 mln , veroorzaakt door een herziening van de renteberekening en door uitstel van investeringen waardoor een éénmalige ruimte is gecreeërd van f 1,1 mln. Dit resultaat is tot een bedrag van f 4,3 mln gestort in de bestemmingsreserve "afwikkeling dienstjaar 2000". In het tripartite-overleg is er mee ingestemd om dit overschot in te zetten voor uitgaven in de incidentele sfeer.

Balans

Bij de jaarrekening 1998 zijn opmerkingen gemaakt over de (in de meeste gevallen) lange afschrijvingstermijn voor de immateriële vaste activa, de wisselende afschrijvingstermijnen voor de reconstructie van wegen (soms 40 jaar, soms 25 jaar) en de afschrijvingstermijn van de stichtings- en inrichtingskosten van scholen van 60 jaar. In de jaarrekening 2000 heeft nog geen aanpassing plaats gehad.

De immateriële activa zijn hoofdzakelijk toegenomen door de geactiveerde kosten inzake artikel 12 ad f 0,5 mln. De materiële activa zijn voornamelijk gestegen door de activering van de kosten reconstructie Zijde 2000 van f 0,2 mln en aankoopkosten panden Zijde 160-166 van f 1,4 mln.

Reserves en voorzieningen

Het batig saldo 2000 ad f 45.000,- is afzonderlijk op de balans opgenomen. Het totaal van reserves en voorzieningen is van f 13,7 mln per 1 januari 2000 opgelopen tot f 22,5 mln per 31 december 2000. Een toename van f 8,8 mln in het 1^e jaar van een artikel 12 aanvraag. Circa f 6,3 mln is toe te schrijven aan de toename van de voorzieningen. Ten laste van de exploitatie zijn voorzieningen gevormd voor ondermeer onderhoud wegen ad f 4,3 mln. Daarnaast is ten laste van de algemene reserve een voorziening getroffen voor de nadelige exploitatieuitkomst van Waterrijk West van f 1,5 mln. Voorts is nog een bestemmingsreserves afwikkeling dienstjaar 2000 gevormd van f 4,3 mln.

Grondbedrijf

De gemeente heeft één complex in exploitatie, te weten Waterrijk. Dit complex is verdeeld in Oost en West. Het gebied Oost is in exploitatie, terwijl West als gevolg van het Groene Hartbeleid afhankelijk is van het beschikbaar aantal contingenten. De bouw van Waterrijk-West is daarmee uiterst onzeker geworden. De boekwaarde van dit complex is ongeveer f 1,7 mln.

De herziene exploitatie-opzet per 1 januari 2000 geeft voor Waterrijk-Oost een tekort van f 1,2 mln. Wanneer Waterrijk-West niet wordt gerealiseerd komen alle kosten van het plan Waterrijk ten laste van het gedeelte Oost. Voor het tekort is in 2000 een voorziening getroffen van f 1,5 mln. Per 1 januari 2001 wordt de opzet opnieuw herzien.

Begrotingsresultaat 2001

Het tekort van de begroting 2001 bedraagt f 12,3 mln (€ 5,6 mln). Dit tekort wordt net als in 2000 veroorzaakt door de stelpost kapitaallasten toekomstige investeringen en de stelpost kapitaallasten kredieten voorgaande dienstjaren. De begroting is met brief van 19 december 2000 wederom onder preventief toezicht geplaatst.

In afwachting van het rapport van IFLO over de toekenning van aanvullende steun voor het jaar 2000 lijkt het weinig zinvol een oordeel uit te spreken over de begroting 2001. De begroting 2001 is een voortzetting van het beleid zoals gevoerd in de begroting 2000. Per brief van 8 mei 2001 is aan de begroting voor 2001 de goedkeuring onthouden.

Voor onderhoud wegen zou volgens de rapportage van het bureau Arcadis op basis van de aangepaste normkosten een bedrag nodig zijn van rond f 7,7 mln (€ 3,5 mln). De inspecteur heeft op hoofdlijnen met dit rapport ingestemd. De gemeente is voor het jaar 2001 nog uitgegaan van ongewijzigd beleid en slechts het voor 2000 geraamde bedrag verhoogd met f 50.000,- (€ 22.689) en gebracht op f 3,8 mln (€ 1,7 mln). Dit bedrag is overigens inclusief de kapitaallasten geactiveerd onderhoud wegen van ruim f 1 mln (€ 0,45 mln). Voor het reguliere wegenonderhoud resteert een bedrag van f 2,8 mln (€ 1,27 mln).

Begrotingsresultaat 2002

Het tekort van de begroting 2002 bedraagt na de 1° en 2^e wijziging € 1,2 mln. In deze begroting zijn de budgetten geraamd conform de onderhoudsplannen voor de wegen, baggeren, bruggen, beschoeiingen/kademuren en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. Hierbij is rekening gehouden met de beschikking voor de toegekende aanvullende steun voor 2000 door de beheerders van het Gemeentefonds. Inmiddels is een meerjarensaneringsbegroting 2002-2006 (mjb) opgesteld, waarbij het gelukt is om de laatste jaarschijf sluitend te doen zijn. De gemeente heeft om in 2006 een sluitende begroting te kunnen overleggen een bedrag van circa € 1,4 mln moeten bezuinigen. Dit is circa 7% van het budget.

In de raadsvergadering van 28 februari 2002 is deze meerjarenbegroting geaccordeerd. Over deze mjb zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Gedurende 4 jaar wordt de ozb jaarlijks met 1% extra (boven het inflatiepercentage) verhoogd. Dit betekent dat de mjb gaat lopen tot en met 2006.
- Daarnaast worden nog diverse kleine ontvangsten, zoals de diverse leges, aangepast en verhoogd. Uit de productbegroting blijkt dat daar nog wel enige ruimte

zit. Dit levert circa € 10.000 à 15.000 op. Hiermee kunnen enkele pijnpunten uit de saneringsronde worden opgelost.

De gemeente blijft de mogelijkheid behouden om, wanneer zich een structureel voordeel voordoet, de belastingverhoging achterwege te laten. Dit is vooral van belang in verband met de mogelijke bijdrage van het bedrijfsleven (lees sierteeltkwekerijen).

Algemene ontwikkelingen

Bodemgesteldheid

Net als in enkele andere gemeenten in het Groene Hart is de bodemgesteldheid in Boskoop zeer slecht. Wij zijn van mening dat het Gemeentefonds hiermee onvoldoende rekening houdt. Wij vinden het daarom belangrijk dat deze gemeenten en de provincie betrokken worden bij het onderzoek naar de factor drooglegging bij het onderdeel bodemgesteldheid, zoals door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is toegezegd aan de Tweede Kamer.

GEB kavel

In het provinciaal verslag over 2001 is melding gemaakt van het te saneren voormalige gasfabriekterrein aan de Zuidkade. Op deze locatie wil de gemeente woningen bouwen.

Op 19 juni 2001 is een intentie-overeenkomst getekend tussen de gemeente Boskoop, de provincie Zuid-Holland en de in Rijswijk gevestigde HBG Bouw en Vastgoed BV voor het verrichten van een haalbaarheidsstudie en het ontwikkelen van een planvisie voor woningbouw.

Daarbij wordt van twee scenario's uitgegaan: enerzijds alleen de GEB-kavel en anderzijds de GEB-kavel en het naastliggende terrein van de rioolzuivering. De eigenaar, het Hoogheemraadschap Rijnland, wil de watercapaciteit van de bestaande waterzuiveringsinstallatie bij Reeuwijk verdubbelen. Na realisatie kan in het jaar 2005 o.a. de lokatie in Boskoop verkocht worden. De gemeente heeft het recht van eerste koop. Dit betekent dat de ontwikkeling van het plan nog wel even op zich zal laten wachten. Een eerste financiële verkenning, waarbij rekening is gehouden met de sanering van de grond, levert uiteindelijk een nadeel op van circa € 450.000,-. Een mogelijke saneringsbijdrage is buiten beschouwing gelaten. In het Ontwerp Geïntegreerd Werkprogramma Bodemsanering 2002 – 2004 van de provincie is de sanering van het terrein opgenomen voor de periode 2006 – 2010. Nieuwe ontwikkelingen kunnen echter leiden tot een verschuiving.

Sportzaal

In maart 2000 is een bestuursopdracht vastgesteld voor een onderzoek naar renovatie van de sportzaal of nieuwbouw. Aan de hand van het onderzoek is gekozen voor nieuwbouw van een sportzaal, hetgeen gelijk de mogelijkheid schiep om het gymnastieklokaal aan de Von Sieboldstraat te sluiten

In februari 2001 is de bestuursopdracht vastgesteld voor een onderzoek naar de nieuwbouw van een sportzaal. Vastgesteld moest worden een programma van eisen, een definitieve locatie en een investeringsplan/exploitatieverzicht.

Het uitgangspunt bij de nieuwbouw is dat de exploitatiekosten niet hoger mogen zijn dan nu in de begroting is geraamd (dus budgettair neutraal). Een eerste globale raming van de investeringskosten komt uit op rond € 2,5 mln inclusief btw. De kosten worden grotendeels gedekt door de verkoopopbrengst van de huidige locaties. Op 4 juli 2001 heeft de commissie samenleving met de rapportage nieuwbouw sportzaal ingestemd.

Momenteel wordt gezocht naar een locatie waar de nieuwbouw van de sportzaal te realiseren is. Selectiecriteria zijn onder andere bouwoppervlak, mogelijkheid tot parkeren, afstand ten opzichte van de scholen, relatie met omliggende bebouwing en dergelijke.

Brandweerkazerne

De bestuursopdracht tot geïntegreerde huisvesting van brandweer en wijkbeheer is verstrekt in maart 2001 en heeft geleid tot drie varianten. Uiteindelijk is gekozen voor nieuwbouw van de brandweerkazerne en wegwerken achterstallig onderhoud Biezenwerf, waar wijkbeheer gevestigd is. Naar dit laatste is inmiddels een onderzoek gestart.

Overigens heeft men besloten over te gaan tot het in dienst nemen van een full-time brandweercommandant. Hiervoor zullen extra financiële middelen moeten worden vrijgemaakt.

Reorganisatie

Een uitvloeisel van de meerjarensaneringsbegroting is onder andere een wijziging van de huidige gemeentelijke organisatie. Van het sectorenmodel wordt overgegaan naar het directie en product/marktgroepenmodel. Het aantal managementlagen gaat terug van 3 naar 2 en het aantal managementfuncties kan verminderen. Inmiddels is gestart met de uitwerking van het plan van aanpak, de hoofdstructuur, het formatieplan en het sociaal statuut. In de saneringsbegroting is een bezuiniging van € 225.000 op de personeelskosten opgenomen.

De gemeente kampt nog steeds met een groot aantal vacatures. Volgens de derde Marap 2001 bedraagt de feitelijke sterkte van het personeel 76,08 fte's. De gewenste sterkte bedraagt 94,2 fte's. De feitelijke sterkte van het personeel bedroeg volgens de derde Marap 2000 80,3 fte's. Volgens dit organogram bedraagt de gewenste sterkte 97,82 fte's. Bij de huidige stand van zaken is dus nog steeds sprake van circa 18 vacatures, dit is ongeveer 20% van het totale personeelsbestand.

Datum
4 juni 2002

Ons kenmerk
IFLO2002/74175

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7655

Uw kenmerk
DMB/2002/1507A

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
-

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Minuut

Van
C.A. Lok

Lijnparaaf
Hoofd IFLO

Onderwerp
Verslag inzake de artikel 12-aanvraag van de gemeente
Boskoop voor het jaar 2002.

Medeparaaf

Afschrift aan
Archief
C.A. Lok

Kamer
L533
L463

Afschrift aan

Kamer

Visie

Weer voorleggen

Datum

Geldig bezwaar
Begrotingsjaar

Begrotingsartikel

Bedrag
fl.

Budgetregel

Verzendgegevens
Uiterste verzenddatum
Z.s.m.

Aanwijzingen
 Aantekenen
 Per expresse
 Per koerier
 Per e-mail

Per fax
 Internet
 Staatscourant

Diplomail Aruba
 Diplomail Curaçao
 Diplomail St. Maarten

Verzonden door
Naam

Mandus
Verzenddatum
4-6-2002

Bijzonderheden

Minuut

~~Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties~~

Datum
4 juni 2002

Ons kenmerk
IFLO2002/74175
Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7655

Uw kenmerk
DMB/2002/1507A

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Onderwerp

Verslag inzake de artikel 12-aanvraag van de
gemeente Boskoop voor het jaar 2002.

Geacht college,

15
Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag inzake de artikel 12-aanvraag van de
gemeente Boskoop voor het jaar 2002. Het verslag zal mede de basis vormen voor het
rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden over deze artikel 12-
aanvraag.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
het wnd. hoofd van de Inspectie Financiën Lokale
en provinciale Overheden,

4/6

R.J.M. Brinkman

Gedeputeerde staten van de provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Onderwerp
Verslag inzake de artikel 12-aanvraag van de
gemeente Boskoop voor het jaar 2002.

Geacht college,

Hierbij bevestig ik de ontvangst van het verslag inzake de artikel 12-aanvraag van de gemeente Boskoop voor het jaar 2002. Het verslag zal mede de basis vormen voor het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden over deze artikel 12-aanvraag.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
het wnd. hoofd van de Inspectie Financiën Lokale
en provinciale Overheden,

R.J.M. Brinkman

Datum
4 juni 2002

Ons kenmerk
IFLO2002/74175
Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7655

Uw kenmerk
DMB/2002/1507A

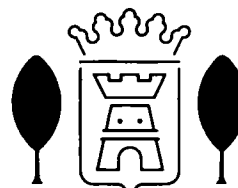
Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Raadhuisplein 1
2771 EK Boskoop
Postbus 5
2770 AA Boskoop
Telefoon: (0172) 219500
Telefax : (0172) 219506
E-mail : info@boskoop.nl

GEMEENTE BOSKOOP

AAN

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Postbus 20011,

2500 EA Den Haag

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES INHOUD 16 SEP 2002 Onderwerp: BFO/FO Aan: FO 2002/88009 RAP...

Uw brief van/kenmerk	Behandeld door JBO	Doorkiesnr. 0172-219577	Boskoop, 12 september 2002
Onderwerp Opheffen vrijstelling ozb cultuurgronden	Registratienummer	Bijlage: 3	Verzonden op 12 SEP. 2002

Excellentie,

De gemeenteraad van Boskoop heeft in 2000 besloten een strategische toekomstvisie Boskoop 2015 te ontwikkelen, om te komen tot een samenhangend beeld van de gewenste ontwikkelingen binnen Boskoop en omstreken op langere termijn (zie bijgaande rapportage). In de raadsvergadering van 11 juli 2002 is besloten de resultaten van deze toekomstvisie als voortgangsrapportage te beschouwen en de definitieve besluitvorming over het gekozen Sierteelt + scenario op te schorten tot meer inzicht verkregen is in de nationale en provinciale planologische besluitvorming omtrent onder meer Vijfde Nota en Streekplan Zuid-Holland Oost. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar bijgaand raadsbesluit.

In dezelfde vergadering is in meerderheid een motie aangenomen, waarbij het college verzocht wordt bij het Rijk aan te dringen op opheffing van artikel 220d, sub 1a van de Gemeentewet inhoudende de vrijstelling van bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond. Dit als ondersteuning van één van de financiële voorwaarden, verbonden aan de onderhavige strategische visie.

Onze wens om de sierteeltsector geheel onder de Onroerende-zaakbelastingen te brengen is gebaseerd op de gedachte dat deze vrijstelling ooit ontworpen is ter ondersteuning van bedrijven die werkzaam zijn in de extensieve in plaats van in de intensieve landbouw. In Boskoop en omgeving is echter sprake van een intensief gebruik van grond en infrastructuur, terwijl de draagkracht van de bodem uitzonderlijk laag is. Hierdoor ontstaat er een grote discrepantie tussen enerzijds de beperkte inkomsten als gevolg van de agrarische vrijstelling en anderzijds hogere uitgaven als gevolg van een groter aantal verkeersbewegingen, een grotere fysieke belasting van het wegennet, en de geringere draagkracht van de ondergrond.

Het afschaffen van bovenbedoelde vrijstelling is een belangrijke bijdrage in het verkrijgen van financiële middelen benodigd voor de uitvoering van het Sierteelt + scenario. Bovendien worden door deze bovengemeentelijke bijdrage van alle sierteeltbedrijven de investeringslasten van het Sierteelt + scenario evenredig over alle grondeigenaren en –gebruikers verdeeld. Rechtsongelijkheid en concurrentievervalsing binnen de regio Boskoop wordt daarmee voorkomen.

Wij zien dan ook met vertrouwen uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOSKOOP,
de secretaris,

de burgemeester,

(J. Perfors)

(J. Rijsdijk)

MOTIE

Raad 4/7'02:

geuipiagd aangenomen

11 van 16 tegen (CDA)

De Raad van de gemeente Boskoop, op 11 juli 2002 in openbare vergadering bijeen,

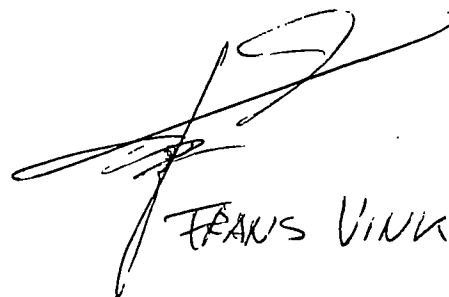
spreekende over agendapunt 18, voortgangsrapportage Boskoop 2015,

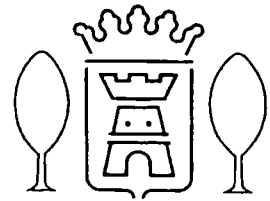
overwegende dat

- * de gemeente ~~ook~~ na afloop van de artikel-12 periode financieel gezond dient te blijven
- * de afschaffing van de cultuurgrondvrijstelling de steun van het Platform Bedrijfsleven heeft (zie verslag werkgroep financiering Sierkebeek scenario / 8 februari 2002)
- * deze afschaffing het meest voor de hand liggende alternatief is voor de bijdrage van de overheid aan de toekomst van Boskoop
- * het komende kabinet voornemens is de wetten, waarin de OZB is vastgelegd, te wijzigen

verzoekt het college van B&W bij de betreffende bewindslieden aan te dringen op opheffing van de cultuurgrondvrijstelling en gaat over tot de orde van de dag

WIM VAN DER PIJPEN

FRANS VINK

GEMEENTE BOSKOOP

Aan de Raad

Raadsvergadering 11 juli 2002.

Agendanummer: 18

in naam P.L. Trimp namens Platform
Siersteelt

Nummer: 02/49

Onderwerp: Boskoop 2015: een integrale strategische visie.

Portefeuillehouder: J. Rijsdijk.

motie GL/DBB in meerderheid
(11/6) aangenomen: onheffen

Boskoop, 2 juli 2002.

Voorstel:

- 1) Besluiten de resultaten betreffende de planologische, financiële en bestuurlijke voorwaarden te beschouwen als voortgangsrapportage;
- 2) Definitieve besluitvorming over het Siersteelt + scenario opschorten tot meer inzicht is verkregen in landelijke en provinciale ontwikkelingen.

regionale cultuur-
grondinstelling

Aanleiding en probleemstelling:

Op basis van een intensief interactief traject is tot een toekomstvisie gekomen, waarbij op basis van tien wensen van Boskoopse burgers, bedrijven en instellingen het Woon + scenario en het Siersteelt + scenario zijn ontwikkeld. In oktober 2001 heeft de raad besloten het Siersteelt + scenario verder uit te werken. De raad heeft het college hierbij drie vervolgp opdrachten meegegeven om voor het zomerreces 2002 een definitief besluit te kunnen nemen over de toekomst van Boskoop. Het betreft een onderzoek naar de planologische, de financiële en de bestuurlijke voorwaarden om het Siersteelt + scenario te kunnen uitvoeren.

motie PvdA: afgewezen

motie
SGP/CA:
aangenomen

De raad baseerde zijn keuze om voor het zomerreces 2002 definitief te besluiten op de volgende drie veronderstellingen:

1. de Vijfde Nota zou in deze kabinetsperiode zijn afgerond;
 2. er zou geen bestuurlijke discussie kunnen ontstaan over de 170 ha. uitbreiding in Hazerswoude;
 3. de provincie zou voor de zomervakantie het ontwerp streekplan hebben geaccordeerd.
- Vanwege nieuwe inzichten betreffende deze drie veronderstellingen en wij de planologische voorwaarde op dit moment dominant vinden, stellen wij u voor op dit moment geen definitief besluit te nemen.

2. h. x. d. k.

6

Per voorwaarde rapporteren wij u nu wel over de geboekte onderzoeksresultaten.

1. Planologische voorwaarde;

De sector heeft een areaaluitbreiding van 500 ha. aangevraagd, waarvan 170 ha. op het terrein in aanleg in Hazerswoude en 325 ha. op nader af te wegen locaties. Het Landbouw Economisch Instituut stelt dat de siersteeltsector gezond is en dat planologisch een ruimtetegroei van 2 % per jaar nodig is. Dit betekent een ruimtetegroei van het huidige areaal van 1100 ha. (incl. 170 pct-terrein) in 2000 naar 1425 ha. in 2015. Om de ruimtelijke claim gehonoreerd te krijgen moet de contour van het "Boomteeltconcentratiegebied" in het streekplan Zuid-Holland Oost worden aangepast. Echter, de provincie heeft besloten de streekplanprocedure uit te stellen tot er duidelijkheid is over de besluitvorming over de Vijfde Nota en de uitbreiding van het siersteeltareaal met 170 ha.. Op dit moment is het namelijk onzeker of de Vijfde Nota wordt aangepast of dat deze wordt vervangen door een nieuw alternatief.

Daarnaast heeft Pronk de uitbreiding van 170 ha. stopgezet en voeren de gemeente Rijnwoude en de provincie een juridische procedure om dit besluit ongedaan te maken. Indien de nieuwe

sierteeltareaal met 170 ha.. Op dit moment is het namelijk onzeker of de Vijfde Nota wordt aangepast of dat deze wordt vervangen door een nieuw alternatief.

Daarnaast heeft Pronk de uitbreiding van 170 ha. stopgezet en voeren de gemeente Rijnwoude en de provincie een juridische procedure om dit besluit ongedaan te maken. Indien de nieuwe minister van VROM vasthoudt aan het besluit van Pronk dan behoort uitbreiding in Hazerswoude niet tot de mogelijkheden. De provincie heeft aangegeven de ontwerpakte van de Integrale herziening van het streekplan Zuid-Holland Oost binnen de huidige zittingsperiode vast te stellen.

2. Financiële voorwaarde:

Onderzoek naar bijdragen van Europa, Rijk en Provincie heeft geleid tot een overzicht van subsidiebronnen en subsidieverstrekkers. De tien wensen van Boskoopse burgers, bedrijven en instellingen zijn vertaald in een "Actieprogramma Boskoop 2015" bestaande uit 12 actiepunten. Voor elk actiepunt is een overzicht van subsidiebronnen en bijbehorende subsidieverstrekkers opgesteld.

Op dit moment wordt met de provincie gesproken over de randvoorwaarden om in aanmerking te komen voor deze subsidies.

Daarnaast is onderzocht op welke wijze de sector kan bijdragen aan het realiseren van het Sierteelt + scenario. Deloitte&Touche heeft onderzocht welke wettelijke mogelijkheden er zijn om bij te dragen. De wettelijke mogelijkheden om een structurele evenredige bijdrage van alle sierteeltbedrijven te verkrijgen zijn beperkt, omdat er een agrarische vrijstelling is van OZB-heffing.

Hierdoor is de gemeente afhankelijk van de wil van de sector om structureel te investeren in het Sierteelt + scenario. Het instellen van een heffing via het Productschap Tuinbouw is een mogelijkheid waarbij alle sierteeltbedrijven evenredig bijdragen. De sector heeft aangegeven hieraan niet te willen meewerken gezien de moeilijkheden in het verleden. Wel deed de sector twee andere voorstellen: het extra belasten van bedrijven die zich vestigen op eventueel nieuw areaal en het extra belasten van bedrijven op bestaand areaal, voor zover sprake is van herstructurering. De sector heeft hierbij de eis laten varen dat alle bedrijven evenredig bijdragen. Deze twee nieuwe voorstellen worden thans op realiteitswaarde onderzocht. Overigens worden de eventuele plannen van een nieuw kabinet met de OZB met belangstelling tegemoet gezien.

3. Bestuurlijke voorwaarde.

De sierteeltgemeenten in de regio werken regionaal samen in het project "Werken aan Werk". Om tegemoet te komen aan de bestuurlijke randvoorwaarde wordt het project "Werken aan Werk" omgezet in een ontwikkelingsmaatschappij voor de sierteelt. Hiervoor is een "Agenda voor de toekomst voor de sierteelt" vastgesteld die bestaat uit 11 sociaal-maatschappelijke en fysiekruimtelijke thema's. Het doel van deze Ontwikkelingsmaatschappij is het intergemeentelijk realiseren van deze gezamenlijk geformuleerde doelen.

Daarnaast wenst de sector 1 sierteeltgemeente. Daar zijn eerste gesprekken over gevoerd, met name met Rijnwoude. De afspraak is gemaakt dat de deuren aan beide kanten open gehouden moeten worden. Hierbij is Boskoop vanuit haar inhoudelijke motivatie wat verder dan Rijnwoude. In het bestuursaccord 2002-2006 heeft het gemeentebestuur van Rijnwoude aangegeven in de eerste helft van deze zittingsperiode een besluit te willen nemen over de toekomst van Rijnwoude.

Alternatieven met overwegingen:

-

Keuze en overwegingen t.a.v. het voorstel:

Dit voorstel is mondeling behandeld in het voorzittersoverleg van 25 juni 2002.

Op 25 juni hebben de fractievoorzitters van de raad besloten dat de productie van de Projectgroep Boskoop 2015 informatief toereikend is om in handen te stellen van de raad.

(meerjaarlijkse) Financiële aspecten:

-

Communicatie en uitvoering:

-

de secretaris,
J. Perfors

de voorzitter,
J. Rijdsijk

Datum
28 november 2002

Ons kenmerk
FO2002/U88009

Onderdeel
DGOB/BFO/FO

Inlichtingen
Mr. G.A. de Jong
T (070) 426 7650
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Het college van burgemeester en wethouders van
de gemeenten Boskoop
Postbus 5
2779 AA BOSKOOP

RT-PK - 2 DEC. 2002

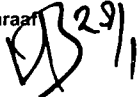
Minuut

Onderwerp
OZB-vrijstelling voor cultuurgronden

Blad
1 van 1

Van
T. de Jong

Aantal bijlagen

Lijnparaaf
hFO

Medeparaaf

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Afschrift aan

Kamer

Afschrift aan

Kamer

✓
✓ Archief
de Jong

L554

Visie

Weer voorleggen

Datum

Geldelijk bezwaar

Begrotingsjaar

Begrotingsartikel

Bedrag

€

Budgetregel

Verzendgegevens

Uiterste verzenddatum

Aanwijzingen

- Aantekenen
 Per expresse
 Per koerier
 Per e-mail

- Per fax
 Internet
 Staatscourant

- Diplomail Aruba
 Diplomail Curaçao
 Diplomail St. Maarten

Verzonden door

Naam

Rudha
Verzenddatum
2/12/02

Bijzonderheden

Het college van burgemeester en wethouders van de
gemeenten Boskoop
Postbus 5
2779 AA BOSKOOP

Onderwerp
OZB-vrijstelling voor cultuurgronden

Geacht college,

Naar aanleiding van uw brief van 12 september 2002 merk ik het volgende op. Allereerst wil ik mij hierbij verontschuldigen voor mijn vertraagde reactie. In uw brief dringt u aan op de opheffing van de cultuurgrondvrijstelling in de onroerende-zaakbelastingen (artikel 220d, eerste lid, onderdeel a, van de Gemeentewet). Hierbij bent u uitgegaan van de gedachte dat deze vrijstelling is geïntroduceerd ter ondersteuning van bedrijven die werkzaam zijn in de extensieve in plaats van de intensieve landbouw.

Uw veronderstelling inzake de ratio van de vrijstelling is echter niet juist. De cultuurgrondvrijstelling (alsmede de kassenvrijstelling) vloeit namelijk voort uit de aard en de opzet van het Nederlandse fiscale stelsel. De vrijstelling is ingevoerd als sequeel van een aan het Nederlandse fiscale stelsel ten grondslag liggende verdeling van heffingsbevoegdheden tussen de waterschappen en de gemeenten. Met deze al lange tijd bestaande vrijstelling is voorkomen dat ondernemers met cultuurgrond dubbel (door gemeenten en waterschappen) worden belast. De onroerende-zaakbelastingen waren bij hun invoering alleen aanvaardbaar wanneer deze dubbele lasten vermeden konden worden. Dit maakt binnen de gekozen grondslag, de waarde van onroerende zaken, een correctie door middel van de vrijstelling noodzakelijk.

De cultuurgrondvrijstelling is - zoals u wellicht bekend – onlangs nog uitgebreid tot de substraatteelt.

In het rapport van de VNG 'Waardering voor het gemeentelijk belastinggebied' (VNG Uitgeverij, 2002) wordt eveneens aandacht besteed aan de cultuurgrond- en andere vrijstellingen. In het nog op te stellen kabinetsstandpunt zal naar verwachting aandacht worden besteed aan deze wettelijke vrijstellingen. Ik kan daar niet op vooruit lopen.

Datum
28 november 2002

Ons kenmerk
FO2002/U88009

Onderdeel
DGOB/BFO/FO

Inlichtingen
Mr. G.A. de Jong
T (070) 426 7650
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 2

Aantal bijlagen

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

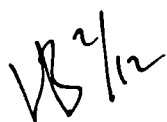
Datum
28 november 2002

Ons kenmerk
FO2002/U88009

Blad
2 van 2

Erop vertrouwende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Financiële Organisatie Binnenlands Bestuur,

H.S.K. Boerboom

Het college van burgemeester en wethouders van de
gemeenten Boskoop
Postbus 5
2779 AA BOSKOOP

Onderwerp
OZB-vrijstelling voor cultuurgronden

Geacht college,

Naar aanleiding van uw brief van 12 september 2002 merk ik het volgende op. Allereerst wil ik mij hierbij verontschuldigen voor mijn vertraagde reactie. In uw brief dringt u aan op de opheffing van de cultuurgrondvrijstelling in de onroerende-zaakbelastingen (artikel 220d, eerste lid, onderdeel a, van de Gemeentewet). Hierbij bent u uitgegaan van de gedachte dat deze vrijstelling is geïntroduceerd ter ondersteuning van bedrijven die werkzaam zijn in de extensieve in plaats van de intensieve landbouw.

Uw veronderstelling inzake de ratio van de vrijstelling is echter niet juist. De cultuurgrondvrijstelling (alsmede de kassenvrijstelling) vloeit namelijk voort uit de aard en de opzet van het Nederlandse fiscale stelsel. De vrijstelling is ingevoerd als sequeel van een aan het Nederlandse fiscale stelsel ten grondslag liggende verdeling van heffingsbevoegdheden tussen de waterschappen en de gemeenten. Met deze al lange tijd bestaande vrijstelling is voorkomen dat ondernemers met cultuurgrond dubbel (door gemeenten en waterschappen) worden belast. De onroerende-zaakbelastingen waren bij hun invoering alleen aanvaardbaar wanneer deze dubbele lasten vermeden konden worden. Dit maakt binnen de gekozen grondslag, de waarde van onroerende zaken, een correctie door middel van de vrijstelling noodzakelijk.

De cultuurgrondvrijstelling is - zoals u wellicht bekend - onlangs nog uitgebreid tot de substraatteelt.

In het rapport van de VNG 'Waardering voor het gemeentelijk belastinggebied' (VNG Uitgeverij, 2002) wordt eveneens aandacht besteed aan de cultuurgrond- en andere vrijstellingen. In het nog op te stellen kabinetsstandpunt zal naar verwachting aandacht worden besteed aan deze wettelijke vrijstellingen. Ik kan daar niet op vooruit lopen.

Datum
28 november 2002

Ons kenmerk
FO2002/U88009

Onderdeel
DGOB/BFO/FO

Inlichtingen
Mr. G.A. de Jong
T (070) 426 7650
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 2

Aantal bijlagen

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

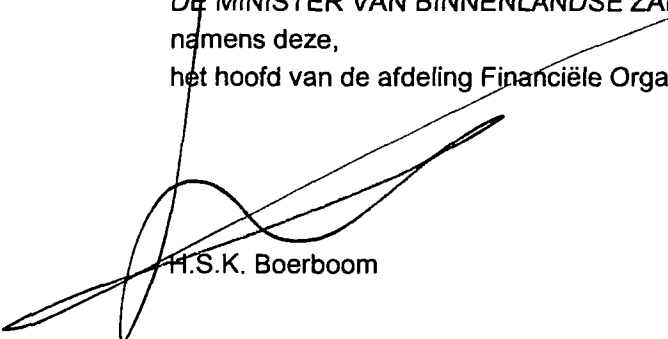
Datum
28 november 2002

Ons kenmerk
FO2002/U88009

Blad
2 van 2

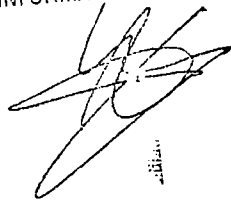
Erop vertrouwend u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Financiële Organisatie Binnenlands Bestuur,

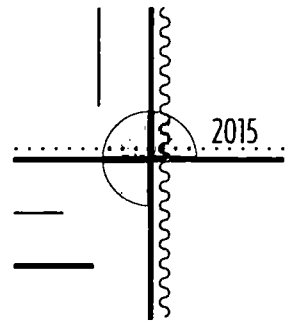
H.S.K. Boerboom

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
DE DIRECTEUR
INFORMATIEVOORZIENING

J. A. Bremmers

gemeente boskoop
raadhuisplein 1 2771 ek boskoop
postbus 5 2770 aa boskoop
t: 0172 219500
f: 0172 219506
i: info@boskoop.nl
w: www.boskoop.nl

**Rapport
Werkgroep
Financiering
Sierteelt + -scenario**

Mei 2002

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	blz. 3
De werkgroep	3
Documenten	3
Opties voor structurele bijdragen	4
Opties voor incidentele bijdragen	5
Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	6

Bijlagen:

1. Brief van Platform Sierteelt Regio Boskoop d.d. 23-10-2001, inzake financiering sierteelt + -scenario.
2. Brief van Platform Sierteelt Regio Boskoop d.d. 3-12-2001, inzake werkgroep financiering door bedrijfsleven.
3. Verslagen van de werkgroep financiering sierteelt + -scenario van 14-1-2002, 8-2-2002 en 15-3-2002.
4. Rapport "Sierteelt + -scenario: onderzoek naar vormen van financiële bijdrage door de sierteeltsector" van Deloitte & Touche Bakkenist d.d. 19-9-2001.
5. Brieven van het Productschap Tuinbouw d.d. 15-4-2002 en de Koninklijke Bond voor de Groothandel in Bloembollen en Boomkwekerijproducten d.d. 23-4-2002, inzake Financiering sierteelt + -scenario.
6. Documentatie gemeente Rijnwoude over de inning van een exploitatiebijdrage ingeval van areaaluitbreiding.
7. Notitie over de mogelijkheid van een Stallingbedrijf.

Inleiding

De gemeenteraad van Boskoop heeft in 2000 besloten een strategische toekomstvisie Boskoop 2015 te ontwikkelen, om te komen tot een samenhangend beeld van de gewenste ontwikkelingen binnen Boskoop en omstreken op langere termijn.

In juni en oktober 2001 heeft de gemeenteraad, op basis van de rapportage "Twee scenario's voor Boskoop 2015", zich in meerderheid uitgesproken voor het nader onderzoeken van het Sierteelt + -scenario. De gemeenteraad heeft drie randvoorwaarden gesteld ter realisatie van dit scenario:

1. de sierteeltsector onder één bestuurlijke koepel;
2. planologische ruimte voor areaaluitbreiding voor de sierteeltsector;
3. de sierteeltsector levert een structurele financiële bijdrage ter realisering van het Sierteelt + -scenario.

Het Platform Sierteelt Regio Boskoop heeft in de brief van 23 oktober 2001 aangegeven bereid te zijn een substantiële bijdrage vanuit het bedrijfsleven te realiseren.

Voorgesteld wordt hiervoor een gezamenlijke werkgroep in te stellen.

De werkgroep

De werkgroep financiering Sierteelt + -scenario is als volgt samengesteld:

Namens het Platform Sierteelt:

- de heer D. Nieuwesteeg
- de heer W. Ravenstein
- de heer mr. H. Westerhof

Namens de gemeente Boskoop

- de heer J. Perfors
- de heer J. van Prooijen

De werkgroep heeft drie maal vergaderd.

Documenten

Bij de activiteiten van de werkgroep hebben twee documenten als basis gediend:

1. het rapport "Sierteelt + -scenario: onderzoek naar vormen van financiële bijdrage door de sierteeltsector" van Deloitte & Touche Bakkenist van 19 september 2001. Dit rapport is samengesteld in opdracht van de gemeente Boskoop en is "een wetenschappelijk onderzoek, waarin verdere uitwerking wordt gegeven aan varianten van financiële participatie door de sierteeltsector";

2. een brief van het Platform Sierteelt Regio Boskoop d.d. 23 oktober 2001, waarin het Platform de gemeente informeert over "hun mening over een financiële bijdrage van het bedrijfsleven teneinde het Sierteelt + -scenario te kunnen realiseren".

Opties voor structurele bijdragen

De opdracht aan de werkgroep was om structurele middelen te vinden. Er vanuitgaande dat het daarbij moet gaan om een substantiële bijdrage zijn twee opties onderzocht, te weten

- a. (een opslag op) de PT-heffing
- b. de onroerende zaakbelastingen

Ad a: PT-heffing

Een structurele financiële bijdrage van de sector ter realisering van het sierteelt + -scenario kan in beginsel met een bijzondere (bestemmings)heffing door het Productschap Tuinbouw (PT) worden geïnd.

Koppeling aan activiteiten die aan de heffingbetalers ten goede moeten komen is een kwestie van definiëring in relatie tot het sierteelt + -scenario en hoeft geen probleem op te leveren.

Noodzakelijk is wel dat de betrokken groep bedrijfsgenoten uit de sector in grote meerderheid achter een dergelijke heffing staat.

Door het Productschap en het Platform Sierteelt is recent vastgesteld dat het noodzakelijke draagvlak er in onvoldoende mate was en is om tot een heffing over te gaan.

Meer informatie over de (on)haalbaarheid van deze optie is te lezen in de als bijlage opgenomen brief van de secretaris van het Productschap Tuinbouw d.d. 15 april 2002 en de verslagen van de werkgroep.

Ad b. Onroerende-zaakbelastingen (ozb)

De wens om de sierteeltsector geheel onder de ozb te brengen is gebaseerd op de gedachte dat daarmee de lasten evenredig over alle grondeigenaren worden verdeeld. Het gehele sierteeltgebied zou dan wel onder één gemeente moeten vallen (= randvoorwaarde 1 van het Sierteelt + -scenario), omdat anders rechtsongelijkheid en concurrentievervalsing binnen de regio Boskoop ontstaat. Daarnaast moet worden gerealiseerd dat dan alle cultuurgrond, dus ook veeteelt en akkerbouw, wordt aangeslagen.

Want sprekend over mogelijkheden tot ozb-heffing, gaat het in de praktijk dan met name om de cultuurgrondvrijstelling.

Deze cultuurgrondvrijstelling is als **verplichte vrijstelling** voor de ozb verankerd in artikel 220d van de Gemeentewet. Verplichte vrijstelling betekent dat een gemeente in een plaatselijke verordening deze vrijstelling niet buiten werking kan stellen of beperken.

Overigens was en is de cultuurgrondvrijstelling regelmatig onderwerp van discussie. Recent is afschaffing bepleit door het Erasmus Studiecentrum Belastingen Lokale overheden in haar, in opdracht van de VNG opgestelde, "Rapport Gemeentelijke belastingen in de 21^e eeuw". De VNG zal haar standpunt bepalen over het ESBL-rapport. Daarna zal het nieuwe kabinet reageren.

Er zijn op korte termijn geen mogelijkheden aanwezig om door middel van een plaatselijke verordening een ozb-heffing op cultuurgrond mogelijk te maken. Hiervoor is een wijziging van de Gemeentewet nodig. Als hiertoe al besloten zal worden, is de verwachting dat dit zeker een aantal jaren zal duren.

Opties voor incidentele bijdragen

Naast opties voor het verkrijgen van directe structurele bijdragen heeft de werkgroep ook gekeken naar mogelijkheden voor het op indirecte wijze creëren van structurele middelen.

Door incidentele bijdragen in een reserve te storten en vervolgens de rente aan te wenden, komen namelijk ook structurele middelen beschikbaar.

Twee opties zijn daartoe aangedragen:

- a. een exploitatiebijdrage
- b. een stallingbedrijf

Ad a. Exploitatiebijdrage

Een exploitatieverordening, gebaseerd op artikel 42 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, biedt de mogelijkheid om in het kader van particuliere grondexploitatie bijdragen te vragen ten behoeve van voorzieningen van openbaar nut en / of verrekening van tekorten van andere exploitaties. Een dergelijke constructie is recent toegepast bij het in ontwikkeling brengen van het PCT-terrein in Rijnwoude.

Het Sierteelt +-scenario behelst een areaaluitbreiding voor de sierteeltsector (= randvoorwaarde 2). Uitgaande van een uitbreiding met 200 – 300 ha. betekent dit volume voor een substantiële bijdrage.

Twee aspecten zijn hierbij van belang. In de eerste plaats zullen de uitbreidingen binnen de grenzen van de gemeente Boskoop moeten plaatsvinden. Verder zal op korte termijn nader juridisch onderzocht moeten worden of de doelstelling "bijdrage aan de algemene middelen" binnen de kaders van een exploitatieverordening is te brengen.

Ad b. Stallingbedrijf

Voor de herstructurering van de bestaande boomkwekerijgebieden is een optie om te komen tot een stallingbedrijf. Een dergelijk bedrijf dat bestaande kwekerijen, al dan niet met woningen, koopt en weer uitgeeft, bestaat reeds voor de glastuinbouw.

Daarbij zou dan, vergelijkbaar met de areaaluitbreidingen, een opslag met een exploitatiebijdrage plaats kunnen vinden.

De optie van het stallingbedrijf zal nader moeten worden uitgewerkt.

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen.

Het Platform Sierteelt Regio Boskoop is bereid om samen met de gemeente een substantiële en structurele financiële bijdrage vanuit de sierteeltsector te realiseren.

De onderzochte opties voor directe structurele bijdragen (PT-heffing en OZB) worden – in ieder geval op dit moment - niet haalbaar geacht.

Met twee opties voor incidentele bijdragen (exploitatieverordening en stallingbedrijf) kunnen op indirecte wijze structurele middelen worden gegenereerd. De incidentele bijdragen worden in een reserve gestort, waarvan de rente jaarlijks beschikbaar komt om de lasten van het sierteelt + -scenario mede te dekken.

De opties exploitatieverordening en stallingbedrijf moeten nader worden onderzocht.

Alvorens nader onderzoek te (laten) doen, beveelt de werkgroep aan op korte termijn een gezamenlijke bijeenkomst te beleggen tussen gemeentebestuur (college en projectgroep Boskoop 2015) en het Platform Sierteelt. Deze bijeenkomst dient om vast te stellen of de genoemde opties voldoen aan de door belanghebbenden vooraf gestelde criteria.

PLATFORM SIERTEELT REGIO BOSKOOP

Aan de Gemeenteraad
van Boskoop

Secretariaat: KvK Rijnland

Postbus 2126

2400 CC Alphen a/d Rijn

0172 - 419940

Datum : 23 oktober 2001
Referentie: bs:\PSRB\62
Betreft: Financiering sierteelt + scenario

Geachte heer, mevrouw,

In aanvulling op onze brief van juli 2001 in verband met Boskoop 2015, informeren wij u in deze brief over onze mening over een financiële bijdrage van het bedrijfsleven teneinde het Sierteelt + scenario te kunnen realiseren.

Zoals woordvoerders van ons reeds mondeling hebben laten weten, zijn wij bereid om samen met de gemeente een substantiële en structurele financiële bijdrage vanuit het bedrijfsleven te realiseren. Het bedrijfsleven heeft zich groot voorstander getoond van de ontwikkeling van een economisch gezond en sterk boomteeltcentrum en heeft dit reeds eerder kracht bijgezet om op vrijwillige basis 6 miljoen gulden bij te dragen aan de broodnodige ontsluiting van het oostelijk deel van het sierteeltcentrum. Een unieke gebeurtenis in Nederland!

Vanzelfsprekend hebben wij enkele aandachtspunten bij de uitvoering van de financiële ondersteuning.

In de eerste plaats gaat het er om een heffingsmethode te vinden die de lusten en lasten evenredig verdeelt over *alle* betrokken bedrijven en instellingen in de *gehele* regio. De sierteeltregio strekt zich uit over Boskoop, Rijnwoude, Reeuwijk en Waddinxveen en een uniform beleid - ook financieel - voor de boomkwekers in het gehele gebied is bijzonder wenselijk. 'Meelften op de bagagedrager' moet zo veel mogelijk voorkomen worden.

In de tweede plaats is het voor de betalende bedrijven van groot belang dat er een zichtbaar verband bestaat tussen een financiële bijdrage uit door het bedrijfsleven zelf in te zetten regelingen en de resultaten die met de financiering worden bereikt. Wij begrijpen dat zulks niet kan opgaan voor eventueel door u in te zetten belastingmaatregelen.

Het bedrijfsleven is bereid met u mee te denken om te komen tot een eerlijke en efficiënte heffing. Naast een verplichte heffing via bijvoorbeeld een regioheffing of OZB denken wij ook aan de mogelijkheid van een ontwikkelingsmaatschappij. Met behulp van een ontwikkelingsmaatschappij waarbij boomteeltgronden gekocht en verkocht worden bij herstructureringsprocessen, kunnen financiën gegenereerd worden. Tevens valt te denken aan een heffing (opslag per m²) die in de exploitatie van de nieuwe boomteeltgebieden (300 tot 400 ha in de periode tot 2015) meegenomen kan worden. In dit kader is het relevant te vermelden dat het nu reeds gebruik is om infrastructurele voorzieningen te verhalen op de zich daar vestigende gebieden (zie Alfensvaart, Koetsveld, PCT-terrein). Wij zien dus op dit moment nog meerdere opties om de gewenste bijdrage te realiseren. Het zal duidelijk zijn dat hieruit een keus moet worden gemaakt. Het maken van die keuze kan slechts gebeuren na ampele afweging op effecten, resultaten en haalbaarheid. Daarna zal ook daadwerkelijke realisatie nog enige tijd vergen.

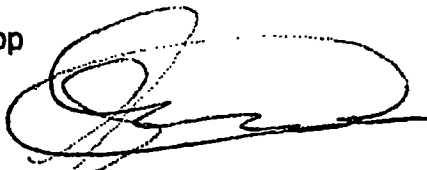
Wij stellen u dan ook voor om voor dit onderwerp een gezamenlijke werkgroep in te stellen. Te denken valt aan twee van uw medewerkers en twee leden van het Platform. De conclusies en aanbevelingen van deze werkgroep dienen vervolgens in een gezamenlijke vergadering van College en Platform tot definitieve standpuntbepaling te leiden. Daarbij staat een gezamenlijke conclusie en vervolgactie voorop. Slechts dan kan deze moeilijke operatie tot succes leiden. Wat ons betreft kan deze werkgroep direct aan de slag.

Overigens menen wij dat de nadelige geologische omstandigheden (slappe grond) van Boskoop een substantiële bijdrage van hogere overheden noodzakelijk maakt. Wij gaan er vanuit dat de gemeente Boskoop alles in het werk stelt om hogere overheden (provincie en rijk) op deze verantwoordelijkheid aan te spreken.

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Namens het Platform Sierteelt Regio Boskoop

i.o.
P.L. Trimp
waarnemend voorzitter

drs. B.J.G. Schuttenbeld
secretaris

- structureel
- incidenteel

PLATFORM SIERTEELT REGIO BOSKOOP

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van Boskoop

Platform Sierteelt Regio Boskoop				
nr. 0104686				
dtnr. - 2.07.125				
ing.	- 4 DEC 2001			v.b.
G	okd	c	ben w	X
+		X	raad	

Secretariaat: KvK Rijnland
Postbus 2125
2400 CC Alphen a/d Rijn
0172 - 419940

Datum : 3 december 2001
Referentie: bs:\PSRB\63
Betreft: Werkgroep financiering door bedrijfsleven

Geacht college,

Het Platform Sierteelt Regio Boskoop is verheugd over de keus van de gemeenteraad voor het Sierteelt + scenario.

Vanzelfsprekend zijn nog vele details in te vullen maar het is een goed signaal naar het bedrijfsleven dat de gemeente partner wenst te zijn in het proces naar realisatie van het sierteelt + scenario.

Ook is het van groot belang om naar hogere overheden zoals Provincie en Rijk zelfbewust en met overtuiging de keus te maken voor het Sierteelt+scenario. Nu zullen we er 'samen voor moeten gaan'.

Zoals besproken en geschreven is het bedrijfsleven bereid om met u te werken aan een financiële bijdrage vanuit het bedrijfsleven.

Van onze zijde zullen wij de voorgestelde werkgroep met drie leden bemannen:

- Dhr D. Nieuwesteeg (vice voorzitter Kring Boskoop) 0172 21 34 91
- Dhr W. Ravestein (boomkweker) 0172 23 60 20
- Dhr mr. M. Mesken (beleidsmedewerker KBGBB) 0252 53 50 80

Graag ontvangen wij een uitnodiging voor een eerste bijeenkomst.

Hoogachtend,
Namens het Platform Sierteelt Regio Boskoop

P.L. Trimp
waarnemend voorzitter

drs. B.J.G. Schuttenbeld
secretaris

WERKGROEP FINANCIERING SIERTEELT + -SCENARIO

Bijeenkomst 14 januari '02

Aanwezig:

Platform Bedijfsleven:

Dhr. D. Nieuwesteeg

Dhr. W. Ravestein

Afwezig: dhr Mesken en diens plaatsvervanger

Gemeente Boskoop

Dhr J. Perfors

Dhr J. van Prooijen

Bespreekpunten / conclusies / afspraken

- Nieuwesteeg en Ravestein zijn beiden geen lid van het Platform. Gemeente heeft daar geen moeite mee, maar voorkomen moet worden dat er later misverstanden ontstaan. Betrokkenen zullen dit kortsluiten met het Platform.
- Parallel de streekplanprocedure moet ook de financiering gereed zijn. Dit betekent dat deze werkgroep rond 1 april '02 gereed moet zijn voor besluitvorming medio april '02
- PPS-constructies en een herstructureringsmaatschappij c.q. stallingsbedrijf zouden mogelijkheden bieden voor inkomsten. Probleem: niet structureel.
- Platform proeft geen draagvlak v.w.b. PT-heffing. Vorig project nog te vers. Vertraging en uitblijven beslissingen desastreus. Men wil zien wat er voor terug komt.
- Publiciteit en liefst activiteit is nodig. Gemeente zal zorgdragen voor een notitie waarin de voordelen nog eens worden opgesomd. Geen oormerking

Volgende vergadering: maandag 28 januari '02 14.00 uur.

werkgroep financiering sierteelt + -scenario

Bijeenkomst 8 februari '02

Aanwezig:

Platform Bedrijfsleven:

Dhr. D. Nieuwesteeg

Dhr. W. Ravestein

Dhr. H. Westerhof

Gemeente Boskoop:

Dhr. J. Perfors

Dhr J. van Prooijen

Bespreekpunten / conclusies / afspraken

- aan hand van de rapportage van 14 januari '02 wordt de heer Westerhof bijgepraat. Verdere punten naar aanleiding van deze rapportage:
 - de heer Nieuwesteeg is op tijdelijke basis toegevoegd aan het Platform Bedrijfsleven;
 - de gemeente heeft een notitie ten behoeve van de publiciteit opgesteld. Het is een discussiestuk, met als doel bijv. publicatie in De Boomkwekerij of het Kringbericht. Afsproken wordt het stuk te beschouwen als concept en in de volgende vergadering bespreken.
- de heer Westerhof geeft aan dat uit het rapport van D&T blijkt dat alleen de PT-heffing een mogelijkheid is voor het verkrijgen van een structurele bijdrage. Andere opties zijn niet toepasbaar. Het Platform is van mening dat de PT-heffing geen bespreekbare optie en ook technisch geen haalbare kaart is. Het Productschap zal het waarschijnlijk zelfs niet eens in behandeling nemen als gevolg van toetsing door Den Haag en Brussel. En in Boskoop leeft nog teveel oud zeer uit de vorige discussie.
- De heer Perfors refereert aan de intentieverklaring van het Platform, waarin wordt gesproken van "meerdere keuzes". De gemeente heeft D&T een rapport laten maken. Welke opties staan het Platform dan voor ogen? De heer Nieuwesteeg heeft vanuit het Platform een drie opties meegekregen: afschaffen van de cultuurgrondvrijstelling, een ontwikkelingsfonds en opslag bij areaaluitbreiding.
- Afschaffen van de cultuurgrondvrijstelling en daardoor ozb kunnen heffen is een optie voor de langere termijn. De sector wil dit steunen, maar er is wel een enorme discussie aan voorafgegaan. Het is de minst kwade en best begaanbare optie. De gemeente zal het echt moeten aanklaarten. De sector is beducht om het aan te kaarten en het initiatief te nemen. De heer van Prooijen wijst er op, dat een dergelijk verzoek van de gemeente alleen gewicht heeft als het wordt ondersteund door de sector. Als er besloten wordt tot afschaffing dan is steun van de sector niet meer nodig; dan is het wet. Verder zal het voor de hele regio moeten gelden. Afsproken wordt dat de gemeente nogmaals informatie inwint over de (on)mogelijkheden met betrekking tot afschaffing van de cultuurgrondvrijstelling en de politieke agenda van dit punt.
- Bij een ontwikkelingsfonds voor herstructurering van bedrijven kan worden gedacht aan een PPS-constructie. Onderkend wordt dat er slechts sprake is van wisselende, incidentele, inkomsten.

- Verder is er de mogelijkheid om bij uitbreiding van het areaal (polder De Wijk en Doogmakerij) een opslag op de grondkosten te leggen, overeenkomstig de exploitatieverordening van de gemeente Rijnwoude. Het gaat dan om 200 á 300 ha. Ook daaraan zit een aantal haken en ogen (incidenteel, een ruime tijdfasering, buiten de gemeentegrens), maar het geeft mogelijkheden. Afgesproken de volgende vergadering de exploitatieverordening van Rijnwoude op tafel te hebben.
- Het Platform is zeer ontstemd dat de gemeente een grote druk zet op het bedrijfsleven als gevolg van het begrotingstekort. Zeker met inachtneming van het uitstel van de rondweg Boskoop-oost. Dit lukt niet zo maar in één of twee jaar. Alles heeft z'n tijd nodig. Verder is men ook teleurgesteld in het feit dat er geen boskoopse bestuurder het overleg over het streekplan heeft bijgewoond.
De heer Perfors wijst er op dat de bereidheid van de sector om een financiële bijdrage te leveren buiten kijf staat. Het gaat om de vorm waarin en de termijn waarop. En daar is deze club voor, om rond 1 april een advies uit te brengen.

•
Volgende vergadering: vrijdag 15 maart '02: 14.30 uur

Agendapunten: notitie tbv publiciteit
cultuurgrondvrijstelling
constructie Rijnwoude

werkgroep financiering sierteelt + -scenario

Bijeenkomst 15 maart '02

Aanwezig:

Platform Bedrijfsleven:

Dhr. D. Nieuwesteeg
Dhr. W. Ravestein
Dhr. H. Westerhof

Gemeente Boskoop:

Dhr. J. Perfors
Dhr J. van Prooijen

Verslag 8 februari '02

Het verslag wordt onveranderd vastgesteld

Uitwerking onderzoekspunten

Cultuurgrondvrijstelling

Er liggen twee stukken: een rapportage vanuit de gemeente en een kopie van de Notitie fiscaliteit, landbouw- en natuurbeleid.

De inhoud van de stukken is voldoende voor rapportage op korte termijn.

Exploitatieverordening gemeente Rijnwoude

Het bedrijfsleven heeft een opslag op de grondkosten bij toekomstige uitbreidingen aangegeven als een vorm om een bijdrage te heffen. Dit geldt ook voor een eventueel ontwikkelings- of stallingsfonds.

Bij terugkoppeling naar de bestuurlijke projectgroep Boskoop 2015 is bij deze mogelijkheid aangetekend dat het incidentele middelen betreft. Maar bovenal dat alleen een beperkt aantal (nieuwe) kwekers wordt belast voor het hele sierteeltcentrum. Het is een politieke afweging, maar die wel door het bedrijfsleven aan de achterban zal moeten worden verkocht.

De heer Nieuwesteeg geeft aan dat het principe van een exploitatiebijdrage in het Platform is besproken. Het Platform stemt in met dit instrument: het volume is er en wordt bepaald door de uitbreidingsmogelijkheden. Verder is het kwestie van uitwerking.

De heer van Prooijen geeft aan dat deze bevestiging door het Platform belangrijk is. Want aan een exploitatiebijdrage moet ook een doel worden gekoppeld. En de vraag is of het doel "bijdrage aan de algemene middelen" niet te ruim is. Maar als er een gezamenlijke wil is, dan is er ook een gezamenlijke weg.

PT-heffing

De heer Westerhof heeft contact gehad met het Productschap ter verificatie van zijn opmerkingen tijdens het vorige overleg.. Het Productschap zal een reactie op papier zetten. Technisch is een bijdrage niet meer te realiseren; juridisch is het niet mogelijk.

Ontwikkelingsfonds

De heer Nieuwesteeg zal aan Stibos de vraag voorleggen om hierover iets op papier te zetten. Ook deze optie kan rekenen op de steun van het Platform.

Samenvatting

De heer Perfors herhaalt dat de opdracht was om structurele middelen te vinden. Dat is niet gelukt. De mogelijkheden daartoe (PT-heffing en opheffing cultuurgrondvrijstelling) zijn niet aanwezig. Er zijn wel twee opties voor het verkrijgen van incidentele middelen, te weten de exploitatiebijdrage en het ontwikkelingsfonds. Beide opties zullen nog wel nader moeten worden uitgewerkt, maar lijken kansrijk. Het Platform en de gemeente zullen eerst moeten aangeven dat zij er mee verder gaan.

De heer Nieuwesteeg zegt dat het Platform ook nog een document maakt. Eind maart / begin april is dat gereed.

De heer Westerhof wijst nogmaals op de relatie tussen een heffing / bijdrage en de bestemming t.b.v. het draagvlak. De wil bij de sector is groot, maar het moet ook kunnen. De intentieverklaring is in dat verband ook helder. De vraag is alleen hoe. Als het niet blijkt te kunnen, dan wil dat niet zeggen dat er ook geen wil is.

De heer Perfors wijst op het politieke standpunt: geen geormerkte bijdrage. Een exploitatiebijdrage vraagt in dit verband om uitwerking en onderzoek naar de haalbaarheid van de politiek geformuleerde doelstelling.

Afspraken

De gemeente zal aan de hand van de beschikbare stukken een rapportage maken.

De stukken over de PT-heffing en het ontwikkelingsfonds zullen daartoe uiterlijk 27 maart bij de gemeente moeten zijn. Mocht dat niet lukken, dan graag even telefonisch contact.

De concept-rapportage wordt vervolgens aan iedereen toegezonden. Indien bespreking noodzakelijk is wordt hiervoor pro-forma maandag 8 april 16.00 uur gereserveerd. Na vaststelling van de rapportage zal een gezamenlijke bespreking Platform / gemeente plaatsvinden. Vervolgens wordt het rapport aan de gemeenteraad aangeboden.

Tekst t.b.v. publiciteit

Geconcludeerd wordt dat het goed is een dergelijk stuk achter de hand te hebben. Voorlopig heeft het bedrijfsleven het nog niet nodig.

SIERTEELT+SCENARIO: FINANCIËLE BIJDRAGE DOOR DE SIERTEELTSECTOR

1. Toekomstvisie Boskoop 2015: structurele oplossingen op langere termijn

De gemeente Boskoop heeft in 2000 besloten een strategische visie te ontwikkelen voor 2015 om te komen tot een samenhangend beeld van de gewenste ontwikkelingen binnen Boskoop e.o. Deze visie is opgesteld in samenwerking met bewoners, instellingen, bedrijven en andere overheden. Uitgangspunt hierbij is de realisatie van de tien wensen die naar aanleiding van een kwalitatieve en kwantitatieve inventarisatieronde zijn opgesteld. In het jaar 2001 zijn, op basis van deze 10 wensen en in overleg met de betrokkenen, deze wensen gebundeld in eerst vier en later twee scenario's, aangeduid met "woon+" en "sierteelt+". Om de leefbaarheid van Boskoop op langere termijn te garanderen en de scenario's uit te kunnen voeren, is elk scenario voorzien van randvoorwaarden.

2. Uitgangspunten en randvoorwaarden realisatie "woon+"scenario

In het "woon+"scenario ligt de nadruk op een kwalitatieve ontwikkeling van de sierteelt, gecombineerd met een hoogwaardige uitbreiding van de woonfunctie (wensen 1, 6 en 8).

Dit kan door de vraagzijde van de sierteeltproductiekolom centraal te stellen en de verschillende segmenten van de kolom te integreren. "Branding" van Boskoop maakt hier deel van uit: bijvoorbeeld realisatie van het Boskoop Trade Center en een of andere vorm van de "Tuin van Holland" (in combinatie met wensen 3, 4, 5, 7). Hierdoor wordt het economische proces van specialisatie en uitstoot van bulkproductie, als gevolg van prijsverschillen van grond en arbeid ten opzichte van binnen- en buitenland, versneld. De belangrijkste troef van Boskoop wordt ingezet: de aanwezigheid van de productiewaarde "bosveen" in Boskoop. Alleen Boskoop e.o. beschikt over deze troef, omdat deze elders is afgegraven.

Om tegemoet te komen aan de woningvraag van jongeren en ouderen, wordt de woonfunctie uitgebreid door herbestemming van percelen, die zijn vrijgekomen als gevolg van de kwalitatieve herstructurering van de sierteelt. Het gaat hierbij om de realisatie van karakteristieke woningen, overeenkomstig de woningvraag, en de verkoop van bedrijfswoningen op de markt van burgerwoningen. De geldende juridische beperkingen zullen worden opgeheven. Kassenbouw zal niet meer aan de orde zijn.

Het "woon+"scenario wordt gefinancierd door tegemoet te komen aan de wensen van Boskoopers: als gevolg van een uitbreiding van verschillende typen hoogwaardige woonmilieus nemen OZB-opbrengsten toe (wensen 6 en 8). Omdat uitgaven voor wegenonderhoud afnemen, als gevolg van een geringere wegenbelasting door de keuze voor alleen een kwalitatieve ontwikkeling, kan ook voldaan worden aan de andere wensen van Boskoopers: Zo kan niet alleen het voorzieningenniveau toenemen (wens 7: geef het centrum meer uitstraling) maar kan ook tegemoet gekomen worden aan wens 9 (koester de samenhang binnen de gemeente). Immers verenigingen kunnen beter gefaciliteerd worden door het beschikbaar stellen van ontmoetingsruimten, subsidies e.d.. De structurele onderhoudsachterstand van de infrastructuur kan worden opgeheven (wens 2), immers:

- de belasting van de wegen neemt af, als gevolg van kleiner aantal verkeersbewegingen en minder zwaar vrachtverkeer door een geringere productie en
- het aantal vierkante meters bestrating neemt af, door een beperking van de toegang van wegen voor zwaar verkeer en het herstructureren van wegen tot 30 km zones om de verkeersveiligheid te vergroten.

Het infrastructuurbeleid gaat hierdoor meer overeenkomen met het beleid van andere gemeenten in Nederland, al dan niet op veen-, klei- of zandgrond gelegen. Immers, elders wordt al jaren de toegang tot wegen beperkt voor speciaal vrachtverkeer met een bepaald gewicht of breedte.

3. Uitgangspunten en randvoorwaarden realisatie "sierteelt+"scenario

In het "sierteelt+"scenario daarentegen, is zowel aandacht voor de hierboven beschreven kwalitatieve ontwikkeling als voor een kwantitatieve uitbreiding van de sierteelt. Net zoals in het verleden blijft de nadruk liggen op de kwantitatieve ontwikkeling van de sierteeltsector. In dit scenario zal de positie van Boskoop als sierteeltcentrum worden versterkt door inzet van een troef, waarover in principe in de loop der jaren meerdere regio's zouden kunnen beschikken: de aanwezigheid van alle segmenten van de sierteeltproductiekolom. Door de aanwezigheid van alle segmenten wordt Boskoop met recht als agribusinesscomplex gekwalificeerd. De verankering van de boomteelt in een netwerk van bedrijven en organisaties maakt Boskoop een sterk centrum. Inzetten op deze troef, zonder gebruik te maken van de troef "bosveen", kan tot nadelen op langere termijn leiden. Gezien de relatief lage kosten van grond en arbeid elders, leidt deze nadruk op de aanbodzijde van de productiekolom tot een vertraging van de economische ontwikkeling die reeds in gang is gezet: uitstoot van bulkproductie naar elders. Andere gebieden zouden eveneens kunnen uitgroeien tot een agribusinesscomplex. Door toenemende concurrentie kan hierdoor op termijn een koude sanering aan de orde zijn. De onverklaarbare hogere groei van de omzet buiten de regio Boskoop, ondanks de correctie voor een grotere areaaluitbreiding en meer PCT elders, kan hiervoor een aanwijzing zijn. Nader onderzoek draagt bij aan inzicht in het belang van deze ontwikkeling. In het "sierteelt+"scenario wordt dan ook een combinatie van een kwantitatieve en een kwalitatieve ontwikkeling voorgesteld.

In de raad van juni en oktober 2001 heeft de raad van de gemeente Boskoop zich in meerderheid uitgesproken voor het nader onderzoeken van het "sierteelt+"scenario. De sierteeltsector heeft tevens aangegeven de intentie te hebben te investeren in dit scenario. De uitvoering van het "sierteelt+"scenario brengt namelijk grote financiële inspanningen met zich mee. Enerzijds moeten in het "sierteelt+"scenario betere transportlijnen en een bundeling van de vervoersstromen worden ontwikkeld. Dit vergt een toename van de jaarlijkse lasten van de gemeente om het weggennet hiervoor aan te passen en in stand te houden. Anderzijds zullen door het blijven bestaan van bedrijfscultuurgrond, vanwege de wettelijke vrijstelling, nagenoeg geen inkomsten worden ontvangen uit de Onroerend Zaak Belasting uit de sierteeltsector. Een impliciete keuze voor een kwantitatieve ontwikkeling van de sierteelt in het verleden, zonder expliciet rekening te houden met randvoorwaarden die met een dergelijke ontwikkeling gepaard gaan, hebben dan ook geleid tot structurele tekorten op de gemeentelijke begroting, ondanks dat al jaren significant minder in het gemeentelijk voorzieningenniveau wordt geïnvesteerd ten opzichte van andere gemeenten in Nederland. Hierdoor heeft de gemeente een structureel tekort op de begroting. De gemeente heeft dan ook de zogenaamde artikel 12-status. Dit houdt in dat Boskoop in ernstige financiële problemen verkeert en een tijdelijke aanvullende uitkering op grond van de Financiële-Verhoudingswet krijgt. Door de slechte bodemgesteldheid, de relatief hoge en toenemende belasting van de wegen en de beperkte gemeentelijke inkomsten, is de financiële randvoorwaarde van het "sierteelt+"scenario prominenter aanwezig dan die van het "woon+"scenario. Immers, in dit scenario zullen de onderhoudskosten voor infrastructuur afnemen en de OZB-inkomsten toenemen.

4. Bijdragen van verschillende actoren

Ter financiering wordt aan niet-sierteeltgelieerde actoren gevraagd een bijdrage te leveren: huishoudens, niet-sierteeltbedrijven en natuurlijk gemeente en hogere overheden. Zo is bijvoorbeeld de OZB flink gestegen tot een van de hoogste in Nederland. Ook is en wordt er verder bezuinigd, waardoor Boskoop nog minder investeert in voorzieningen in de breedste zin van het woord dan andere gemeenten. Daarnaast benadert Boskoop het Rijk voor (deel)financiering voor het behoud van groot Boskoop als Nederlands belangrijkste centrum van sierteelt, door aan een structurele oplossing te werken van de hoge kosten van wegenonderhoud (door de slappe bodem zijn de kosten voor wegenonderhoud het dubbele van het gemiddelde in

Nederland). Een ander belangrijk argument is dat de sierteelt het lokale en regionale belang overstijgt.

Om het "sierteelt+"scenario te kunnen uitvoeren vraagt de gemeente ook aan de sierteeltsector een financiële bijdrage. De sector zal immers profijt hebben bij de uitvoeren van het "sierteelt+"scenario. De sierteeltsector wordt gevraagd sterk in de groei van de eigen sector te investeren, omdat de gemeente dat niet alleen kan, ondanks de hogere OZB-bijdrage van burgers en verdere bezuinigingen op gemeentelijke voorzieningen. Het aanblijven van de hoge kosten voor het wegenonderhoud door de zware belasting en derving van OZB betekent een blijvend gat in de begroting voor Boskoop. Hoopvol is dat de sector heeft aangegeven bereid te zijn een bijdrage te leveren.

Een incidentele bijdrage (van overzienbare omvang) is, gelet op het vorenstaande, niet toereikend. Het moet om een structurele bijdrage gaan. Dit betekent dat de sierteeltsector een jaarlijkse financiële bijdrage geeft voor de inspanningen die de gemeente mede verricht voor de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van de sierteelt.

8 februari 2002

Management & ICT Consultants

Kastanjelaan 6
3833 AN Leusden
Postbus 336
3830 AJ Leusden
Telefoon (033) 453 72 00
Telefax (033) 434 11 01

**Deloitte
& Touche
Bakkenist**

**“Sierteelt+”scenario: onderzoek naar vormen
van financiële bijdrage door de sierteeltsector**

Uitgebracht aan: *Gemeente Boskoop*

Auteurs: *dhr. Ir. G.H.J. Oude Vrielink*
mw. drs. T.T. Kerkmeester
dhr. mr. M.A. Smits

19 september 2001

2

2001.292/RAP/TK

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Achtergrond	3
1.2 Opdrachtformulering	4
1.3 Opbouw notitie	4
2. Fiscale heffingen	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Onroerende-zaakbelastingen	5
2.3 Roerende woon- en bedrijfsruimtenbelastingen	6
2.4 Baatbelasting	6
2.5 Forensenbelasting	7
2.6 Toeristenbelasting	8
2.7 Parkeerbelastingen	8
2.8 Hondenbelasting	8
2.9 Reclamebelasting	8
2.10 Precariobelasting	9
2.11 Rechten	10
2.12 Leges	11
2.13 Rioolrechten	12
2.14 Reinigingsrechten	13
2.15 Vermakelijkhedenrechten	13
2.16 Afvalstoffenheffing	14
2.17 Conclusies	14
3. “Vrijwillige” bijdrage	16
3.1 Productschap Tuinbouw	16
3.2 Coöperatieve Boskoopse Veiling	18
3.3 Oprichting rechtspersoon	18
3.3.1 Stichting	18
3.3.2 Vereniging	19
3.4 Vorm van contributieheffing	19
3.4.1 Omslag per hectare grond	20
3.4.2 Omslag van de bedrijfsomzet	20
3.5 Conclusies	20
4. Samenvatting en aanbevelingen	22

19 september 2001

3

2001.292/RAP/TK

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

In binnen- en buitenland is Boskoop een begrip op het gebied van bomen en planten. Een groot deel van de Boskoopse bevolking vindt zijn bestaan in de kwekerij en daarmee verbonden bedrijven. Meer dan de helft van het agrarisch grondgebied is ingenomen door kwekerijen. Het gebied wordt doorsneden door vele sloten en sloten. Op een oppervlakte van 1075 hectare liggen ruim 850 boomkwekerijen. Circa 350 kwekerijen bieden op de Boskoopse veiling hun producten aan. Het aandeel van Boskoop in de boomteeltproductie van Nederland bedraagt circa 350 miljoen gulden (37%). Daarvan wordt 100 miljoen in Nederland afgezet; de export naar ruim 70 landen bedraagt ongeveer 250 miljoen. Van de export gaat circa 75% naar EG-landen, met Duitsland de belangrijkste afnemer.

De gemeente Boskoop heeft midden 2000 besloten een strategische visie te ontwikkelen voor 2015 om te komen tot een samenhangend beeld van de gewenste ontwikkeling binnen Boskoop. In het jaar 2001 heeft de gemeente hier uiteindelijk twee scenario's voor opgesteld, aangeduid met "woon+" en "sierteelt+". In het "woon+"scenario wordt de nadruk verlegd van bedrijfsmatige sierteelt naar agrarisch wonen. In het "sierteelt+"scenario blijft de nadruk liggen op de ontwikkeling van de sierteeltsector. Dit scenario zal de positie van Boskoop als sierteeltcentrum in de loop der jaren worden versterkt. De bevolking van de gemeente Boskoop heeft zich in meerderheid uitgesproken voor het "sierteelt+"scenario. De sierteeltsector heeft tevens aangegeven de intentie te hebben te willen investeren in dit scenario.

De uitvoering van het "sierteelt+"scenario brengt grote financiële problemen met zich mee. Enerzijds moeten in het "sierteelt+"scenario betere transportlijnen en een bundeling van de vervoersstromen worden ontwikkeld. Dit vergt een toename van de jaarlijkse investeringen van de gemeente om het wegennet hiervoor aan te passen in stand te houden. Anderzijds zullen door het blijven bestaan van bedrijfscultuurgronden vanwege vrijstelling voor agrarisch grond, geen inkomsten worden ontvangen uit de Onroerend Zaak Belasting uit de sierteeltsector. Bij het "woon+"scenario zouden deze ontvangsten wel toenemen.

Door de slechte bodemgesteldheid is het onderhoud van de weginfrastructuur in en rond Boskoop reeds zeer kostbaar. Hierdoor heeft de gemeente een structureel tekort op de begroting. De gemeente heeft dan ook de zogenaamde artikel 12-status. Dit houdt in dat Boskoop in ernstige financiële problemen verkeert en een aanvullende uitkering op grond van de Financiële-Verhoudingswet 1984 krijgt. Algemene voorwaarde voor deze uitkering is dat de reinigings- en rioolrechten kostendekkend moeten zijn, met een minimumtarief rioolrecht van f 200 per aansluiting, terwijl het OZB-tarief voor eigenaren en gebruikers tezamen tenminste f 15 bedraagt.

19 september 2001

4

2001.292/RAP/TK

Om het "sierteelt+"scenario toch te kunnen uitvoeren vraagt de gemeente aan de sierteeltsector een financiële bijdrage. De sector zal immers profijt hebben bij de uitvoeren van het "sierteelt+"scenario. De sector heeft aangegeven bereid te zijn een bijdrage te leveren.

1.2 Opdrachtformulering

Ter realisering van het "sierteelt+"scenario zal de gemeente in overleg gaan met de sierteeltsector, inzake het verkrijgen van een financiële bijdrage. In dit kader heeft de gemeente Boskoop Deloitte & Touche Bakkenist gevraagd een 'wetenschappelijk onderzoek' uit te werken, waarin verdere uitwerking wordt gegeven aan varianten van financiële participatie door de sierteeltsector, om het "sierteelt+"scenario te kunnen realiseren.

Hierbij dient te worden ingegaan op onder meer de heffingsgrondslag (wettelijk of vrijwillig) en de betrokken doelgroepen. Dit onderzoek geeft de verschillende mogelijke varianten aan, die met de betrokken ondernemingen in de sierteeltsector besproken moeten worden, om te bepalen op welke wijze de sierteeltsector een bijdrage kan leveren aan de realisatie van het "sierteelt+"scenario.

1.3 Opbouw notitie

Deze notitie is als volgt opgebouwd:

In *hoofdstuk 2* worden de mogelijkheden onderzocht of en in hoeverre de gemeente de mogelijkheid heeft voor fiscale heffingen. In *hoofdstuk 3* worden mogelijkheden van bijdragen op basis van vrijwilligheid onderzocht. Hierbij wordt ingegaan op de criteria redelijkheid, objectiviteit en uitvoerbaarheid. De notitie eindigt met een samenvatting en aanbevelingen in *hoofdstuk 4*.

19 september 2001

5

2001.292/RAP/TK

2. Fiscale heffingen

2.1 Inleiding

In artikel 219, lid 2 Gemeentewet is geregeld dat gemeenten geen andere belastingen mogen heffen dan de belastingen die in de Gemeentewet of een andere wet in force van zijn genoemd. Dit onderzoek zal derhalve beperkt blijven tot de onroerende-zaakbelastingen, de roerende woon- en bedrijfsruimtenbelastingen, de baatbelasting, de forensen- en toeristenbelasting, de parkeerbelastingen, de hondenbelasting, de rechten en de afvalstoffenheffing. De belastingen die op het moment in de gemeente Boskoop worden geheven zijn de onroerende-zaakbelasting, de hondenbelasting, de precariobelasting, leges, riool- en reinigingsrechten en de afvalstoffenheffing.

2.2 Onroerende-zaakbelastingen

Bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de OZB (WOZ-waarde) wordt op grond van artikel 220d Gemeentewet de waarde van ten behoeve van land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken, buiten aanmerking gelaten (cultuurgrondvrijstelling).

Tevens wordt de waarde van gebouwde eigendommen buiten aanmerking gelaten zover de ondergrond daarvan bestaat uit de hierboven bedoelde cultuurgrond (kassen-vrijstelling).

Deze vrijstellingen zijn niet onbeperkt. Allereerst moet sprake zijn van land- of bosbouw, bedrijfsmatige exploitatie en cultuurgrond. Verder kan afgevraagd worden of de ondergrond van bijvoorbeeld containers in plaats van de ondergrond van glasopstanden, jaarlijks op 1 januari van een belastingjaar braakliggende grond, of kweek in potten in of op de open grond, voor zover niet wortelend in de grond, onder de vrijstelling valt. Hoewel de bedoeling van de vrijstelling zeker na de opname van de substraatvrijstelling is om de hele primaire land- en tuinbouwsector vrij te stellen van de OZB, lijkt de wettekst het mogelijk te maken de vrijstelling op dat punt te beperken te leggen. Risico van die uitleg is dat een belastingplichtige met een beroep op het gelijkheidsbeginsel wellicht toch in een procedure in het gelijk wordt gesteld.

De reden voor deze vrijstellingen was, dat cultuurgronden anders onder invloed van de verruiming van het gemeentelijk belastinggebied te zwaar zouden kunnen worden belast, met name gezien het feit dat de cultuurgronden ook het leeuwendeel van de waterschapslasten oprachten. Ook het EG-landbouwprijzenbeleid dat een beperking van de doorberekening van de op de cultuurgrond rustende lasten tot gevolg heeft, speelt daarbij een rol. De uitgebreide discussie tussen de regering en de Tweede Kamer

19 september 2001

6

2001.292/RAP/TK

geeft al aan dat de Kamer in 1970 bij het aanvaarden van de vrijstellingen niet over één nacht ijs is gegaan. Met name werd gevreesd dat de overige onroerende zaken als gevolg van deze vrijstellingen erg zwaar zouden worden belast.

De commissie-Christiaanse heeft als eerste voorgesteld om de vrijstellingen te schrappen (Rapport inzake de herziening van het belastinggebied van provincies en gemeenten, juni 1983, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage). De commissie meende dat de bezwaren die in 1970 golden voor het in de heffing betrekken van de cultuurgrond waren vervallen. Doordat de gebouwde eigendommen inmiddels het merendeel van de waterschapslasten voor hun rekening nemen en uit een uit 1987 daterend onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken blijkt dat de last van OZB voor cultuurgrond bij vervallen van de vrijstelling gemiddeld minder dan 12% van de totale opbrengst van de OZB zou bedragen, hebben beide argumenten inderdaad goeddeels hun gewicht verloren. Door lobby van het groene front werden de vrijstellingen echter gehandhaafd. Ook het latere rapport van de commissie-De Kam (Rapport van de Commissie verruiming eigen middelen lagere overheden, 's-Gravenhage 1992), waarin eveneens werd gepleit voor afschaffing van de cultuurgrondvrijstelling, heeft niet tot afschaffing van de vrijstellingen geleid.

In opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL) de gemeentelijke belastingen onderzocht. Op 4 juli 2001 presenteerde het ESBL het in een rapport neergelegde resultaat: 'Gemeentelijke belastingen in de 21e eeuw', met als subtitel 'Heffing op goede grond(slag)'. In het rapport wordt gepleit voor afschaffing van de onderhavige vrijstellingen. Het argument voor afschaffing is enerzijds vereenvoudiging van de OZB. Anderzijds wordt gepleit voor verbreding van de heffingsgrondslag voor niet-woningen met circa 50%, door afschaffing van de verplichte vrijstellingen. De VNG zal medio oktober 2001 een standpunt over de resultaten van het rapport bepalen. Het ESBL zal op 9 oktober 2001 een congres over het rapport organiseren.

2.3 Roerende woon- en bedrijfsruimtenbelastingen

Doordat artikel 221, lid 2 Gemeentewet de OZB-vrijstellingen ex artikel 220d Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaart, behoeft deze belasting geen verder onderzoek.

2.4 Baatbelasting

De baatbelasting is een bestemmingsbelasting waarbij de zakelijk gerechtigden van de in een bepaald gedeelte van de gemeente gelegen onroerende zaken, die gebaat zijn door voorzieningen die tot stand worden of zijn gebracht door of met medewerking van het gemeentebestuur, in de omslag worden betrokken.

19 september 2001

7

2001.292/RAP/TK

Belastingplichtig zijn natuurlijke personen en rechtspersonen die van de door gemeentelijke voorzieningen gebate onroerende zaken het genot hebben krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

Aangezien de baatbelasting een objectieve en zakelijke belasting is, is de onroerende zaak uitgangspunt bij de heffing en niet het subject. Dit betekent dat met persoonlijke omstandigheden zoals de aard, nationaliteit, woon- of vestigingsplaats van de belastingplichtige primair geen rekening wordt gehouden. Dit heeft tot gevolg dat geen rekening mag worden gehouden met de wijze waarop de onroerende zaak (feitelijk) wordt gebruikt. Dit betekent dat in de heffingsmaatstaf geen component mag worden opgenomen met betrekking tot de aard van het bedrijf, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende branches. Bij een klasse-indeling mag alleen rekening gehouden worden met de mate van profijt.

Taalkundig bezien is het begrip 'voorzieningen' niet beperkt tot het treffen van materiële zaken. Tot nu toe gaat men er echter van uit dat slechts de kosten van materiële zaken via een baatbelasting kunnen worden verhaald. Het begrip 'voorzieningen' ziet niet op (achterstallig) onderhoud. Wel is het mogelijk om baatbelasting te heffen waarbij de te verhalen kosten verminderd worden met de kosten van achterstallig onderhoud. De kosten van achterstallig onderhoud dienen te worden gedekt uit de algemene middelen.

In geval van voorzieningen waarvan het totale belang uitstijgt boven een bepaald gebied (bovenwijkse voorzieningen), kan een gemeente de kosten niet via een baatbelasting verhalen, met name niet als niet vaststaat dat alle bij dergelijke voorzieningen gebate onroerende zaken zullen bijdragen in de kosten van deze voorzieningen. De kosten van bovenwijkse voorzieningen dienen te worden gedekt uit de algemene middelen.

Er zijn verscheidene uitspraken waaruit blijkt dat de kosten van herinrichting c.q. reconstructie van een bedrijventerrein, winkelcentrum of woonwijk middels een baatbelasting verhaald kunnen worden. Het moet daarbij echter wel gaan om verbetering van de directe omgeving van specifieke onroerende zaken.

De baatbelasting komt dus vermoedelijk pas in beeld zodra de ruimtelijke mogelijkheden voor de sierteelt uitgebreid worden.

2.5 Forensenbelasting

Van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er gedurende het belastingjaar meer dan negentig malen nachtverblijf houden, of er op meer dan negentig dagen van dat jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden, kan een forensenbelasting worden geheven. Het behoeft mijns inziens geen nadere motivering dat de onderhavige belasting niet ziet op de doelgroep.

19 september 2001

8

2001.292/RAP/TK

2.6 Toeristenbelasting

Ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven, kan een toeristenbelasting worden geheven. Aangezien het vergezocht voorkomt om een verband te zoeken tussen niet-ingezetenen verblijfhouders enerzijds, en sierteeltkwekers anderzijds, laat ik deze belasting verder buiten beschouwing. Wel vermeld ik nog dat het niet zonder meer mogelijk is om bezoekers van de Boskoopse veiling of Boomkwekerijmuseum Boskoop in een toeristenbelasting te betrekken, aangezien dat wellicht wordt gezien als het heffen van een verkapte vermakelijkhedenbelasting. Als het belastbare feit echter breder wordt geformuleerd (verblijf in - een bepaald deel van - de gemeente) zijn er wellicht mogelijkheden. Met werkgevers als belastingplichtige zou wellicht het verblijf van niet-ingezetenen personen die in het kader van hun bedrijfs- of beroepsuitoefening of hun dienstbetrekking in de gemeente werkzaam zijn, aanknopingspunten bieden om belast te worden. In ieder geval is vereist dat degene die gelegenheid tot verblijf biedt een financieel belang bij het gehouden verblijf heeft, om als verblijfsbieder in de heffing te worden betrokken.

2.7 Parkeerbelastingen

Ter zake van het parkeren van een voertuig en ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op door het college van B&W te bepalen plaatsen, kunnen in het kader van de parkeerregulering parkeerbelastingen worden geheven. Ondanks dat de parkeerbelastingen niet in eerste instantie bedoeld zijn als inkomstenbron voor gemeenten, maar ter regulering van het parkeren, hoeft geen sprake te zijn van budgettaire neutraliteit. De opbrengsten mogen de uitgaven ter zake overtreffen.

Op dit moment heeft de gemeente Boskoop nauwelijks parkeerplaatsen. Zelfs als in aanmerking wordt genomen dat niet alleen het parkeren op de openbare weg, maar tevens het parkeren op parkeerterreinen en op weilanden die daarvoor zijn opengesteld, onder de werking van de parkeerbelastingen valt, is er zonder min of meer ingrijpende infrastructurele aanpassingen geen aanknopingspunt om parkeerbelastingen te heffen.

2.8 Hondenbelasting

Ter zake van het houden van een hond kan van de houder een hondenbelasting worden geheven. Het behoeft mijns inziens geen nadere motivering dat de onderhavige belasting niet ziet op de doelgroep.

2.9 Reclamebelasting

Ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg kan een reclamebelasting worden geheven.

19 september 2001

9

2001.292/RAP/TK

Het begrip 'openbare aankondiging' omvat niet slechts reclame, maar alle tot het gerichte mededelingen. Strikt grammaticaal geredeneerd zijn niet alleen teksten, logo's, borden waarop onroerende zaken te koop worden aangeboden, maar ook bewegwijzering en waarschuwborden belastbare feiten. Naast de doelgroep er bij de onderhavige belasting derhalve ook veel niet-sierteeltkwekers onder de belastingplichtigen vallen.

De reclamebelasting heeft meerdere rechtsgronden, te weten opbrengsten verwe reguleren en profijt. Doordat op basis van de verschillende rechtsgronden met de heffingsmaatstaf en het tarief kan worden gedifferentieerd, is niet snel sprake van met het gelijkheidsbeginsel. Zo kan eventueel naar oppervlakte en/of locatie (binnen dan wel buitenwijken) van de openbare aankondiging worden geheven. Het schoonhouden van de buitenwijken lijkt een legitieme reden om een hoger tarief zijnde een schrikstarief, vast te stellen.

Verder kunnen er eventueel vrijstellingen worden opgenomen voor bijvoorbeeld verkeers- of waarschuwborden (gezien de noodlijdende positie van Boskoop minder voor de hand om bijvoorbeeld de Staat te ontzien vanwege het door de Staat behartigen van het algemeen belang). Ook kunnen bepaalde personen, instellingen, bedrijven worden vrijgesteld, mits niet subjectief. In principe is er door het objectieve en zakelijke karakter van de reclamebelasting namelijk sprake van belastingplicht in geval van een openbare aankondiging, ongeacht wie de aankondiging doet.

Het is mogelijk om reclamebelasting in combinatie met de reeds in Boskoop geheven precariobelasting te heffen. Alsdan kunnen beide belastingen in één belastingverordening worden opgenomen en worden ook de aanslagen op één aanslagbiljet verenigd.

2.10 Precariobelasting

Ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, kan een precariobelasting worden geheven.

Het belastbare feit van deze reeds in gemeente Boskoop geheven belasting, is het gebruik van een deel van de gemeentelijke openbare ruimte waarvan de gemeente als eigenaar het gebruik tot wederopzeggens toestaat.

Gemeenten zijn vrij in het aanmerken van belastingplichtigen mits er een relatie bestaat met het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Van belang in het kader van de belastingplicht is van wie, dan wel ten behoeve van wie de voorwerpen onder, op of boven de gemeentegrond worden aangetroffen. Voor de hand liggende relaties zijn eigendom, bezit, huur of een vervoersovereenkomst.

19 september 2001
10
2001.292/RAP/TK

De precariobelasting heeft meerdere rechtsgronden, te weten opbrengsten verwerven, reguleren en profijt. Doordat op basis van de verschillende rechtsgronden met de heffingsmaatstaf en het tarief kan worden gedifferentieerd, is niet snel sprake van strijd met het gelijkheidsbeginsel. Zo kan eventueel naar oppervlakte en/of locatie (binnenstad dan wel buitenwijken) van de voorwerpen worden geheven. Het schoonhouden van de buitenwijken lijkt een legitieme reden om een hoger tarief, niet zijnde een schriktarief, vast te stellen.

Verder kunnen er eventueel vrijstellingen worden opgenomen voor bijvoorbeeld verkeers- of waarschuwborden (gezien de noodlijdende positie van Boskoop ligt het minder voor de hand om bijvoorbeeld de Staat te ontzien vanwege het door de Staat behartigen van het algemeen belang). Ook kunnen bepaalde personen, instellingen en/of bedrijven worden vrijgesteld, mits niet subjectief. In principe is er door het objectieve en zakelijke karakter van de precariobelasting namelijk sprake van belastingplicht ingeval van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, ongeacht (ten behoeve) van wie de voorwerpen aangetroffen worden.

De precariobelasting heeft volgens de wettelijke omschrijving geen specifiek voorwerp van de belasting. Daarom wordt het in overeenstemming met het spraakgebruik uitgelegd als 'een tastbare stoffelijke zaak'. Het voorwerp dient zich anders dan voorbijgaand onder, op of boven gemeentegrond te bevinden om als belastingobject te worden aangemerkt. Te dulden normaal gebruik van de openbare weg kan niet worden aangemerkt als het hebben van voorwerpen onder, op of boven de gemeentegrond. Daarom kunnen bijvoorbeeld automobilisten niet in de precariobelasting worden betrokken ter zake van het op de openbare weg hebben van een auto. Dat gemeenten ter zake van het gebruik van de weg met motorrijtuigen geen andere belasting mogen heffen dan parkeerbelasting, blijkt overigens uit artikel 80 Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994.

Het is mogelijk om precariobelasting in combinatie met de reclamebelasting te heffen. Alsdan kunnen beide belastingen in één belastingverordening worden opgenomen en worden ook de aanslagen op één aanslagbiljet verenigd.

2.11 Rechten

Bij het heffen van rechten dient sprake te zijn van kostenverhaal ter zake het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn, dan wel ter zake van een door of vanwege de gemeente verstrekte dienst.

Het instandhouden van algemene voorzieningen is niet gericht op het bevorderen van het individuele belang, doch is gericht op het bevorderen van het algemene belang. Als

19 september 2001

11

2001.292/RAP/TK

het algemeen belang met een dienst bevorderd wordt, dan dient de bekostiging van die dienst via de algemene middelen te verlopen, aangezien er geen rechtstreekse relatie betaling-dienst aanwezig is. Hierbij kan worden gedacht aan het onderhouden van wegen op basis van de Wegenwet.

Indien er geen relatie tussen de doelgroep en een individueel aanwijsbare dienst gevonden kan worden, kan geen sprake zijn van heffing van rechten.

Bepaalde diensten/rechten kennen wellicht een bijzonder verband met de doelgroep. Te denken valt aan (het in behandeling nemen van het verzoek tot) het verlenen van bepaalde vergunningen, rioolrechten, reinigingsrechten en gemakkelikhedenrechten.

In de memorie van toelichting (MvT) op de Wet materiële belastingbepalingen wordt gesteld dat gemeenten de vrijheid hebben om die heffingsmaatstaven in de belastingverordening op te nemen welke zich het beste verstaan met het gemeentelijke beleid en de praktijk van de belastingheffing. Ook mogen de heffingsmaatstaven binnen een belastingverordening variëren en kan met tarieven worden gedifferentieerd afhankelijk van gebruik, het voordeel, de kostentoedeling, milieuoverwegingen en dergelijke. De jurisprudentie dat de tarieven zich moeten richten naar het gebruik dat wordt gemaakt van de gemeentebezittingen en dat het karakter van retributies uitsluitend differentiatie in het tarief toelaat naar de grootte van het voordeel, gelegen in de vergroting van de gebruiksmogelijkheden, heeft haar geldigheid derhalve verloren, aldus de MvT. Gemeenten worden bij het kiezen van heffingsmaatstaven nog slechts beperkt door specifieke wettelijke voorschriften ter zake, het verbod van heffing naar draagkracht en de algemene rechtsbeginselen, zoals het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

2.12 Leges

Indien meerdere rechten in één gemeentelijke belastingverordening worden geregeld, welke rechten dienen ter dekking van verschillende kosten, dient de kostendekkendheid in beginsel per recht te worden gezien. De opbrengstnorm van artikel 229b Gemeentewet geldt dus niet per dienst, maar per categorie van rechten. Aangezien er geen verband hoeft te bestaan tussen de hoogte van de leges en de omvang van de dienst en de werkelijk gemaakte kosten van een individuele dienst evenmin van belang zijn, is het mogelijk om de aanvragen van die vergunningen, die in het verleden specifiek door sierteeltkwekers zijn aangevraagd, te belasten naar een hoger tarief. De hogere 'kwekersleges' kunnen gecompenseerd worden met lagere 'huis-tuin- en keukenleges'. De verlaging van laatstbedoelde leges kan verdisconteerd worden in hogere OZB-tarieven.

Omdat de geraamde opbrengsten niet uit mogen gaan boven de geraamde lasten ter zake, is het van belang dat alle lasten die enig rechtstreeks verband met de dienstverlening hebben, zoals ondersteunings- en managementkosten,

19 september 2001
12
2001.292/RAP/TK

huisvestingskosten, kosten van salarisadministratie ten behoeve van relevante medewerkers en kosten van eerste controle na vergunningverlening middels de leges verhaald worden. Kosten van beleidsvorming, inspraak, bezwaar, beroep en handhaving staan niet in enig rechtstreeks verband met de dienstverlening. Doordat deze kosten in een te ver verwijderd verband met de dienstverlening staan, dienen zij bekostigd te worden uit de algemene middelen. Wellicht is scherper verhaal van de geraamde lasten en bezuiniging op laatstbedoelde kosten ook een (deel-)oplossing voor de noodlijdende positie van gemeente Boskoop.

2.13 Rioolrechten

Boskoop hanteert als heffingsmaatstaf voor de rioolrechten het waterverbruik. Iedereen die water loost betaalt rioolrechten aan het Hoogheemraadschap Rijnland. De praktische problemen (en de kosten) van het heffen naar rato van het waterverbruik zijn gering: ontwijking is nauwelijks mogelijk. Uit 1993 daterend onderzoek (P. Kooreman, 'De prijsgevoeligheid van huishoudelijk watergebruik', ESB, 24 februari 1993, blz. 181-183), blijkt overigens dat waterverbruik weinig gevoelig is voor prijsprikkels. Voor een daling van het verbruik van 1% is een prijsstijging van circa 10% nodig. Bovendien bestaat de prijs niet alleen uit het variabele rioolrecht, maar ook uit de prijs van het water zelf, die door het hoogheemraadschap wordt vastgesteld. Eenpersoonshuishoudens verbruiken gemiddeld 50 m³ per jaar. Meerpersoonshuishoudens circa 150 m³.

Eén van de conclusies van het rapport 'Gemeentelijke belastingen in de 21e eeuw' is dat de rioolrechten vervangen moeten worden door een rioolbelasting van uitsluitend gebruikers. Daarbij is de commissie van oordeel, dat *de verplichting* om het waterverbruik als heffingsmaatstaf te hanteren, bij zal dragen aan vergroening van de gemeentelijke belastingen.

Voor het geval dat het rapport 'Gemeentelijke belastingen in de 21e eeuw' niet overgenomen wordt op het punt van de rioolrechten, valt te overwegen of lastenverschuiving een (deel-)oplossing biedt. Zo kan het rioolrecht met betrekking tot bedrijven worden geheven naar de grondslag oppervlakte in hectaren, terwijl woningen belast worden naar een vast tarief. Daarbij ga ik ervan uit dat de uitspraak 'Hof Arnhem 28 september 1999, Belastingblad 2000/105, ter zake van een aanslag rioolrecht 1993 van de gemeente Ermelo', zijn gelding heeft verloren. Door de oppervlakte als heffingsmaatstaf te hanteren, met als motivering: *de lengte van het buizenstelsel*, ben ik in de veronderstelling dat sierteeltkwekers meer zullen bijdragen in deze kostendekkende heffing. Gedacht kan worden aan een staffel van bijvoorbeeld f200 per eenheid van 1000 vierkante meter, waarbij een gedeelte van 1000 vierkante meter voor een volle eenheid aangeslagen wordt. Hierdoor worden zakelijk gerechtigden en gebruikers van woningen ontzien, wat gecompenseerd kan worden in evenredig hogere

OZB-tarieven. Per saldo resulteert deze optie in een meeropbrengst ter hoogte van de hogere OZB-opbrengst.

Dat waterschappen op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor de verontreinigingsheffing voor wat betreft tuinbouwkassen eveneens aanknopen bij de oppervlakte in hectaren, doet niet af aan deze optie, aangezien rioolrechten een andere strekking hebben dan de verontreinigingsheffing.

Een andere manier om bedrijven meer bij te laten dragen in de rioolrechten, is het tarief voor zakelijk gerechtigden van een bedrijfsmatig gebruikte onroerende zaak hoger vast te stellen dan dat voor zakelijk gerechtigden van een woning (HR 9 maart 1994, Belastingblad 1994/339). Deze differentiatie leidt niet tot een met het karakter van de onderwerpelijke retributie strijdige heffing, aangezien een eigenaar van een bedrijfspand volgens de Hoge Raad in het algemeen in grotere mate voordeel geniet van een aansluiting op de riolering, dan de eigenaar van een op de riolering aangesloten woning.

Deze differentiatie leidt er echter niet toe dat slechts de doelgroep meer bijdraagt in de rioolrechten, maar de hele middenstand. Per saldo resulteert deze optie in een meeropbrengst ter hoogte van de hogere OZB-opbrengst, indien het ontzien van woningen gecompenseerd wordt in hogere OZB-tarieven.

Het in het bijzonder in de heffing betrekken van middel- en grootverbruikers is geen sinecure. Een vrijstelling aan de voet waardoor grote groepen van gebruikers van het riool, aan wie ten minste de helft van het gebruik van de riolering moet worden toegerekend, in feite buiten de heffing blijven, zonder dat daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardigingsgrond is, is reeds meermalen in strijd met het gelijkheidsbeginsel geoordeeld. De voor zover mij bekend kleinste onverbindende vrijstelling aan de voet betrof 250 kubieke meter afvalwater per eigendom (Hof 's-Hertogenbosch 14 juli 1994, Belastingblad 1995/175).

2.14 Reinigingsrechten

Nog niet alle onroerende zaken in het buitengebied van gemeente Boskoop zijn op de riolering aangesloten. Voor niet op de riolering aangesloten objecten welke gebruik maken van septictanks, kan ter zake van het ledigen reinigingsrecht geheven worden.

Ter zake van het aanleggen van riolering verwijs ik naar de behandeling van de baatbelasting (heffing van baatbelasting kan eerder geëffectueerd worden dan rioolrechten, maar heeft wel een aantal praktische haken en ogen).

2.15 Vermakelijkhedenrechten

Ter zake van het geven van vermakelijkheden, waarbij gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand gebrachte of in stand gehouden

19 september 2001
14
2001.292/RAP/TK

voorzieningen, of waarbij een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht of anderszins van de zijde van het gemeentebestuur getroffen wordt, kunnen gemeenten gemakkelijhedenrechten heffen.

De diensten die worden geleverd, dienen niet de uitoefening te zijn van het normale takenpakket van de gemeente, omdat in die situatie geen individuele dienst wordt geleverd. Vanwege de aard en het karakter van rechten dient de gemeente kosten te hebben gemaakt. Hieronder kunnen velerlei kosten vallen, variërend tussen kosten van het breder en zwaarder uitvoeren en intensiever onderhouden van een weg, tot kosten van aanleggen van parkeerplaatsen en plaatsen van afvalcontainers.

De gemakkelijhedenrechten wijken van de overige rechten in die zin af dat de eis van maximale kostendeckendheid niet van toepassing is. Voldoende is dat gemeenten aantonen dat er kosten zijn gemaakt.

2.16 Afvalstoffenheffing

Ter bestrijding van de kosten verbonden aan de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen kunnen gemeenten een afvalstoffenheffing invoeren. Aangezien deze heffing uitsluitend aan particuliere huishoudens opgelegd kan worden, doordat gemeenten niet verantwoordelijk zijn voor het inzamelen en verwerken van bedrijfsafval, ziet deze heffing niet op de doelgroep.

2.17 Conclusies

1. Al met al zou afschaffing van de cultuurgrondvrijstelling de meest voor de hand liggende en optimale oplossing zijn voor het onderhavige probleem. Of het daar in navolging van het rapport 'Gemeentelijke belastingen in de 21-ste eeuw' van komt, is gezien twee eerdere onderzoeken ter zake echter maar zeer de vraag. Het is derhalve raadzaam om het standpunt van de VNG dat medio oktober 2001 verwacht wordt, af te wachten. Overigens verdient het te bezien of de vrijstelling niet 'eng' uitgelegd kan worden.
2. De baatbelasting dient uitsluitend voor het verhaal van de kosten van specifieke voorzieningen welke leiden tot verbetering van de directe omgeving van specifieke onroerende zaken. Zolang geen activiteiten ter verbetering van bepaalde delen van de gemeente ondernomen worden, komt deze belasting niet in beeld.
3. Zonder min of meer ingrijpende infrastructurele aanpassingen is er geen aanknopingspunt om parkeerbelastingen te heffen.
4. Ook al geeft de reclamebelasting in combinatie met de precariobelasting mogelijk enige aanknopingspunten om een groot deel van de doelgroep te laten bijdragen aan de algemene middelen, er is hier kwantitatief weinig van te verwachten.

19 september 2001
15
2001.292/RAP/TK

5. Indien er ruimte is door middel van aanpassing van heffingsmaatstaven en tarieven in de leges en rioolrechten, kan meer door kwekers worden bijgedragen in de gemeentelijke lasten ter zake. Door deze extra heffingen niet te verdisconteren ontstaat er een verlaging van de OZB-tarieven ontstaan er meer opbrengsten.
6. Indien alle lasten die enig rechtstreeks verband met dienstverlening hebben met rechten kunnen worden verhaald, kan dit middel worden gebruikt. Kosten die enig rechtstreeks verband met de dienstverlening staan, dienen bekostigd te worden uit de algemene middelen. Wellicht is scherper verhaal van de geraamde lasten bezuiniging op laatstbedoelde kosten ook een (deel-)oplossing voor de noodlijdende positie van gemeente Boskoop, want kwantitatief zal hier weinig van te verwachten zijn.
7. Indien septictanks aanwezig zijn in de gemeente en voor deze nog geen kostendekkende rechten worden geheven, is het invoeren of verhogen van de reinigingsrechten ter zake een gepaste kostendekkingsmethode.
8. Indien er door bepaalde groepen van subjecten meerkosten worden opgeroepen, kan de heffing van gemakrechten een bekostigingsinstrument. Echter, zal van geringe omvang zijn.
9. De onroerende-zaakbelastingen, de roerende woon- en bedrijfsruimtenbelasting, de forensen- en toeristenbelasting, de hondenbelasting en de afvalstoffenheffing bieden geen eigen rechtsgrond om kwekers meer te laten bijdragen in de algemene middelen.

Uit de bovenstaande conclusies blijkt dat de gemeente niet over wettelijke middelen beschikt om ten laste van de ondernemingen in de sierteeltsector een totale dekking te vinden voor de kosten van het "sierteelt+" scenario. Wellicht is het mogelijk dat op kleine schaal enige verschuiving in de gemeentelijke financiën is aan te brengen.

19 september 2001
16
2001.292/RAP/TK

3. “Vrijwillige” bijdrage

Omdat de mogelijkheden op het fiscale gebied niet toereikend zijn, kan gezocht worden naar een privaatrechtelijke titel om zo een financiële bijdrage van de sierteeltsector in de algemene middelen van de gemeente te ontvangen. De heffingen zullen door een juridisch vehikel, waarin de bedrijven zijn vertegenwoordigd, moeten worden gevorderd. Een dergelijk vehikel waarin er ratio wordt gegeven aan de bijdrage uit de sector is noodzakelijk, aangezien een geheel vrijblijvende bijdrage niet wenselijk is. Verder is een vrijblijvende bijdrage niet te controleren en zal hoogst waarschijnlijk ook niet genoeg middelen opleveren.

Reeds bestaan er twee organisaties die mogelijk de heffing kunnen vorderen. Dit zijn het Productschap Tuinbouw en de Coöperatieve Boskoopse Veiling. Indien deze organisaties niet tot een grondslag voor een heffing kunnen komen zal er een nieuwe rechtspersoon moeten worden opgericht (stichting of vereniging). In dit hoofdstuk zullen deze organisaties worden beschreven en de mogelijkheden die zij hebben toch het vorderen van een heffing.

3.1 Productschap Tuinbouw

Het Productschap Tuinbouw is een samenbindend platform in de tuinbouwsector. Het Productschap zorgt voor zaken waar de hele sector baat bij heeft. De taak van het Productschap staat omschreven in art. 71 Wet op de Bedrijfsorganisatie. Productschappen hebben tot taak de bedrijfsuitoefening van de aangesloten ondernemingen te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen. Registratie bij het Productschap is wettelijk verplicht indien er sprake is van een onderneming in de tuinbouwsector. Voor de uitvoering van alle activiteiten van het Productschap zijn financiële middelen nodig. Deze activiteiten worden gefinancierd door middel van heffingen. Deze heffingen vloeien deels weer terug in de eigen sector en worden tevens gebruikt ter dekking van de interne kosten van het Productschap. In de wet op de Bedrijfsorganisatie, waar productschappen onder vallen, wordt in art. 93 lid 2 het Productschap de mogelijkheid geboden vorderingen te treffen betreffende de volgende onderwerpen:

- registratie van ondernemingen en daarin werkzaam personeel;
- de voortbrenging, de afzet, de verdelingen de aanwending van goederen;
- bevordering van professionele bedrijfsvoering;
- de lonen en andere arbeidsvoorwaarden;
- onderzoek op sociaal, economische en technisch terrein;
- arbeidsvoorzieningen;
- fondsen en andere instellingen in het belang der bedrijfsgenoten.

19 september 2001
17
2001.292/RAP/TK

In art. 126 Wet op de Bedrijfsorganisatie worden productschappen in de mogelijkheid gesteld bij verordening heffingen op te leggen. Het Productschap kan op grond van deze regelingen een heffing vorderen bij de betrokken bedrijven in de gemeente Boskoop. Aangezien het alleen bedrijven treft uit de gemeente Boskoop zal hier dan sprake moeten zijn van een soort "regioheffing". Niet alle bedrijven die zich bezig houden met boomkweken zijn gevestigd in Boskoop. Indien een regioheffing nog niet bestaat, zal het Productschap moeten onderzoeken of hier mogelijkheden voor zijn. Als stok achter de deur kan het Productschap gebruik maken van art. 127 Wet op de Bedrijfsorganisatie. Hierin staat dat de verschuldigde bedragen bij dwangbevel kunnen worden ingevorderd.

Door als sierteeltsector gebruik te maken van het Productschap Tuinbouw, is men zeker dat er gestructureerd een bijdrage aan de gemeente kan worden gedaan. Het Productschap zamelt jaarlijks de bijdragen van de bedrijven uit de gemeente Boskoop in en draagt deze heffing over aan de gemeente. Echter, er zijn enige aandachtspunten waarmee rekening moet worden gehouden indien men gebruik wil gaan maken van een heffing via het Productschap Tuinbouw.

- De verordeningen worden jaarlijks vastgesteld. Dit kan betekenen dat er een verdrag ontstaat voordat men een eerste heffing kan gaan vorderen.
- Het instellingsbesluit kan regels opstellen omtrent de op te leggen heffingen. Indien dit bij het Productschap Tuinbouw het geval is, kan er misschien geen vordering worden vastgesteld.
- De verordeningen moeten worden goedgekeurd door de Sociaal Economische Raad (SER), tenzij bij het instellingsbesluit anders is bepaald. Indien de SER geen goede motieven ziet voor de regioheffing kan de heffing worden afgekeurd.
- Indien de verordening dient ter afzonderlijke financiering van een specifiek, bij de verordening aangegeven doel, of indien de verordening niet volgens de wijze van een Algemene maatregel van bestuur is goedgekeurd, moet de verordening worden goedgekeurd door, door de SER aangetrokken ministers. De kans bestaat dat de verordening niet wordt goedgekeurd en niet kan worden doorgevoerd.

Samenvattend kan worden opgemerkt dat het vorderen van een "regioheffing" via het Productschap Tuinbouw alleen te realiseren is, indien de betekenis van de heffing in overeenkomst met de doelstellingen van het Productschap is te krijgen. Het productschap en de gemeente zouden de mogelijkheden van de "regioheffing" kunnen uitzoeken.

19 september 2001

18

2001.292/RAP/TK

3.2 Coöperatieve Boskoopse Veiling

Een ander reeds bestaand orgaan is de Coöperatieve Boskoopse Veiling. Deze veiling is een afzetorganisatie van boomkwekerijproducten. Bij deze veiling zijn ruim 400 bedrijven aangesloten. Echter, deze bedrijven zijn niet allemaal gevestigd in Boskoop. Er is slechts een deel van de Boskoopse bedrijven van deze organisatie lid. Indien niet alle bedrijven uit Boskoop zich aansluiten bij deze Veiling, kan deze organisatie de heffing niet vorderen. Slechts een gedeelte van de bedrijven uit Boskoop moet dan de bijdrage betalen. Daarmee is de heffing via de Coöperatieve Boskoopse Veiling geen optie.

3.3 Oprichting rechtspersoon

Indien het niet mogelijk is een heffing te vorderen door middel van het Productschap Tuinbouw of de Coöperatieve Boskoopse Veiling, zal een ander rechtspersoon dit moeten gaan uitvoeren. Hiervoor moet een nieuwe rechtspersoon worden opgericht, waarbij alle betrokken bedrijven in de gemeente Boskoop zijn aangesloten. Aan deze rechtspersoon wordt de bevoegdheid gegeven een bijdrage te ontvangen van de betrokken bedrijven. In de statuten moeten de vorderingen van de heffing worden verantwoord. Op deze manier kan een jaarlijkse bijdrage worden ingezameld en aan de gemeente worden overgemaakt. Bij het oprichten van een nieuwe rechtspersoon valt te denken aan een stichting of een vereniging.

3.3.1 Stichting

Een stichting kent geen leden. Dit betekent dat de betrokken bedrijven geen lid kunnen worden van de stichting en er dus geen aan een lidmaatschap gebonden heffing kan zijn. Er kan alleen sprake zijn van donateurs waarvan afgevaardigden zitting nemen in het bestuur. Aangezien er vrijheid bestaat in de samenstelling van een stichtingsbestuur, zou ook de gemeente plaats kunnen nemen in het bestuur, om zo de communicatie tussen gemeente en stichting te waarborgen. In de doelomschrijving van de stichting mag niet staan dat er uitkeringen worden gedaan, tenzij deze uitkeringen een ideële of sociale strekking hebben. Bij de op te richten stichting kan men in de statuten de sociale doelen van de stichting zetten. Door deze doelen goed te omschrijven kan de stichting zo een jaarlijkse donatie van de betrokken bedrijven ontvangen en deze bijdragen vervolgens aan de gemeente overdragen.

Echter, aangezien de donateurs vrij zijn in het betalen van een donatie en het bepalen van de hoogte hiervan, is een stichting een minder geschikte juridische constructie voor het verzamelen van de financiële bijdragen van de sierteeltsector uit Boskoop.

19 september 2001

19

2001.292/RAP/TK

3.3.2 Vereniging

Een andere mogelijkheid om de betrokken bedrijven in de gemeente Boskoop te bundelen is door de oprichting van een vereniging. Een vereniging heeft wel leden. In de vereniging kunnen alle betrokken bedrijven worden verenigd. Verenigingen hebben de mogelijkheid contributie te vragen aan hun leden. Deze contributiegelden kunnen worden gebruikt als de financiële bijdrage die de bedrijven afdragen aan de gemeente voor het onderhouden van de infrastructuur in de gemeente. In de statuten van de vereniging kan het heffen van de contributie worden verantwoord. Tevens kan in de statuten worden bepaald wie het bestuur van de vereniging vormt. Het bestuur wordt uit de leden benoemd. De statuten kunnen echter bepalen dat bestuurders ook buiten de leden kunnen worden benoemd. Een vertegenwoordiger van de gemeente kan dan via deze weg het bestuur van de vereniging worden gekozen.

Tijdens de Algemene Leden Vergadering kunnen alle leden hun stem uitbrengen. Dit kan vertragingen opleveren indien alle bedrijven die lid zijn geworden ook hun stem willen uitbrengen tijdens de vergadering. In de statuten kan men echter besluiten de leden te laten vertegenwoordigen door afgevaardigden. Deze afgevaardigden worden door en uit de leden gekozen.

Bedrijven kunnen niet worden verplicht lid te worden van een vereniging. Bovendien is men altijd vrij zijn lidmaatschap opzeggen. De deelname in een vereniging moet voor de aanstaande leden daarom voordelen opleveren. Op deze manier kunnen de bedrijven gemotiveerd worden lid te worden van de vereniging. Welke voordelen het oplevert om lid te worden bij deze vereniging, zal nader moeten worden onderzocht.

Ook al blijven ondernemingen vrij in hun lidmaatschap van de vereniging, toch lijkt dit het meest geschikte medium om de sector bij het "sierteelt+"scenario te betrekken. Dit niet enkel uit oogpunt van heffingen. Een dergelijke vereniging kan ook dienen als klankbord voor andere zaken die in het "sierteelt+"scenario gerealiseerd moeten worden.

3.4 Vorm van contributieheffing

In deze paragraaf wordt een tweetal mogelijkheden behandeld met betrekking tot de verdeelsleutel van de naar evenredigheid te innen kosten van de betrokken bedrijven. Bij de uiteindelijke keuze zijn de redelijkheid, de objectiviteit en de uitvoerbaarheid criteria. Op deze manier komen de voor- en nadelen van de beide vormen aan het licht en tevens de haalbaarheid van de heffingsvormen.

19 september 2001
20
2001.292/RAP/TK

3.4.1 Omslag per hectare grond

Bij deze vorm wordt gekeken naar de omvang van het aantal hectare grond die het bedrijf bezit. De hoogte van de bijdrage is eventueel nader te differentiëren naar de aard van het bedrijf en naar oppervlaktecategorie.

Om de gegevens over bedrijfshectaren te achterhalen zal gebruik worden gemaakt van de gegevens van het Kadaster. Een voordeel van de gegevens van het Kadaster is dat deze objectief en betrekkelijk stabiel zijn. Om kosten te besparen kan wellicht gebruik worden gemaakt van het gemeentelijk kadastraal informatiesysteem wat tevens beschikt over de laatste mutaties in de gegevens.

Deze contributiegrondslag zal alleen slagen indien de bedrijven de vorm van de grondslag als redelijk aanvaarden. Door een differentiatie te maken naar aard van het bedrijf en omvang kan de redelijkheid worden gewaarborgd.

3.4.2 Omslag van de bedrijfsomzet

Bij deze vorm wordt voor alle betrokken bedrijven een percentage van de bedrijfsomzet als heffing vastgesteld. Om de redelijkheid te waarborgen kan bij deze grondslag een differentiatie worden gemaakt naar aard van het bedrijf en grootte van de bedrijfsomzet.

Om de gegevens van de bedrijfsomzet van de bedrijven te achterhalen zal men gebruik moeten maken van de gegevens van de Kamer van Koophandel. Om kosten te besparen is het wellicht het mogelijk om via de belastingdienst of het Productschap Tuinbouw aan de betreffende gegevens te komen. Een nadeel van deze grondslag is dat deze gegevens minder objectief en stabiel zijn. Door jaarlijkse mutaties en veranderende omstandigheden (bijvoorbeeld bij een overname zal in het eerste jaar vaak verlies worden gemaakt) is er sprake van een vertekend beeld van de werkelijkheid. Hierdoor komen de uitvoerbaarheid en objectiviteit in gevaar.

De redelijkheid van deze vorm van grondslag is te waarborgen door een differentiatie te maken naar aard van het bedrijf en grootte van de bedrijfsomzet. Met name de uitvoerbaarheid en objectiviteit bij deze vorm van omslag lopen gevaar. Hierdoor is de slagingskans van deze vorm van grondslag zeer klein.

3.5 Conclusies

1. "Regioheffing" door het Productschap Tuinbouw. Deze heffing is alleen mogelijk indien de betekenis van de heffing in overeenkomst is te krijgen met de doelstellingen van het Productschap. Door het Productschap of in samenwerking met de gemeente dient onderzocht te worden of het Productschap Tuinbouw bevoegd en bereid is de heffing te vorderen.

19 september 2001

21

2001.292/RAP/TK

2. Coöperatieve Boskoopse Veiling. Een bijdrage door middel van een omslag van de omzet van deze veiling is alleen succesvol indien alle bedrijven van Boskoop zijn aangesloten bij deze veiling, anders ontstaat er een free-riders situatie. Vooral nog is dit niet het geval en kan op deze manier geen heffing worden gevorderd.
3. De stichting zal niet succesvol zijn aangezien aan een stichting alleen donaties kunnen worden gedaan. Het is niet mogelijk deze donaties te verplichten of de hoogte van deze donaties te bepalen.
4. De vereniging is de meest geschikte oplossing. De vereniging heeft als nadeel dat bedrijven niet verplicht kunnen worden lid te worden van de vereniging. Wel kan de vereniging een sociale druk opgeleggen om lid te worden. Om de vereniging toch succesvol te maken zal het lidmaatschap daarom ook voordelen moeten opleveren. Welke voordelen de vereniging heeft, dient nader te worden onderzocht.
5. Bij de vereniging kan omslag per hectare grond of een omslag van de bedrijfsomzet worden gebruikt als contributie. De haalbaarheid van de vorm met een omslag per hectare grond is groot. Er hoeft slechts eenmalig worden vastgesteld wat de grootte is van de grond van alle bedrijven. Veranderingen van de gegevens kunnen op eenvoudige wijze worden aangepast. De gegevens zijn objectief en stabiel. Bij vorm met de omslag van de bedrijfsomzet zal jaarlijks moeten worden bekeken wat de bedrijfsomzet van alle bedrijven is geweest. Dit brengt kosten en vertraging met zich mee. Daarnaast loopt men het gevaar dat er sprake is van een vertekening van de werkelijkheid. De gegevens zijn niet objectief en niet stabiel. Dit brengt de uitvoerbaarheid en objectiviteit in gevaar.

Concluderend kan gesteld worden dat een heffing via een op te richten vereniging de meeste kans van slagen heeft. Dit te meer daar hierin de belangen van de sierteeltsector in het "sierteelt+" scenario gebundeld kunnen worden.

19 september 2001
22
2001.292/RAP/TK

4. Samenvatting en aanbevelingen

Voor de toekomstvisie van Boskoop in 2015 heeft de gemeente en de bevolking van Boskoop zich in een meerderheid uitgesproken voor een scenario waarin de nadruk ligt op de positie van Boskoop als sierteeltcentrum.

De sierteeltsector heeft aangegeven bereidt te zijn zich in te zetten voor en het financieren van het "sierteelt+"scenario. Deze financiële bijdrage is nodig aangezien de gemeente niet in staat is het "sierteelt+"scenario alleen te financieren. De gemeente wordt beperkt in de ontvangsten in de algemene middelen door de vrijstellingen in de OZB, juist door de sierteeltsector.

In deze notitie zijn fiscale mogelijkheden onderzocht. Vooralsnog zijn er geen geschikte heffingen te vinden voor de totale dekking voor de kosten van het "sierteelt+"scenario.

Buiten de fiscale mogelijkheden kan wellicht gebruik worden gemaakt van een "regioheffing" van het Productschap Tuinbouw. Deze heffing is alleen mogelijk indien de betekenis van de heffing in overeenkomst is te krijgen met de doelstellingen van het Productschap. Onderzocht dient te worden of het Productschap Tuinbouw bevoegd en bereid is de heffing te vorderen.

Een heffing door middel van een omslag van de omzet van de Coöperatieve Boskoopse Veiling zal niet succesvol zijn aangezien niet alle bedrijven uit Boskoop zijn aangesloten bij deze veiling.

Een andere mogelijkheid is de oprichting van een stichting of een vereniging. De stichting zal niet succesvol zijn aangezien aan een stichting alleen vrijwillige donaties kunnen worden gedaan.

Een vereniging biedt meer mogelijkheden, zeker indien het lidmaatschap van de vereniging voor haar leden voordelen oplevert. Bovendien kan de vereniging meer betekenen bij de realisering van het "sierteelt+"scenario.

De meest geschikte heffingsgrondslag voor een contributieheffing is de omslag per hectare grond, al dan niet met een differentiatie naar aard van het bedrijf en oppervlaktecategorie. Deze grondslag biedt redelijkheid, objectiviteit en uitvoerbaarheid. Een grondslag met een omslag van de bedrijfsomzet is niet stabiel en niet objectief en hierdoor moeilijk uitvoerbaar.

KONINKLIJKE BOND
VOOR DE GROOTHANDEL IN BLOEMBOLLEN
EN BOOMKWEKERIJPRODUCTEN

0211 53 50 80 2002

Koninklijke BGBB
Weeresteinstraat 12
Postbus 170
2180 AD Hillegom

Telefoon
(0252) 53 50 80

Telefax
(0252) 53 50 88

E-mail
secretariaat@kbgbb.nl

Internet
<http://www.kbgbb.nl>

K.v.K. Leiden 40446002
ABN-AMRO 56.01.12.130

Gemeente Boskoop
T.a.v. Dhr. J. Perfors
Postbus 5
2770 AA BOSKOOP

Hillegom, 23 april 2002

Betreft: Financiering Sierteelt en scenario

Geachte heer Perfors,

Later dan toegezegd (met excuses), doe ik u bijgaand een afschrift toekomen van het schrijven van de heer C. Kuijvenhoven, secretaris van het Productschap Tuinbouw, inzake de in aanhef genoemde aangelegenheid.

Voor het verstrekken van nadere informatie, houd ik mij gaarne beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

KONINKLIJKE BOND VOOR DE GROOTHANDEL IN
BLOEMBOLLEN EN BOOMKWEKERIJPRODUCTEN

Mr. H. Westerhof, directeur

c.c. De heer Th.J. Nieuwesteeg

Platform financiering sierteelt-pl
scenario
De heer mr H. Westerhof
Postbus 170
2180 AD HILLEGOM

Onderwerp : Financiering infrastructurele voorzieningen Zoetermeer, 15 april 2002
regio Boskoop e.o.
Referentie : CK/JT\BR096.020415

Geachte heer Westerhof,

Naar aanleiding van uw verzoek om ons commentaar op het vraagstuk van een eventuele financiering van infrastructurele voorzieningen in (de regio van) Boskoop met gelden van het Productschap Tuinbouw (PT) kan ik u als volgt informeren.

Strikt formeel is een financiering met PT-gelden van dergelijke activiteiten niet uitgesloten. Het PT is evenwel een landelijk opererende instelling, die bij alle ondernemingen in de tuinbouwsector heffingen oplegt. Deze heffingen worden aangewend voor activiteiten die in principe alle heffingbetalers ten goede zouden moeten komen. Dit betekent dat, in gevallen waarbij deelbelangen een rol spelen waar van de spin-off naar de sector als geheel relatief gering is, een bijzondere (bestemmings)heffing kan worden overwogen.

In dergelijke gevallen zullen wij veel aandacht geven aan de vaststelling van een draagvlak; onze verordeningen hebben kracht van wet en dit betekent dat wij in die specifieke situaties slechts overgaan tot het instellen van een bestemmingsheffing wanneer volstrekt duidelijk is dat de betrokken groep bedrijfsgenoten in grote meerderheid achter een dergelijke heffing staat.

In het onderhavige geval is sprake van zo'n specifieke situatie. Dit betekent dat wij, bij een gebleken draagvlak, in principe zouden kunnen besluiten om een regioheffing voor Boskoop (en omgeving) in te stellen. In dit kader wil ik echter wijzen op een vergelijkbaar verzoek dat circa twee jaar geleden aan ons is gericht, waarin eveneens werd gevraagd om een regioheffing teneinde daaruit de verbetering van de infrastructuur in en rond Boskoop mede te financieren.

Wij hebben destijds in dat kader tweemaal onderzoek gedaan naar het draagvlak onder de bedrijfsgenoten in die regio. In tweede aanleg hebben wij zelfs een schriftelijke enquête onder alle betrokken bedrijfsgenoten gehouden om het draagvlak van een daartoe in te stellen heffing te peilen. Dit was een omvangrijke operatie die ons veel tijd en geld heeft gekost. Uit dat onderzoek is gebleken dat dat draagvlak er in onvoldoende mate was om tot een heffing over te gaan.

Een belangrijk element dat daarbij naar voren kwam was, dat veel van de bedrijven een dergelijke heffing afwezen op grond van het feit dat zij niet wensten mee te betalen aan infrastructurele zaken; dit werd een taak van de overheid geacht.

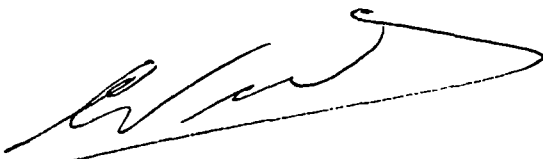
De tuinbouw investeert via het PT 10 miljoen euro in de **Floriade**

Terugkomend op uw vraag hoe wij staan tegenover een regioheffing Boskoop en omgeving kan ik u resumerend melden dat wij daar op dit moment niet toe zullen overgaan, waarbij ik mij vooral baseer op de volgende hoofdargumenten:

- voor een dergelijke heffing is een diepgaand onderzoek nodig, hetgeen ik mede gezien de uitkomsten van redelijk recente onderzoeken niet gerechtvaardigd acht;
- de aard van de te financieren activiteiten liggen voor een goed deel op hetzelfde terrein als dat waartegen in de vorige onderzoeken grote principiële bezwaren bestonden.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

C. Kuijvenhoven
secretaris

Aan de gemeenteraad

Raadsvergadering d.d.: 29 januari 1998

Hazerswoude-Rijndijk,
10 december 1997

Reg.nummer :

verzonden:
16 januari 1998

Agendapunt : 98/1/22

Commissie : AZ/FIN en ROVE

Onderwerp : Voorstel inzake Uitwerking exploitatieverordening 1996

Samenvatting en voorstel

Artikel 4, lid d van de exploitatieverordening 1996 laat de mogelijkheid in het kader van particuliere grondexploitatie bijdragen te vragen ten behoeve van voorzieningen van openbaar nut en/of verrekeningen van tekorten van andere exploitaties. Daartoe kunnen door uw raad fondsen worden ingesteld.

Gelet op de ontwikkelingen die deze gemeente staan te wachten, is het nodig een nieuwe fonds in te stellen en de doelen waarvoor dit fonds dient, nauwkeurig te omschrijven.

Wij stellen u voor de volgende besluiten te nemen:

1. Het besluit tot instelling van het fonds "bijzondere werken en voorzieningen".
2. Het besluit tot vaststelling van de bijdrage aan het onder 1 genoemde fonds.
3. Het besluit van 2 januari 1991 tot vaststelling van de bijdrage van f 10,- ten behoeve van het fonds dorpsuitleg als bedoeld in de exploitatieverordening in te trekken.

Advies van de commissie

De commissie AZ/FIN adviseert positief ten aanzien van dit voorstel. In de commissie ROVE waren de fracties van CDA, D'66 en Partij van de Arbeid eveneens positief. De SGP/RPF en VVD bespreken het voorstel nog in hun fractie-vergaderingen. In een extra vergadering van de commissie ROVE op 20 januari 1998 zal zonnodig nog op dit voorstel worden teruggekomen. In laatstgenoemde vergadering zijn ook de fracties van SGP/RPF en VVD akkoord gegaan met de inhoud van dit voorstel.

Aanleiding en probleemstelling

In februari 1997 is de "exploitatieverordening 1996" door uw raad vastgesteld. Deze verordening geeft de mogelijkheid van particuliere exploitanten bijdragen te verlangen in door de gemeenteraad ingestelde fondsen ten behoeve van buiten het exploitatiegebied aanwezige en/of te realiseren voorzieningen van openbaar nut dan wel ten behoeve van verrekening met exploitatiegebieden met eventuele tekorten in de exploitatie.

De bijdrage die op dit moment bij het sluiten van exploitatie-overeenkomsten verschuldigd is wordt gestort in de reserve "dorpsuitleg".

Het is uit een oogpunt van herkenbaarheid en rechtszekerheid gewenst het fonds waarvoor de bijdrage wordt gevraagd beter te benoemen en aan te geven waaraan de ontvangen gelden besteed kunnen worden. Bovendien moet de hoogte van de bijdrage aan het fonds (periodiek) worden vastgesteld.

paraaf sectorhoofd :

paraaf portefeuillehouder :

HARAAD | Fonds en rvs.wpd

Beleid tot nu toe en de noodzaak tot bijstelling van dit beleid

Particuliere grondexploitanten die op grond van de exploitatie-verordening de medewerking van de gemeente nodig hebben om gronden in exploitatie te brengen, zijn tot nu toe verplicht een bijdrage te betalen van f 10,- per m² uitgeefbare grond. De bijdrage wordt gestort in het fonds reserve "dorpsuitleg" BTW-belast. Uit dit fonds worden gelden voor allerlei dorpsvernieuwingsactiviteiten geput. Het instellingsbesluit van dat fonds geeft echter geen voorbeelden waarvoor de gestorte bijdrage gebruikt kunnen worden.

Deze situatie achten wij niet meer goed verdedigbaar. De dorpsvernieuwing heeft een krachtige impuls gekregen en voor de nu nog lopende of in uitvoering zijnde zaken zijn kredieten gevoteerd of reserveringen gedaan. Alleen een fonds voor dorpsvernieuwingsactiviteiten achten wij niet meer direct noodzakelijk. Natuurlijk zullen er altijd activiteiten in het kader van de dorpsvernieuwing nodig blijven, maar naar wij menen op kleinere schaal. Betreffen nieuwe dorpsvernieuwingsactiviteiten ook voorzieningen van openbaar nut zou ook nog een beroep kunnen worden gedaan op het nieuwe fonds.

Financiële oplossingen voor "nieuwe" en grote problemen moeten worden gevonden. Deze problemen zijn vooral gelegen op het gebied van de infrastructuur en zijn ontegenzeggelijk voorzieningen van openbaar nut.

Voorbeelden van voorzieningen van openbaar nut, waarvoor de bijdragen uit exploitatie-overeenkomsten in een nieuw te vormen fonds gestort worden, behoeven een nadere aanduiding. Bovendien is het nodig de bijdragen aan het fonds te differentiëren en de hoogte daarvan aan te passen.

Analyse

In de kernen Koudekerk aan den Rijn en Hazerswoude-Dorp doen zich in verkeerstechnische zin en uit een oogpunt van leefbaarheid grote problemen voor. Verkeer dat niet in de kernen thuishoort bepaalt voor een belangrijk deel het dorpsbeeld en doet grote afbreuk aan de leefbaarheid. Oplossingen zijn er wel maar kosten veel geld. Het geld voor die voorzieningen zal niet door de gemeente alleen kunnen worden opgebracht. Wel mag van de gemeente verwacht worden dat ze een deel aan het realiseren van die voorzieningen van openbaar nut bijdraagt.

De grote werken waaraan wij in dit verband denken, zijn een tweede brug over de Oude Rijn (Beatrixbrug) en een tunnel bij Hazerswoude-Dorp om de provinciale weg onder het dorp door te geleiden.

Deze grote werken zullen met name worden genoemd in het besluit waarbij het fonds "Bijzondere werken en voorzieningen" wordt ingesteld. Overigens geeft het besluit meer soorten van voorzieningen van openbaar nut aan, waaraan het geld besteed kan worden.

Het fonds wordt in hoofdzaak gevoed door bijdragen uit particuliere grondexploitaties waarop de exploitatieverordening van toepassing is. Andere voedingsbronnen zijn de jaarlijks aan het fonds toe te rekenen rente en andere bijdragen, bijvoorbeeld de bijdragen (reserveringen) voor de brug en de tunnel die door uw raad zijn gedaan. Voorts stellen wij voor de **nieuwe** grondexploitaties van de gemeente met dezelfde bedragen te belasten als hieronder worden voorgesteld om te voorkomen dat op voorhand zou kunnen worden gesteld dat de eigen exploitaties bevoordeeld worden boven de particuliere grondexploitaties.

Artikel 42 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening verplicht tot het vaststellen van een exploitatieverordening. Daarin worden de voorwaarden opgenomen waaronder de gemeente medewerking zal verlenen aan de exploitatie van gronden die in de naaste toekomst voor bebouwing in aanmerking komen. Het gaat dus om gronden die voor bebouwing in aanmerking komen en waarbij bovendien voorzieningen van openbaar nut betrokken zijn. De bekendste voorbeelden hiervan zijn nieuwe gebieden voor woningbouw of bedrijfsvestiging met de daarbij behorende infrastructuur.

Op grond van de exploitatieverordening zijn exploitanten - naast de vergoeding van allerlei kosten - bijdragen verschuldigd voor genoemd fonds. Voor het fonds reserve "dorpsuitleg" BTW belast, stond de bijdrage sinds 1991 op f 10,- per m² uitgeefbare grond. Die bijdrage voor het nieuwe fonds vinden wij thans te laag om een substantieel aandeel in de kosten van de voorzieningen die getroffen moeten worden (o.a. brug en tunnel) te kunnen leveren.

De genoemde kunstwerken zullen niet alleen een gunstig effect hebben op de leefbaarheid van de betreffende kernen, maar ook voor de afwikkeling van het verkeer een positieve bijdrage leveren.

Allereerst profiteert daarvan het vracht- en zakelijk verkeer. Vanuit die optiek bezien mag ingevai van exploitatie van bedrijfsterreinen in de gemeente een hoge bijdrage worden verlangd. Ook de bijdrage vanuit woningbouwgebieden aan het fonds kan omhoog. De bewoners van die nieuwe gebieden zullen ook profiteren van de nieuwe voorzieningen.

Als bijdragen voor genoemd fonds stellen wij voor een bedrag van f 50,- per m2 voor bedrijfsterrein en f 25,- per m2 voor woningbouw. Het onderscheid in de hoogte van de bedragen is boven verklaard. De hoogte van de bedragen is te verklaren uit het feit dat de gemeente voor forse investeringen komt te staan. De stijging van de bijdrage van f 10,- naar f 50,- is groot. Wij hebben er vertrouwen in dat bedrijfsterreineexploitaties -uitzonderlijke gevallen daargelaten- genoemde f 50,- zullen kunnen opbrengen zonder dat dat de concurrentieverhoudingen zal verstoren.

Met tunnel en brug zullen vele miljoenen guldens gemoeid zijn. Wij zijn van mening dat de bijdragen uit de (eigen en particuliere) grondexploitaties bescheiden maar noodzakelijke delen zijn van de totale behoefte aan kapitaal voor de voorgenomen investeringen.

Tijdens de behandeling in de commissies is de opmerking geplaatst dat verwacht wordt dat de exploitaties waarover nu met exploitanten wordt onderhandeld buiten de verhoging worden gehouden. Daarover merken wij het volgende op. Bij onderhandelingen zijn stadia te onderscheiden die van wezenlijk belang zijn voor de mate waarin partijen aan elkaar gebonden zijn. De binding is nihil indien essentialia voor het bereiken van overeenstemming ontbreken. Essentiële elementen zijn visie op en overeenstemming over de planologische uitgangspunten, overeenstemming over vergoeding van kosten, (de kosten van) de aanleg van voorzieningen of overeenstemming over eventuele grondoverdracht. Zolang over die essentiële elementen geen overeenstemming is bereikt, staat het partijen vrij zich uit het proces terug te trekken. De wederpartij kan daaraan dan ook geen rechten ontleen. Met andere woorden, indien er in verregaande mate overeenstemming is over die essentiële elementen en daarbij is steeds gesproken over een bijdrage van f 10,- per m2, kan de verhoging naar f 25,- of f 50,- niet aan exploitanten worden opgelegd.

Voorstel

Wij stellen u voor de volgende besluiten te nemen:

1. Het besluit tot instelling van het fonds "bijzondere werken en voorzieningen";
2. Het besluit tot vaststelling van de bijdragen aan het onder 1 genoemde fonds.
3. Het besluit van 2 januari 1991 tot vaststelling van de bijdrage van f 10,- ten behoeve van het fonds dorpsuitleg als bedoeld in de exploitatieverordening in te trekken.

Beslag op de middelen

Het is van toekomstige particuliere en gemeentelijke grondexploitaties afhankelijk welke bijdragen in het fonds zullen vloeien.

Uitvoeringsplan in de tijd gezien

Het besluit treedt onmiddellijk in werking.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Rijnwoude,
de loco-secretaris,

de burgemeester,

C. J. Schippers

Mr. M. J. V. M. Boelen

Agendapunt : 98/I/22

De raad van de gemeente Rijnwoude;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Rijnwoude d.d. 10 december 1997

gelet op artikel 42 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening juncto artikel 4, lid d van de Exploitatieverordening 1996;

besluit:

- a. in te stellen het fonds "bijzondere werken of voorzieningen";
- b. te bepalen dat dit fonds wordt gevoed door:
 1. bijdragen als bedoeld in artikel 2, lid e, sub 6 van de "exploitatieverordening 1996;
 2. andere bijdragen;
 3. rente over het voorafgaande boekjaar over het per 1 januari van dat boekjaar bestaande saldo;
 4. bijdragen uit de gemeentelijke grondexploitaties.
- c. te bepalen dat ten laste van dit fonds ten behoeve van de volgende werken of voorzieningen bijdragen kunnen worden gedaan:
 - een nieuwe (tweede) brug over de Oude Rijn met bijbehorende op- en afritten en aansluitingen;
 - een tunnel in het wegtracé van de provinciale weg S22 onder Hazerswoude-Dorp met bijbehorende op- en afritten en aansluitingen;
 - wijkontsluitingswegen, of kunstwerken, of voorzieningen aan wijkontsluitingswegen;
 - aanleg van wandel- en fietsroutes;
 - aanleg en/of onderhoud van kanoroutes;
 - aanleg en/of onderhoud van recreatieve voorzieningen niet zijnde bouwwerken buiten de bebouwde kommen van de kernen in de gemeente;
 - andere bijzondere werken of voorzieningen, als zodanig in een afzonderlijk besluit van de gemeenteraad aangegeven;
- d. te bepalen dat bijdragen ten behoeve van de onder c genoemde werken of voorzieningen slechts worden verleend indien en voorzover de uitgaven ten behoeve van die werken of voorzieningen niet binnen enig (ander) exploitatiegebied vallen;

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Rijnwoude,
d.d. 29 januari 1998
de loco-secretaris de voorzitter,

paraaf sectorhoofd :
paraaf portefeuillehouder :

Agendapunt : 98//22

De raad van de gemeente Rijnwoude;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Rijnwoude d.d. 4 december 1997;

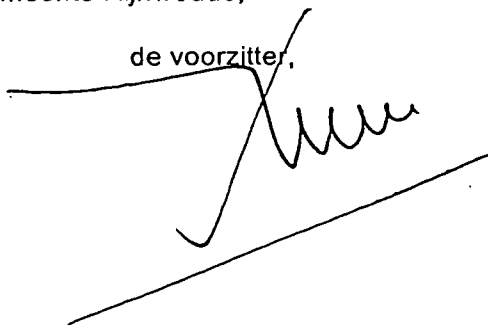
gelet op artikel 42, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening juncto artikel 4, lid d van de Exploatieverordening 1996;

besluit:

1. Met ingang 29 januari 1998 de bijdrage als bedoeld in artikel 2, lid e, sub 6 van de Exploatieverordening ten behoeve van het fonds "bijzondere werken en voorzieningen", als volgt vast te stellen:
 1. voor nieuw aan te leggen of een te herstructureren bedrijfsterrein f 50,- per m² binnen het exploitatiegebied te exploiteren grond;
 2. voor een te ontwikkelen woningbouwlokatie f 25,- per m² binnen het exploitatiegebied te exploiteren grond;
2. Te bepalen dat geen bijdragen verschuldigd zijn over de grond waarop de aan de gemeente over te dragen openbare voorzieningen zijn of worden aangelegd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Rijnwoude,
d.d. 29 januari 1998
de loco-secretaris

de voorzitter,

Agendapunt: 97/I/9

De raad van de gemeente Rijnwoude;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12-11-1996;

gelet op het advies van de commissie ROVE d.d. 14-01-1997;

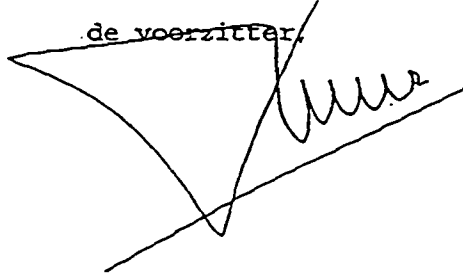
gelet op artikel 108 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. de "Exploitatieverordening Rijnwoude 1996" vast te stellen, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegd ontwerp;
2. de "Exploitatieverordening 1991" in te trekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Rijnwoude,
d.d. 06-02-1997
de loco-secretaris,

de voorzitter,

par. sectorhoofd :

par. portefeuille.:

verorden.rbs

Exploitatieverordening Rijnwoude 1996

Artikel 1. Algemene bepalingen

a. In deze verordening wordt verstaan onder:

- *afstand van de gronden aan de gemeente*: eigendomsoverdracht van gronden aan de gemeente.
- *exploitant*: de eigenaar of rechthebbende wiens in het exploitatiegebied gelegen onroerende zaak in exploitatie wordt gebracht.
- *exploitatiegebied*: het als zodanig door de gemeenteraad aangewezen gebied; waarvan de exploitant resp. exploitanten op basis van de regels van deze verordening bijdraagt resp. bijdragen aan de ten behoeve van dat gebied te treffen voorzieningen van openbaar nut.
- *exploitatie-opzet*: het vanwege de gemeente op te stellen overzicht van de kosten en baten van het exploitatiegebied teneinde de mogelijkheid van het (volledig) verhaal van de gemeentelijke kosten op de exploitanten te beoordelen.
- *exploitatie-overeenkomst*: de overeenkomst bedoeld in artikel 5 van deze verordening.
- *(medewerking verlenen aan) in exploitatie brengen*: het (medewerking verlenen aan het) treffen van voorzieningen van openbaar nut en anderszins, waardoor onroerende zaken die in het exploitatiegebied liggen gebaat worden, dat wil zeggen geschikt of beter geschikt voor bebouwing worden, dan wel anderszins in een voordeliger positie komen te verkeren.
- *(treffen van) voorzieningen van openbaar nut*: (het verrichten van) onder andere de in lid b van dit artikel vermelde werken en werkzaamheden binnen een exploitatiegebied, alsmede het verrichten daarvan buiten het exploitatiegebied voor zover door deze werken en werkzaamheden de binnen het exploitatiegebied liggende onroerende zaken direct dan wel indirect gebaat zijn.

b. De volgende werken en werkzaamheden worden tenminste beschouwd als voorzieningen van openbaar nut in de zin van deze verordening:

- het dempen van sloten en verrichten van grondwerk met inbegrip van het egaliseren, ophogen en afgraven van percelen;
- de aanleg, vernieuwing en wijziging van riolering, met inbegrip van het realiseren van de daarbij behorende werken, alsmede waterhuishoudkundige werken zoals drainage;
- het realiseren van alle weg- en waterbouwkundige werken, waaronder wegen, parkeervoorzieningen, pleinen, trottoirs, voet- en rijwielpaden, straatmeubilair, alsmede waterpartijen, watergangen, drainages, bruggen, tunnels, viaducten en alle andere rechtstreeks met de aanleg daarvan verband houdende werken;
- de aanleg van plantsoenen en andere groenvoorzieningen, waaronder begrepen de aanleg en inrichting van openbare speelplaatsen en speelweiden alsmede de sierende elementen welke rechtstreeks voortvloeien uit een juiste uitvoering van een verzorgd bestemmingsplan;
- de plaatsing van openbare verlichting, verkeers- en andere borden, verkeersregelininstallaties en brandkranen met de nodige aansluitingen;
- het verrichten van bodemonderzoek en -sanering van de ondergrond van openbare voorzieningen, voor zover die niet op andere wijze verhaald of gesubsidieerd kunnen worden;

- het treffen van milieutechnisch en ecologisch noodzakelijke maatregelen en voorzieningen ter uitvoering van een bestemmingsplan, zoals geluidsvoorzieningen en noodzakelijke verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven buiten het exploitatiegebied;
- de verwerving van de ondergrond van openbare voorzieningen;
- het slopen van opstallen op, in of boven de ondergrond van voorzieningen van openbaar nut;
- alle overige werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor een doeltreffende aanleg van voorzieningen van openbaar nut.

Voorzieningen van openbaar nut worden door de gemeente aangelegd, tenzij de aanleg behoort tot de taken van een ander overheidslichaam, of de gemeenteraad uitdrukkelijk heeft ingestemd met gehele of gedeeltelijke aanleg door de exploitant. De gemeenteraad neemt geen besluit om aanleg door de exploitant toe te staan dan nadat gebleken is, dat een kwalitatief goede uitvoering zowel feitelijk als financieel is gewaarborgd, daartoe voldoende garantie is gesteld en ook overigens geen zwaarwegende of beleidsmatige belemmeringen voor een zodanige werkwijze bestaan.

Artikel 2. Kosten van exploitatie

Voor de berekening van kosten en de vaststelling van exploitatiebijdragen, wordt onder kosten van in exploitatie brengen begrepen:

- a. De inbrengwaarde van de binnen het exploitatiegebied door de gemeente in te brengen gronden, bestaande uit:
 1. de waarde van de grond;
 2. de waarde van de opstallen die voor de verwezenlijking van de bestemming niet gehandhaafd kunnen worden;
 3. de kosten van het vrijmaken van de gronden van opstallen;
 4. de kosten van verwijdering van zich in de grond bevindende funderingen, leidingen kabels e.d.;
 5. de kosten van schadevergoedingen en schadeloosstellingen en van het teniet doen gaan van persoonlijke en zakelijke rechten en lasten.

De waarden bedoeld sub 1 en 2 worden vastgesteld op basis van marktwaardeberekening, doch niet lager dan het totaal van de gemeentelijke kosten van verwerving, beheer inclusief renteverliezen terzake van die gronden en opstallen.

b. De inbrengwaarde van de binnen het exploitatiegebied gelegen gronden van derden, voorzover die inbrengwaarde ten behoeve van een redelijke en evenredige toerekening van kosten in de exploitatie-opzet wordt betrokken.

c. De kosten van aanleg of uitvoering door de gemeente van de onder artikel 1, lid b omschreven voorzieningen van openbaar nut binnen het exploitatiegebied.

d. De kosten van aanleg van voorzieningen van openbaar nut buiten het exploitatiegebied voor zover de binnen het exploitatiegebied liggende onroerende zaken door deze voorzieningen direct dan wel indirect gebaat zijn, waaronder voorzieningen zoals bedoeld in artikel 1, lid b.

e. Alle geldelijke gevolgen voor de gemeente van overige werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor het verlenen van medewerking aan het in exploitatie brengen van gronden, in ieder geval:

1. de kosten van planontwikkeling, planvoorbereiding, planbeheer en plantoezicht. Onder deze kosten wordt ten minste verstaan; de kosten verband houdende met het opstellen of vervaardigen van structuurplannen, bestemmingsplannen, planmatige uitwerkingen of -wijzigingen, besluiten tot het verlenen van vrijstelling van een bestemmingsplan en van overige planologische maatregelen voor zover deze nodig zijn voor het in exploitatie brengen, alsmede toe te kennen planschadevergoedingen ex artikel 49 WRO;

2. de kosten verband houdende met onderzoeken, voorbereidingen en toezicht ten behoeve van de voorzieningen van openbaar nut voor zover deze verband houden met in exploitatie brengen van gronden binnen het exploitatiegebied;
3. de kosten van het gemeentelijk apparaat en van ingeschakelde externe adviseurs, voor zover die rechtstreeks aan het in exploitatie brengen van gronden kunnen worden toegerekend;
4. de rente van geïnvesteerde kapitalen en overige lasten, verminderd met rente-opbrengsten;
5. de kosten van tijdelijk beheer van de ondergrond van openbare voorzieningen en van onderhoud van deze voorzieningen gedurende een door de raad vast te stellen eerste gebruiksperiode;
6. bijdragen aan fondsen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4 lid d.
7. overige kosten die in beginsel ten laste van de exploitatie behoren te worden gebracht.

Artikel 3. Wijze van toerekening

- a.
 1. Ingeval er sprake is van een enkele exploitant in hetzelfde exploitatiegebied wordt de bijdrage van de exploitant vastgesteld op het totaal van de op grond van de bepalingen van deze verordening door de gemeente in rekening te brengen kosten, vergoedingen en bijdragen.
 2. In geval er sprake is van meer exploitanten in hetzelfde exploitatiegebied wordt voor de berekening van ieders bijdrage een verdeelsleutel vastgesteld rekeninghoudende met de veronderstelde opbrengstcapaciteit (marktwaarde) van de gronden van de respectieve exploitanten na realisering, zoals geraamd in een vanwege de gemeente op te stellen exploitatie-opzet.
 3. De exploitanten dragen bij in de totale kosten van het exploitatiegebied naar rato van de opbrengstcapaciteit van hun gronden.
- b. Indien eigendomsoverdracht plaatsvindt van gronden van de gemeente aan exploitant ten behoeve van de exploitatie, is exploitant terzake tevens een vergoeding verschuldigd, vast te stellen op basis van de marktwaarde van die gronden, vermeerderd met de kosten terzake van de overdracht.
- c. Indien op de in dit artikel onder a beschreven wijze de verschillen in profijt van de van gemeentewege getroffen voorzieningen van openbaar nut niet voldoende tot uitdrukking komen in de wijze van toerekening, geschiedt de toerekening op basis van een nader door de gemeenteraad te bepalen grondslag die beter uitdrukking geeft aan de aanwezige verschillen in profijt.

Artikel 4. Vaststelling exploitatiebijdrage

- a. De exploitant betaalt als bijdrage in de kosten, verband houdende met het verlenen van medewerking aan het in exploitatie brengen van gronden, het bedrag dat volgens de voorgaande bepalingen aan zijn onroerende zaak wordt toegerekend, vermeerderd met de kosten op de afstand van de gronden bestemd voor de aanleg en/of aanpassing van voorzieningen van openbaar nut vallende en de kosten van kadastrale uitmeting. Indien en voorzover artikel 2 onder b c.q. artikel 5b sub 4 van toepassing is - wordt de exploitatiebijdrage verminderd met de inbrengwaarde van de bij de exploitant in eigendom zijnde en voor exploitatie bedoelde gronden en van de gronden die zijn bestemd voor het treffen van voorzieningen van openbaar nut door exploitant aan de gemeente worden afgestaan.
- b. De waarde van de in lid a, tweede volzin, bedoelde grond die door de exploitant is ingebracht, wordt door de gemeente en de exploitant gezamenlijk door middel van taxatie vastgesteld. Indien hierover geen overeenstemming kan worden bereikt, wordt deze waarde vastgesteld door een commissie van drie deskundigen, van wie één aan te wijzen door de gemeente, één door de exploitant en een derde door de beide reeds aangewezen deskundigen of, indien zij het daarover niet eens kunnen worden, door de ter zake bevoegde kantonrechter.

- c. Indien en voorzover de exploitant zelf conform artikel 5, lid b sub 5 voorzieningen van openbaar nut aanlegt wordt bij het bepalen van de exploitatiebijdrage rekening gehouden met de kosten van de door exploitanten uit te voeren werkzaamheden.
- d. Van de exploitant kan een bijdrage worden verlangd in vanwege de gemeenteraad ingestelde fondsen ten behoeve van buiten het exploitatiegebied aanwezige en/of te realiseren voorzieningen van openbaar nut dan wel ten behoeve van verrekening met exploitatiegebieden met eventuele tekorten in de exploitatie. De raad stelt de hoogte van de bijdragen aan dergelijke fondsen periodiek vast.

Artikel 5. Inhoud exploitatie-overeenkomst

- a. De voorwaarden waaronder de gemeente medewerking verleent aan het in bouwexploitatie brengen van gronden worden vastgelegd in een door of vanwege de gemeente op te stellen exploitatie-overeenkomst.
- b. De exploitatie-overeenkomst bevat - voorzover van toepassing - onder meer bepalingen inzake:
 1. de aard, omvang en kwaliteit van de door de gemeente of exploitant aan te leggen voorzieningen van openbaar nut;
 2. het tijdvak waarbinnen deze voorzieningen worden uitgevoerd;
 3. de ten laste van de exploitant komende bijdrage alsmede een sluitende waarborg voor tijdige betaling daarvan;
 4. in voorkomende gevallen de afstand van gronden aan de gemeente, voor zover die gronden zijn bestemd voor de aanleg of aanpassing van voorzieningen van openbaar nut, en in deze gevallen het verrichten van onderzoek naar bodemverontreiniging op kosten van exploitant;
 5. in gevallen waarbij de gemeenteraad besluit de gehele of gedeeltelijke uitvoering van de door de gemeente aan te leggen voorzieningen van openbaar nut aan de exploitant op te dragen: de opdracht of aanlegverplichting en sluitende waarborgen voor tijdige en kwalitatief goede uitvoering en voor de nakoming van de financiële verplichtingen van de exploitant;
 6. een betalingsregeling;
 7. in voorkomende gevallen een taakverdeling;
 8. in voorkomende gevallen een regeling voor gewijzigde omstandigheden, wanprestatie, aansprakelijkheid en faillissement;
 9. de overeengekomen prijs voor de inbreng van gronden door exploitant c.q. de gemeente;
 10. aanvullende voorwaarden ter waarborging van een goede en tijdige uitvoering van de bouwwerkzaamheden en van de door de raad vastgestelde beleidsdoeleinden met betrekking tot het gebruik, de exploitatie en het beheer van het exploitatiegebied.

Artikel 6. Aanvraag voor medewerking

- a. Op een schriftelijk bij Burgemeester en Wethouders ingediende aanvraag voor medewerking in de zin van deze verordening gelden de bepalingen van dit artikel. Deze dient in ieder geval te worden vergezeld van:
 1. een nauwkeurige omschrijving van de in exploitatie te brengen onroerende zaken;
 2. gegevens, waaruit blijkt dat de aanvrager de eigendom van of het erfpachtrecht op de in exploitatie te brengen onroerende zaken heeft verkregen of kan verkrijgen;
 3. gegevens omtrent de door de aanvrager te treffen (bouw)werkzaamheden;
 4. gegevens waaruit blijkt dat de aanvrager financieel in staat is tot exploitatie over te gaan en de benodigde zekerheden te stellen.
- b. Burgemeester en Wethouders reageren op een schriftelijke aanvraag om medewerking bedoeld in lid a van dit artikel, hetzij met een weigering hetzij met de aanbieding van een concept-overeenkomst, binnen 6 maanden na de dag waarop de aanvraag is ontvangen. Deze termijn kan onder vermelding van de redenen daarvoor door Burgemeester en Wethouders worden verlengd met een maximum van nogmaals 6 maanden.

- d. De reactie op de aanvraag kan in ieder geval worden aangehouden:
- a. indien de procedure tot goedkeuring of herziening van het bestemmingsplan dat van toepassing is nog niet is afgerond, tot vier weken na het onherroepelijk worden van dat bestemmingsplan of de herziening daarvan;
 - b. ingeval voorzienbaar is dat de in artikel 7 genoemde belemmeringen op korte termijn zullen kunnen worden weggenomen, tot vier weken nadat deze belemmeringen zijn weggenomen.
 - e. Ingeval door Burgemeester en Wethouders een aanvraag voor een bouwvergunning, eventueel in combinatie met een aanvraag voor vrijstelling, wordt ontvangen, waarbij in geval van verlening van de vrijstelling en/of bouwvergunning van gemeentewege voorzieningen van openbaar nut moeten worden getroffen of anderszins overeenkomstig deze verordening medewerking dient te worden verleend, wordt hiervan zo spoedig mogelijk, doch in ieder geval voor de beslissing op de aanvraag mededeling gedaan aan de aanvrager. Daarbij zal een zo nauwkeurig mogelijke raming van de voor rekening van de exploitant komende exploitatiebijdrage worden verstrekt.

Artikel 7. Weigeringsgronden voor een exploitatie-overeenkomst

De medewerking aan het in exploitatie brengen van gronden behoeft onder meer niet te worden verleend indien:

- a. de in exploitatie te brengen grond is gelegen in een gebied waarvoor geen bestemmingsplan geldt;
- b. de door de exploitant aangegeven (bouw)werkzaamheden of de daartoe benodigde voorzieningen van openbaar nut zouden leiden tot strijd met het bestemmingsplan, de Woningwet of strijd met andere wet- of regelgeving;
- c. het treffen van de voorzieningen, hoewel overeenkomstig een bestemmingsplan, anderszins zou leiden tot strijd met belangen van een doeltreffende uitbreiding van bebouwing of herinrichting;
- d. het in bouwexploitatie brengen van grond anderszins zou leiden tot ten laste van de gemeente blijvende kosten van voorzieningen van openbaar nut of tot bezwaren ten aanzien van het doeltreffend voorzien in watervoorziening, openbare verlichting, riolering en andere voorzieningen van openbaar nut;
- e. de exploitant niet bereid of in staat is om sluitende waarborgen te stellen voor tijdige en kwalitatief goede uitvoering c.g. nakoming van zijn feitelijke en de financiële verplichtingen;
- f. exploitant geen afstand wil doen van gronden ten behoeve van aanleg van voorzieningen van openbaar nut;
- g. exploitant de ondergrond van voorzieningen van openbaar nut niet wil onderzoeken op de aanwezigheid van bodemverontreiniging dan wel de bodem niet wil saneren wanneer dat noodzakelijk is;
- a. de exploitant niet bereid is de voorzieningen van openbaar nut door de gemeente te laten aanleggen, behoudens in het geval van een verkregen opdracht als bedoeld in artikel 5 lid b onder 5.

Artikel 8. Relatie baatbelasting

In een gebied waarvoor een bekostigingsbesluit is genomen ten behoeve van een eventuele heffing van baatbelasting, zal, indien de exploitant een exploitatie-overeenkomst aangaat, in de overeenkomst worden bepaald dat, met betrekking tot de uitvoering van de in deze overeenkomst genoemde voorzieningen van openbaar nut, geen aanvullend kostenverhaal op basis van baatbelasting ten laste van de betreffende onroerende zaak zal plaatsvinden.

Artikel 9. Voorzieningen van ondergeschikt belang

De artikelen 4 en 5 van deze verordening zijn niet van toepassing ingeval de medewerking uitsluitend wordt gevraagd voor voorzieningen van openbaar nut van ondergeschikt belang.

In dergelijke gevallen besluit de gemeenteraad onder welke voorwaarden deze zieningen van openbaar nut door of met medewerking van de gemeente zullen worden aangelegd.

Artikel 10. Specifieke overeenkomsten

In de gevallen, waarin de gemeentelijke betrokkenheid bij de (her) ontwikkeling van gebieden zodanig groot is dat daarvoor specifieke projectontwikkelingsovereenkomsten met grondeigenaren dienen te worden aangegaan en de letterlijke toepassing van deze verordening daarvoor belemmeringen opwerpt, kan de raad besluiten in de met partijen te sluiten overeenkomsten af te wijken van de bepalingen in deze verordening. De raad geeft alsdan de redenen aan welke tot toepassing van dit artikel leiden en de specifieke voorwaarden vast voor de te sluiten projectontwikkelingsovereenkomsten, zoals deze voortvloeien uit door de raad geformuleerde beleidsdoelstellingen voor de ontwikkeling van het exploitatiegebied.

Artikel 11. Overgangsbepalingen

Ten aanzien van exploitatiegebieden waarvoor geldt dat op het moment van inwerkingtreding van deze verordening een bekostigingsbesluit is genomen, een exploitatieovereenkomst is afgesloten of de voorzieningen van openbaar nut reeds in uitvoering zijn, vinden de bepalingen van deze verordening voor dat exploitatiegebied, voor zover nodig, op een aan die situatie aangepaste wijze toepassing.

Artikel 12. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de achtste dag, volgende op de dag waarop bekendmaking van de verordening heeft plaatsgevonden. Op dat zelfde tijdstip vervalt de 'Exploitatieverordening 1991', vastgesteld bij besluit van de raad van de gemeente Rijnveld d.d. 2 januari 1991.

De verordening wordt bekend gemaakt nadat Gedeputeerde Staten de verordening heeft goedgekeurd.

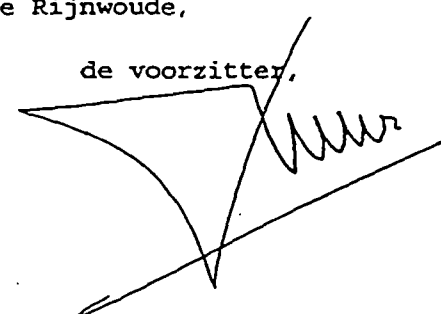
Artikel 13. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Exploitatieverordening Rijnwoude 1996'.

is vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Rijnwoude,
d.d. 06-02-1997

de loco-secretaris,

de voorzitter,

Stallingsbedrijf

In Oogst dd 20-7-01 werd bericht dat LTO, samen met BNG en PT, het stallingsbedrijf glastuinbouw heeft opgericht. Doel is het kopen van vrijkomende glastuinbouwbedrijven, deze tijdelijk te verhuren en t.z.t. in te brengen in herstructureringsplannen. PT, BNG en LNV hebben gezamenlijk het bedrijf voorzien van een werkkapitaal van f 30 miljoen.

Het bovenstaande idee lijkt ook toepasbaar voor de door ons nagestreefde plannen om door een soort IOP te komen tot behoud van sierteeltgronden, schaalvergroting en verbetering van productieomstandigheden en milieukwaliteit.

Daartoe kan de op te richten stichting 3B (Beheer Boomkwekerijgronden Boskoop) goede diensten bewijzen. De inzet is om met behulp van te verkrijgen kapitaal tot een kostendekkende aanpak te komen. Dat lijkt het beste haalbaar door te gaan werken met erfpachtconstructies.

Erfpacht is in Boskoop een vrijwel onbekende constructie. Toch is het in dit geval een heel interessante vorm van financiering van onroerend goed.

De stichting 3B zou kunnen worden gevormd door Stibos en Rabobank.

Kapitaalverschaffers zouden kunnen zijn Rabobank, LNV, provincie Zuid-Holland en PT.

Hoe kan het werken?

Een boomkweker biedt zijn bedrijf en bedrijfswoning te koop aan. De bedrijfswoning wordt particulier verkocht. Stichting 3B koopt de kwekerij en gaat deze uitgeven in erfpacht. Zij zoekt daarvoor eerst contact met de burens en vervolgens met andere boomkwekers.

Zonodig wordt de kwekerij tijdelijk verhuurd in losse pacht.

Rekenvoorbeeld:

Kwekerij 1 ha. met woning, kas en schuur. Sierteeltwaarde f 900.000,--.

Verkoopwaarde woning als burgerwoning f 800.000,--.

Verkoopwaarde kwekerij excl. woning: f 400.000,--.

Verschil tussen sierteeltwaarde totaal en waarde burgerwoning: f 100.000,--

Stichting 3B koopt de kwekerij voor f 100.000,-- en de stoppende eigenaar verkoopt de woning zelf als burgerwoning.

Een kweker koopt het recht van erfpacht en de opstallen voor f 100.000,--

Stichting 3B houdt het blote eigendom van de kwekerij met een waarde van f 300.000,-- en geeft dit uit in erfpacht tegen 4%.

Indien de verkoper in de woning wil blijven wonen dan koopt de stichting het geheel tegen sierteeltwaarde en vindt de economische overdracht van de kwekerij direct plaats en de economische overdracht van de woning op een nader te bepalen datum.

Met deze aanpak lijkt het mogelijk het sierteeltcentrum voor de boomkwekerij te behouden en te komen tot een IOP-achtige aanpak die zichzelf financiert.

Datum
23 april 2003

Ons kenmerk
IFLO2003/U.54617

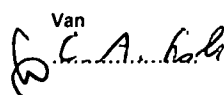
Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

1. De raad van de gemeente Boskoop
Postbus 5, 2770 AA Boskoop
2. Gedeputeerde staten van Zuid-Holland
Postbus 90602, 2509 LP Den Haag
3. De Raad voor de financiële verhoudingen
Kalvermarkt 1002

Minuut

Van

Lijnparaaf
Hoofd IFLO 24/4
DBFO

Onderwerp

Toezening rapport Inspectie Financiën Lokale en
provinciale Overheden omtrent de aanvraag voor een
aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar
2002; gemeente Boskoop.

Medeparaaf

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Afschrift aan
Archief
Inspecteur

Kamer
L533
L504

Afschrift aan

Kamer

Visie

Weer voorleggen

Datum

Geldig bezwaar
Begrotingsjaar

Begrotingsartikel

Bedrag
fl.

Budgetregel

Verzendgegevens
Uiterste verzenddatum
Z.s.m.

Aanwijzingen
 Aantekenen
 Per expresse
 Per koerier
 Per e-mail

Per fax
 Internet
 Staatscourant

Diplomail Aruba
 Diplomail Curaçao
 Diplomail St. Maarten

Verzonden door
Naam

Verzenddatum

29-4-2003

Bijzonderheden

~~Datum~~
24 april 2003

Ons kenmerk
IFLO2003/U..64617

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Onderwerp

Aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor
het jaar 2003; gemeente Boskoop.

Geacht college,

Hierbij doe ik u, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een afschrift toekomen van het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden van 15 april 2003 omtrent het verzoek van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2002.

Ik verzoek u uw advies binnen 2 maanden na dagtekening van deze brief aan de staatssecretaris van Financiën en mij uit te brengen.

Een afschrift van uw advies gelieve u gelijktijdig te zenden aan de Raad voor de financiële verhoudingen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

← voor deze,

de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie,

S.P. van den Eijnden

Datum
24 april 2003

Ons kenmerk
IFLO2003/U..617 617

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

De raad van de gemeente Boskoop
Postbus 5
2770 AA BOSKOOP

Onderwerp

Rapport Inspectie Financiën Lokale en provinciale
Overheden omtrent uw aanvraag voor een
aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor
het jaar 2002.

Geachte raad,

Hierbij doe ik u, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een afschrift toekomen van het, naar aanleiding van uw verzoek om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor 2002, door de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden uitgebrachte rapport van 15 april 2003.

Ik verzoek u uw eventuele commentaar op dit rapport binnen 2 maanden na dagtekening van deze brief aan de staatssecretaris van Financiën en mij kenbaar te maken.

Een afschrift van uw eventuele commentaar gelieve u gelijktijdig te zenden aan de Raad voor de financiële verhoudingen.

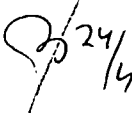
Na ontvangst van de aan ons uitgebrachte adviezen en uw reactie nemen wij een beslissing op uw verzoek.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

← voor deze,

de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie,

S.P. van den Eijnden

~~Datum~~
~~24 april 2003~~

Ons kenmerk
IFLO2003/U.64617

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
20

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

De Raad voor de financiële verhoudingen
Kalvermarkt 1002

Onderwerp
Aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor
het jaar 2002; gemeente Boskoop.

Geachte Raad,

Mede namens de staatssecretaris van Financiën verzoek ik u ons te adviseren over het verzoek van de raad van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2002.

Het hierop betrekking hebbende rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden van 15 april 2003 ontvangt u hierbij.

Het advies van gedeputeerde staten van Zuid-Holland zal u door dit college rechtstreeks in afschrift worden toegezonden.

Een eventueel commentaar van de gemeente Boskoop op voormeld inspectierapport zal u eveneens rechtstreeks in afschrift worden toegezonden.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
← voor deze,
de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie,

24/4

S.P. van den Eijnden

Datum
29 april 2003

Ons kenmerk
IFLO2003/U64617

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

De raad van de gemeente Boskoop
Postbus 5
2770 AA BOSKOOP

Onderwerp
Rapport Inspectie Financiën Lokale en provinciale
Overheden omtrent uw aanvraag voor een
aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor
het jaar 2002.

Geachte raad,

Hierbij doe ik u, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een afschrift toekomen van het, naar aanleiding van uw verzoek om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor 2002, door de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden uitgebrachte rapport van 15 april, 2003.

Ik verzoek u uw eventuele commentaar op dit rapport binnen 2 maanden na dagtekening van deze brief aan de staatssecretaris van Financiën en mij kenbaar te maken.

Een afschrift van uw eventuele commentaar gelieve u gelijktijdig te zenden aan de Raad voor de financiële verhoudingen.

Na ontvangst van de aan ons uitgebrachte adviezen en uw reactie nemen wij een beslissing op uw verzoek.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie,

S.P. van den Eijnden

Datum
29 april 2003

Ons kenmerk
IFLO2003/U64617

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
20

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

De Raad voor de financiële verhoudingen
Kalvermarkt 1002

Onderwerp
Aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor
het jaar 2002; gemeente Boskoop.

Geachte Raad,

Mede namens de staatssecretaris van Financiën verzoek ik u ons te adviseren over het verzoek van de raad van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2002.

Het hierop betrekking hebbende rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden van 15 april 2003 ontvangt u hierbij.

Het advies van gedeputeerde staten van Zuid-Holland zal u door dit college rechtstreeks in afschrift worden toegezonden.

Een eventueel commentaar van de gemeente Boskoop op voormeld inspectierapport zal u eveneens rechtstreeks in afschrift worden toegezonden.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie,

S.P. van den Eijnden

Datum
29 april 2003

Ons kenmerk
IFLO2003/U64617

Onderdeel
Directie Bestuurlijke en
Financiële Organisatie

Inlichtingen
C.A. Lok
T (070) 426 7685
F (070) 426 7555

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Onderwerp
Aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor
het jaar 2003; gemeente Boskoop.

Geacht college,

Hierbij doe ik u, mede namens de staatssecretaris van Financiën, een afschrift toekomen van het rapport van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden van 15 april 2003 omtrent het verzoek van de gemeente Boskoop om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2002.

Ik verzoek u uw advies binnen 2 maanden na dagtekening van deze brief aan de staatssecretaris van Financiën en mij uit te brengen.

Een afschrift van uw advies gelieve u gelijktijdig te zenden aan de Raad voor de financiële verhoudingen.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Bestuurlijke en Financiële Organisatie,

S.P. van den Eijnden

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES
INSPECTIE FINANCIËN LOKALE EN PROVINCIALE OVERHEDEN

R a p p o r t naar aanleiding van het verzoek van de
gemeente Boskoop om een aanvullende bijdrage uit het
gemeentefonds voor het uitkeringsjaar 2002

's-Gravenhage, 15 april 2003.

Inhoudsopgave

	pagina
Samenvatting	5
1 Inleiding	
1.1 De aanvraag	7
1.2 Kernegevens (per 1 januari 2002)	7
1.3 IFLO-rapport 2001	7
1.4 Verweerschrift gemeente	7
1.5 Advies provincie	8
1.6 Advies Rfv over aanvraag 2001	8
1.7 Besluit Fondsbeheerders over aanvraag 2001	8
1.8 De aanpak	9
1.9 Verslag provincie Zuid-Holland	9
2 Algemene (en bijzondere) voorschriften	
2.1 Inleiding	11
2.2 Algemene voorschriften	11
2.3 Bijzondere voorschriften	12
2.4 Conclusie	12
3 Ontwikkeling rekeningresultaten	
3.1 Inleiding	13
3.2 Uitkomst rekeningen 1999 - 2001	13
3.3 Conclusie	15
4 Reserves en voorzieningen	
4.1 Inleiding	17
4.2 Overzicht reserves en voorzieningen	17
4.3 Conclusie	18
5 Eigen inkomsten	
5.1 Inleiding	19
5.2 Belastingpakket 2002	19
5.3 Overige heffingen	20
5.4 Belastingdruk	21
5.5 Conclusie	22
6 Begrotingsanalyse	
6.1 Inleiding	23
6.2 Boskoop vergeleken met zichzelf	23
6.3 Boskoop vergeleken met referentiegemeenten	26
6.4 Conclusie	27

7	Het begrotingstekort	
7.1	Inleiding	29
7.2	Berekening structureel begrotingssaldo	29
7.3	Berekening relevant begrotingstekort 2002 tot en met 2005	32
7.4	Conclusie	34
8	Conclusie en advies	35

SAMENVATTING

Dit rapport heeft tot doel de beheerders van het gemeentefonds te informeren over de artikel 12-aanvraag van de gemeente Boskoop en te adviseren omtrent de hoogte van de te verstrekken aanvullende financiële steun. De artikel 12-aanvraag voor het jaar 2002 is de derde in een cyclus van drie. De eerste aanvraag betrof het jaar 2000.

Het gaat hier om het derde jaar van behandeling. In dit rapport staat de beoordeling van het meerjarenperspectief centraal.

De gemeente Boskoop voldoet aan de algemene en bijzondere voorwaarden om toegelaten te worden tot artikel 12. De aanvraag is tijdig ingediend, de eigen inkomsten liggen boven het niveau van het redelijk peil en er is sprake van een aanmerkelijk structureel tekort.

De gemeente er in geslaagd een reëel sluitend meerjarenperspectief te realiseren. De gemeente heeft daarvoor een structurele bezuinigings-inspanning moeten leveren van € 824.000. De gemeente heeft daarmee de voor deze problematiek vereiste inspanning geleverd. Daarbij is het wel noodzakelijk gebleken de lasten van de oude tekorten inclusief achterstallig onderhoud tijdens de periode van het meerjarenperspectief te saneren en ten laste te brengen van artikel 12.

In dit rapport wordt geadviseerd aan de gemeente Boskoop voor de jaren 2002 tot en met 2005 een aanvullende uitkering te verstrekken van respectievelijk:

2002	€ 3.277.000
2003	€ 2.917.000
2004	€ 2.607.000
2005	€ 2.241.000

Verder is voorgesteld om aan dit advies het bijzondere voorschrift te koppelen dat de gemeente de verstrekte aanvullende uitkering enkel mag aanwenden voor de doelen waarvoor de gelden zijn verstrekt.

Om de voortgang van de door de gemeente ingezette saneringen en besteding van de aanvullende steun nauwgezet te volgen en toe te zien op de noodzakelijke verbeteringen in het beheer stel ik eveneens voor het reguliere tri-partite vooralsnog in stand te houden. In dit overleg moeten in ieder geval de stukken met financiële consequenties, zoals maraps, management letters, voortgang saneringen en andere van belang zijnde stukken aan de orde komen. Naarmate de voortgang van het saneringsproces en de verbeterprocessen verder vorm en gestalte krijgen kan de frequentie van het tri-partite overleg worden afgebouwd.

1.1 DE AANVRAAG

De gemeente Boskoop heeft bij brief van 29 november 2001, ontvangen op 30 november 2001, voor het jaar 2002 wederom een beroep gedaan op toepassing van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet (hierna te noemen Fwv). Het is de derde aanvraag in deze cyclus.

1.2 KERNGEGEVENS (PER 1 JANUARI 2002)

Aantal inwoners	:	15.200	
Aantal woonruimten	:	6.157	
Gemiddelde woningbezetting	:	2,47	
Oppervlakte van de gemeente (land en binnenwater)	:	1.696	ha
Bevolkingsdichtheid per km ² land	:	1.027	
Lengte van de wegen	:	70	km
Openbaar groen	:	40	ha
Aantal bijstandsgerechtigden	:	137	
Aantal uitkeringsgerechtigden	:	705	
Aantal minderheden	:	765	
Percentage slechte bodem	:	98	%

1.3 IFLO-RAPPORT 2001

De gemeente Boskoop deed voor het jaar 2001 voor de tweede maal een beroep op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ex artikel 12 Fwv.

In het IFLO-rapport 2001 is hoofdzakelijk aandacht besteed aan het verder in kaart brengen van de problematiek in Boskoop. Met name aan de wegen is veel tijd besteed. Daarbij zijn zaken aan de orde gekomen als de contra-expertise van de Grontmij, de toepassing van lichte ophoogmaterialen en de wijzigingen van het Bouwstoffenbesluit met betrekking tot hergebruik van teerhoudend asfaltgranulaat. Naast de problematiek van de wegen is ook aandacht besteed aan twee daarmee in direct verband staande zaken, namelijk kademuren en watergangen.

1.4 VERWEERSCHRIFT GEMEENTE

Bij brief van 30 januari 2002 gaat de gemeente in op het IFLO-rapport 2001.

De gemeente richt zich allereerst tegen de opmerking in het IFLO-rapport dat de gemeente het opstellen van een saneringsbegroting 2001 – 2005 minder voortvarend heeft aangepakt. (Het opstellen van een dergelijke saneringsbegroting was als bijzonder voorschrift verbonden aan de steunverlening over het jaar 2000.) In haar reactie wil de gemeente de opmerking nuanceren. Verder gaat de gemeente in op de wegen en de asfaltproblematiek, omdat de inspecteur in het rapport de opgevoerde raming voor het afvoeren en verwerken van het teerhoudend asfaltgranulaat halveert. De gemeente kan zich daar niet in vinden.

Ten slotte brengt de gemeente nog een aantal andere aspecten onder de aandacht. Het gaat dan in het bijzonder om het gemis aan OZB-inkomsten als gevolg van de cultuurvrijstelling.

1.5 ADVIES PROVINCIE

Bij brief van 4 maart 2002 heeft de provincie advies uitgebracht over het IFLO-rapport 2001. In haar advies geeft de provincie aan dat naar haar inschatting van de gemeente een meer dan flinke eigen inspanning wordt gevraagd om tot een sluitende begroting te geraken. Ook vraagt de provincie aandacht voor het feit dat de gemeente inkomsten misloopt door de verplichte vrijstelling van de boomkwekerijen voor de onroerende-zaakbelastingen.

Ten slotte merkt de provincie op dat de bodemgesteldheid in Boskoop, evenals bij andere gemeente in het 'Groene Hart', zeer slecht is en naar haar oordeel het gemeentefonds onvoldoende rekening houdt met dit aspect.

1.6 ADVIES RFV OVER AANVRAAG 2001

In zijn advies van 26 maart 2002 adviseert de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) de omvang van de aanvullende uitkering voor 2001 in overeenstemming met het IFLO-rapport te bepalen op € 2.233.227.

De Raad geeft aan dat door het ontbreken van de resultaten van enkele onderzoeken naar onderhoudsgegevens en doordat de gemeente nog geen meerjarensaneringsbegroting heeft kunnen opstellen het niet mogelijk is gebleken een saneringstraject in te vullen. Het artikel 12-jaar 2001 heeft daarmee het karakter gekregen van een tamelijk vlak 'tussenjaar' zonder veel nieuwe ontwikkelingen.

De Raad verwijst in zijn advies nog naar zijn advies over de aanvullende steun 2000 waarin de Raad het eigen beleid van de gemeente mede als oorzaak van de financiële problematiek noemt, waardoor een flinke eigen inspanning op zijn plaats is. Dit dient met name gestalte te krijgen bij de uiteindelijke oplossing van de problematiek.

Ten aanzien van het teerhoudend asfaltgranulaat merkt de Raad op dat als mocht blijken dat er sprake is van een grotere gemiddelde asfaltdikte dan 15 cm, hiermee bij de behandeling van de aanvullende uitkering 2002 alsnog rekening wordt gehouden.

1.7 BESLUIT FONDSBEHEERDERS OVER AANVRAAG 2001

Bij besluit van 29 juli 2002 hebben de beheerders van het gemeentefonds het beroep van de gemeente Boskoop op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ex artikel 12 Fwv gehonoreerd voor een bedrag van € 2.233.227. Aan de steunverlening over 2001 is het bijzondere voorschrift verbonden dat de beschikking 2000 van kracht blijft totdat Boskoop een sluitende meerjarensaneringsbegroting heeft opgesteld.

De overwegingen van de fondsbeheerders die een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van dit besluit zijn onder andere de volgende. De aanvullende uitkering 2001 dient te worden beschouwd als een tussenstap. Voor zover nodig zullen de bezwaren uit de verweerschriften van Boskoop en de adviezen van de provincie en de Rfv over 2001 in het rapport over het jaar 2002 aan de orde komen. Tevens zal worden bezien of de gehanteerde uitgangspunten met betrekking tot de voor artikel 12 relevante omvang van de kosten van teerhoudend asfalt nog aanpassing behoeven.

1.8 DE AANPAK

Het betreft de derde achtereenvolgende aanvraag van de gemeente Boskoop om aanvullende steun uit het gemeentefonds.

In eerste instantie heb ik onderzocht of de gemeente Boskoop voldoet aan de toelatingseisen voor artikel 12 Fvw. Het gaat daarbij om de toetsing van de eigen inkomsten aan het redelijk peil, zoals die in de meicirculaire van het gemeentefonds 2001 bekend zijn gemaakt.

In dit rapport zal ik ook kort stilstaan bij het advies van de Rfv en het besluit van de fondsbeheerders over de aanvraag 2001. De begroting 2001 gaf, mede door het ontbreken van actuele beheer- en onderhoudsplannen, nog geen reëel beeld van de financiële situatie. In het jaar 2001 heeft de gemeente veel energie gestoken in het op (laten) stellen en waar nodig actualiseren van beheer- en onderhoudsplannen. In dit rapport zal de beoordeling van de meerjaren(sanerings)begroting centraal staan.

1.9 VERSLAG PROVINCIE ZUID-HOLLAND

Conform artikel 5 van de Fvw brengen gedeputeerde staten voor 15 februari van het jaar waarover een aanvullende uitkering wordt aangevraagd een verslag uit over de financiële positie van de gemeente. Gedeputeerde staten hebben bij brief van 15 mei 2002, ingekomen 28 mei 2002, het verslag over het jaar 2002 uitgebracht. Het verslag over 2002 moet gezien worden als een aanvulling op het verslag over het jaar 2001. In dit rapport wordt mede gebruik gemaakt van de gegevens uit het provinciale verslag. Omwille van het leesgemak zijn de meest essentiële gegevens uit het provinciale verslag overgenomen.

HOOFDSTUK 2

ALGEMENE (EN BIJZONDERE) VOORSCHRIFTEN

2.1 INLEIDING

Een gemeente moet, om in aanmerking te komen voor een aanvullende bijdrage uit het gemeentefonds, voldoen aan een aantal algemene voorschriften. Bovendien moet zij eventueel aan een aantal bijzondere voorschriften voldoen. Hieronder ga ik na of en in hoeverre de gemeente Boskoop hieraan voldoet.

2.2 ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

Termijn

De gemeente moet een verzoek om aanvullende steun indienen vóór 1 december van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de aanvullende steun wordt gevraagd. Tevens moet de begroting zijn vastgesteld uiterlijk op de datum dat een verzoek om toepassing van artikel 12 is gedaan.

Het raadsbesluit met het verzoek om toepassing van artikel 12 is voor het jaar 2002 genomen op 29 november 2001. Het verzoek gedateerd 29 november 2001 is door de fondsbeheerders ontvangen op 30 november 2001. De aanvraag is derhalve tijdig ingediend, zodat aan deze voorwaarde is voldaan.

Jaarrekening

Conform artikel 200 van de Gemeentewet dient de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 september van het jaar volgend op het begrotingsjaar, aan gedeputeerde staten zijn toegezonden. De jaarrekening 2001 van de gemeente Boskoop is 3 oktober 2002 door de gemeenteraad vastgesteld en op 31 oktober 2002 door de provincie ontvangen. De jaarrekening is derhalve niet tijdig vastgesteld. Omdat wel tijdig over een concept-jaarrekening kon worden beschikt heeft een en ander niet tot vertraging in de artikel 12-procedure geleid.

Redelijk peil

De eigen inkomsten van de gemeente moeten ten minste tot het redelijk peil zijn opgevoerd. Dit redelijk peil wordt jaarlijks door de beheerders van het gemeentefonds medegedeeld. Uitgangspunt is dat zowel de afvalstoffenheffing als de rioolrechten lastendekkend moeten zijn. Bij de rioolrechten wordt de lastendekkendheid bepaald inclusief de eventuele verfijningsuitkering en de inkomsten uit het gemeentefondscluster riolering. De onroerende-zaakbelastingen moeten een tarief hebben van tenminste € 6,00 per € 2.268 getaxeerde waarde. Een gemeente hoeft niet per onderdeel aan de norm te voldoen. Wel dient aan het totaal van het pakket te worden voldaan. Dit betekent dat als er sprake is van een onderdekking bij de afvalstoffenheffing en/of het rioolrecht deze onderdekking mag/moet worden gecompenseerd door een hoger OZB-tarief.

In Boskoop is de afvalstoffenheffing lastendekkend. Op het onderdeel riool is sprake van een geringe overdekking, terwijl het gemiddelde tarief van de onroerende-zaakbelastingen € 7,23 per € 2.268 waarde bedraagt.

Ik concludeer dat de gemeente voldoet aan het vereiste van het redelijk peil (zie ook par. 5.2).

Aanmerkelijk tekort

Voor de vaststelling van deze toelatingseis, het aanwezig zijn van een structureel aanmerkelijk begrotingstekort, dient inzicht te bestaan in de ontwikkeling van het begrotingstekort. Van een structureel begrotingstekort is sprake indien voor het eerste jaar waarvoor aanvullende steun wordt gevraagd alsmede de drie daarop volgende jaren een aanmerkelijk begrotingstekort bestaat, in casu de jaren 2000 - 2003. Dat betekent dat er sprake moet zijn van een begrotingstekort dat uitstijgt boven de € 199.663 (drempelbedrag 2000). In het IFLO-rapport 2000 is geconstateerd dat de gemeente hier aan voldoet.

2.3 BIJZONDERE VOORSCHRIFTEN

Conform de Handleiding Artikel 12 Fwv geldt een eventueel aan de steun verbonden bijzonder voorschrift voor de tijd dat een gemeente is aangewezen op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Het bijzondere voorschrift blijft van kracht, zolang ook bij terugkeer na een afgeronde aanvullende uitkeringsperiode.

Aan de steun over het jaar 2000 was een bijzonder voorschrift verbonden. De gemeente diende een meerjarensaneringsbegroting 2001 - 2005 op te stellen.

De saneringsbegroting, 2002 – 2006, is in februari 2002 in de gemeenteraad behandeld.

Ik concludeer dat met het opstellen van de meerjarensaneringsbegroting met een reeel sluitende begroting in het laatste jaar de gemeente, zij het met een vertraging, ook aan het bijzondere voorschrift heeft voldaan.

2.4 CONCLUSIE

De gemeente voldoet aan de vereisten voor toelating tot artikel 12. De aanvraag is tijdig ingediend, de eigen inkomsten tot uitdrukking komend in het belastingpakket liggen boven het niveau van het redelijk peil en er is sprake van een aanmerkelijk structureel tekort.

De saneringsbegroting is door de gemeente vastgesteld in februari 2002, zodat daarmee ook aan het bijzondere voorschrift is voldaan.

HOOFDSTUK 3

ONTWIKKELING REKENINGRESULTATEN

3.1 INLEIDING

In het vorige artikel 12-rapport is ingegaan op de rekeningen over de jaren 1999 en 2000. In dit rapport zal ik kort stilstaan bij de rekening 2001. In dit hoofdstuk worden naast de bedragen in Euro's ook nog de bedragen in guldens gegeven. Dit komt omdat de gemeente, in afwijking van de geldende lijn, de jaarrekening 2001 in guldens heeft gepresenteerd in plaats van in Euro's.

3.2 UITKOMSTEN REKENINGEN 1999 - 2001

Jaar	Begroting resultaat	Rekening resultaat	Aanvullende steun
1999	€ 20.420 N	€ 549.982 V	
2000	€ 6.284.856 N	€ 20.420 V	€ 1.585.962
2001	€ 5.580.000 N	€ 875.029 V	€ 2.233.227

De rekeningen 1999 en 2000 zijn in het vorige rapport aan de orde geweest. In dit rapport beperk ik me tot de rekening 2001. In IFLO-rapporten 2000 en 2001 was geconcludeerd dat de rekeninguitkomsten door de gemeente niet uitgebreid geanalyseerd werden. De analyse beperkte zich hoofdzakelijk tot een globale toelichting over de ontwikkelingen gedurende het rekeningjaar. Er bestond geen inzicht of en in hoeverre het resultaat was veroorzaakt door structurele en/of incidentele ontwikkelingen. Er bestond evenmin inzicht of en in hoeverre het gerealiseerde beleid overeenkwam met het voorgenomen beleid. Daardoor ontbrak een belangrijk instrument voor de allocatie van middelen.

Als ik de analyse bij de rekening 2001 beschouw constateer ik dat er weinig verbetering is opgetreden. De rekening 2001 is wederom niet voorzien van een adequate analyse. Er is geen inzicht of en in hoeverre het resultaat is veroorzaakt door structurele of incidentele ontwikkelingen. Er bestaat evenmin inzicht of en in hoeverre de rekening afwijkt van de bij de begroting opgenomen ramingen en wat daarvan de oorzaak is. Zolang de gemeente niet beschikt over een dergelijke elementaire analyse van het rekeningresultaat kan onvoldoende tijdig worden ingegrepen bij dreigende overschrijdingen.

De gemeente is vrijwel gereed met het opstellen van een verbeterplan voor de financiële functie. De eerste resultaten vanuit dit verbeterplan worden in de loop van het jaar 2003 zichtbaar zo is de stellige verwachting van de gemeente.

De begroting 2001 sloot met een aanvankelijk tekort van € 5,58 (f 12,3) miljoen. In het IFLO-rapport 2001 zijn de gevolgen van de zogenaamde Financiële Schouw ad € 5,49 (f 12,1) miljoen voorsnog buiten beschouwing gelaten. Deze onderdelen zijn in het verdere artikel 12-traject uitgebreid aan de orde gekomen. Na correctie bleef een tekort van € 90.756 (f 200.000). Voor dit tekort heeft de gemeente zelf dekking moeten zoeken.

De jaarrekening 2001 sloot met een overschot van € 875.029 (f 1,93 miljoen). Dit resultaat is overigens negatief beïnvloed door een gedeeltelijke reservering (de gemeente wilde over een periode van drie jaar een volledige reservering) voor vakantiegeldaanspraken, van € 124.335 (f 274.000). De in het kader van artikel 12 nog niet volledig bestede middelen voor bijvoorbeeld wegen zijn niet in het rekeningoverschot begrepen. Deze nog niet volledig bestede middelen zijn in een voorziening gestort.

Op dit overschot zijn onder druk van de accountant een drietal correcties aangebracht. Een bedrag van € 273.523 is toegevoegd aan de reserve grondbedrijf in verband met verwachte tekorten op de lopende grondexploitatie. Daarnaast is een bedrag gereserveerd in verband met de waarde-overdracht van pensioenen van wethouders en ten slotte is een correctie gemaakt in verband met de dividenduitkering NUON. De gemeente had de dividenduitkering NUON over het jaar 2001 aanvankelijk in 2002 verantwoord. Na deze drie correcties kwam het rekeningresultaat uit op € 716.936 (f 1.579.920).

Binnen artikel 12 worden eventuele tekorten grondexploitaties betrokken bij de artikel 12-steun als de betreffende grondexploitaties zijn afgesloten. De eventuele tekorten van afgesloten grondexploitaties worden in eerste instantie verrekend met eventuele overschotten van andere lopende grondexploitaties en de reserve grondbedrijf. Bij nog niet afgesloten grondexploitaties is het derhalve niet toegestaan een voorziening te treffen voor verwachte tekorten. Het ten laste van het rekeningsaldo gereserveerde bedrag ad € 273.523 zal worden gecorrigeerd.

Het reserveren van middelen voor vakantieaanspraken is geen usance in gemeenteland. De uitbetaling van vakantiegeldaanspraken vindt plaats in de maand mei van ieder kalenderjaar en behelst dan een periode van 12 maanden. Door het nu reserveren van additionele middelen wordt de exploitatie over het jaar 2001 belast met vakantiegeldaanspraken over meer dan 12 maanden. Dit lijkt mij onjuist. Overigens wordt het reserveren voor dergelijke personeelgerelateerde kosten in de nieuwe voorschriften expliciet verboden. Het gereserveerde bedrag van € 124.335 zal dan ook worden gecorrigeerd.

Het voor artikel 12 geaccepteerde rekeningresultaat 2001, na de twee bovenstaande correcties, komt daarmee op € 1.114.794 (f 2.456.668). Een deel van het resultaat is bestemd noodzakelijke aanpassingen aan de automatisering, het gaat daarbij om een bedrag van € 173.000. Daarnaast zijn er nog een tweetal nagekomen correcties die betrekking hebben op het jaar 2001. Het gaat daarbij in totaal om een bedrag van € 76.000. Een bedrag van € 861.000 is aangewend voor het achterstallig onderhoud aan gemeentelijke gebouwen. Het gaat daarbij om de sportzaal en de brandweerkazerne. Het restant van € 4.000 zal worden toegevoegd aan de algemene reserve en zal ingezet worden ten behoeve van het relevant tekort.

3.3 CONCLUSIE

In de jaarrekening 2001 is nog weinig verbetering opgetreden waar het betreft de analyse van de jaarrekening. Daardoor bestaat er geen goed inzicht in de aard en oorzaak van verschillen. Hierdoor ontbreekt voor de gemeente een belangrijk instrument voor de allocatie van middelen bij de begroting. Het gemeentebestuur zal dienen zorg te dragen voor een goede analyse van de jaarrekening en het daarin opgenomen beleid. Zonder dergelijke elementaire voorzieningen kan er niet tijdig worden bijgestuurd indien noodzakelijk en bestaat er geen inzicht in de voortgang en realisatie van het voorgenomen beleid.

4.1 INLEIDING

In het rapport over het jaar 2000 is uitgebreid stilgestaan bij de reserve- en voorzieningenpositie. Daarbij is bepaald welke (welk deel van de) reserves en/of voorzieningen vrij aanwendbaar zijn. Het daar berekende bedrag van de vrij aanwendbare reserves en voorzieningen, € 2,27 miljoen, is vervolgens over een periode van vijf jaar, hetgeen niet ongebruikelijk is binnen artikel 12, ingebracht ter vermindering van het relevant tekort. In het rapport 2001 was er geen aanleiding van dit standpunt af te wijken. Dat betekende dat ook voor 2001 1/5 deel van € 2,27 miljoen is ingezet. In dit rapport, waarin ook aandacht zal worden besteed aan het meerjaren(sanerings)begroting, zal worden gezien of de eerdere uitgangspunten en aannames juist zijn gebleken en of er eventueel aanleiding bestaat hierin wijzigingen aan te brengen.

4.2 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

In het rapport over het jaar 2000 is uitgebreid stilgestaan bij de reserve en voorzieningenpositie. Daarbij is bepaald welke (welk deel van de) reserves en/of voorzieningen vrij aanwendbaar zijn. Het vrij aanwendbare deel van de reserves, waarbij al rekening was gehouden met de vrij te laten buffer, was bepaald op € 2,27 miljoen.

De gemeente had voorafgaande aan het artikel 12 traject de reserves en voorzieningen gesaneerd. Een groot aantal reserves (waar onder de reserve grondexploitatie) was daarbij opgeheven en de vrij komende middelen waren toegevoegd aan de algemene reserve. Op basis van de jaarrekening 1999, het jaar voorafgaande aan artikel 12-Fvw, is het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve opnieuw berekend.

Algemene reserve	€ 3,3 miljoen
Reserve grondexploitatie	" 0,7 miljoen -/-
Vrij te laten buffer	" <u>0,2</u> miljoen -/-
Vrij aanwendbaar	€ 2,4 miljoen

De gemeente heeft twee lopende grondexploitaties. In de saneringsoperatie van de reserves en voorzieningen is de reserve grondexploitatie ook opgeheven en zijn de middelen toegevoegd aan de algemene reserve. De grondexploitaties zijn in 2000 geactualiseerd. Ten laste van de algemene reserve is nu weer een reserve grondexploitatie gevormd met de omvang van het geraamde exploitatie tekort van de grondexploitaties.

In totaal is er derhalve een bedrag van € 2,4 miljoen aan aanwendbare reserve. Over het jaar 2000 en 2001 is er € 0,9 (2 maal € 0,45 miljoen, zijnde 2 maal 1/5 deel van de eerder genoemde € 2,27 miljoen) miljoen ingezet in het artikel 12-traject. Per 1 januari 2002 is er derhalve nog een bedrag beschikbaar van € 1,5 miljoen. Dit bedrag zal gedurende de resterende artikel 12-periode worden ingezet ter vermindering van het relevant begrotingstekort.

4.3 CONCLUSIE

Conform de artikel 12-handleiding dienen, met uitzondering van de vrij te laten buffer, de aanwendbare reserves te worden ingezet ter vermindering van het begrotingstekort. Na aftrek van de vrij te laten buffer zullen de aanwendbare reserves bij de berekening van de aanvullende uitkering worden betrokken.

Rekening houdend met de rekeningresultaten van voorgaande jaren is per 1 januari 2002 een bedrag van € 1,5 miljoen nog beschikbaar als vrij aanwendbaar. Dit bedrag zal bij de berekening van het relevant begrotingstekort over de resterende artikel 12-jaren worden betrokken.

HOOFDSTUK 5

EIGEN INKOMSTEN

5.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk geef ik een overzicht van de belangrijkste eigen inkomstenbronnen van de gemeente. Achtereenvolgens komen aan de orde:

- belastingpakket 2002;
- overige eigen heffingen;
- belastingdruk.

5.2 BELASTINGPAKKET 2002

Een van de vereisten om in aanmerking te komen voor aanvullende steun uit het gemeentefonds op grond van artikel 12 Fw is dat de eigen heffingen uit het belastingpakket voldoen aan het redelijk peil, zoals voorgeschreven door de beheerders van het gemeentefonds in de "meicirculaire".

Bij het onderdeel OZB van het redelijk peil wordt een tarief per € 2.268 waarde OZB-capaciteit als referentie gehanteerd. Hiermee wordt aangesloten bij het verdeelsysteem. Bij de onderdelen riolering en reiniging wordt uitgegaan van 100% lastendeckendheid. Sinds het jaar 2000 wordt in artikel 12 bij de berekening van de lastendeckendheid bij het onderdeel riolering uitgegaan van de zogenaamde nettolasten. Onder nettolasten wordt in dit verband verstaan de brutolasten verminderd met het bedrag van de verfijning riolering en verminderd met de eventuele inkomsten uit het cluster riolering.

Voor 2002 gelden de volgende minimumnormen:

Onroerende-zaakbelastingen	: € 6,00 per € 2.268 waarde OZB-capaciteit;
Afvalstoffenheffing/ Reinigingsrechten	: volledig lastendeckend;
Rioolrechten	: volledig lastendeckend, met een minimum van € 95 per aansluiting.

Een artikel 12-gemeente hoeft niet per onderdeel aan de norm te voldoen, een eventuele onderdekking bij riolering of afvalstofverwijdering mag worden gecompenseerd door een hoger OZB-tarief. Er dient aan het totaal van het pakket te worden voldaan.

Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht

De lasten van het onderdeel afvalverwijdering worden in de begroting geraamd op € 0,91 miljoen. De inkomsten worden eveneens geraamd op € 0,91 miljoen. De lasten worden volledig gedekt door de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten.

Riolering

Bij het onderdeel riolering wordt uitgegaan van de nettolasten. Dat wil zeggen de brutolasten verminderd met de eventuele verfijning riolering en met een eventueel positief bedrag op het cluster riolering.

Het rioolrecht wordt in Boskoop geheven in de vorm van een bedrag per m³ waterverbruik. Bij de navolgende berekening van een bedrag per aansluiting is uitgegaan van een gemiddeld waterverbruik van 130 m³ per jaar. Boskoop kent al sedert enige jaren een GRP (Gemeentelijk rioleringsplan). Dit GRP is na overleg met het hoogheemraadschap en de provincie vastgesteld. Het GRP wordt jaarlijks aangepast aan de ontwikkelingen. Eens in de vijf jaar wordt het GRP integraal geactualiseerd. Het rioolrecht bedraagt in 2002 circa € 227,50 per aansluiting. Dit bedrag is gebaseerd op een gemiddeld waterverbruik van 130 m³ tegen het geldende tarief van € 1,75 per m³.

De gemeente Boskoop bracht investeringen op het gebied van de riolering in één keer ten laste van de exploitatie. Het tekort dat hierdoor ontstond werd vervolgens geactiveerd. In het rapport over het jaar 2000 is al aangegeven dat het binnen artikel 12 niet toegestaan is investeringen ten laste te brengen van de exploitatie en is de gemeente aangegeven over te gaan tot een andere manier van verwerking. Investeringen dienen te worden geactiveerd en de kapitaallasten dienen ten laste te worden gebracht van de exploitatie.

Met ingang van de begroting 2002 heeft de gemeente geen investeringen op het gebied van de riolering in één keer ten laste van de exploitatie gebracht.

De lasten van de riolering bedragen € 1,97 miljoen. Dat bedrag is exclusief een aandeel in de veegkosten, van in totaal € 81.317. Na verwerking van een bedrag van 50% van de veegkosten komen de lasten van de riolering op een bedrag van € 2,01 miljoen.

De opbrengst van de verfijning riolering en de inkomsten uit het cluster riolering bedragen respectievelijk € 0,87 miljoen en € 0,17 miljoen. Per saldo resteert een nettolast van € 0,97 miljoen (€ 2,01 -/- € 0,87 -/- € 0,17). De opbrengst rioolrecht bedraagt € 1,11 miljoen.

Voor wat betreft het onderdeel riolering voldoet de gemeente aan de eisen van het belastingpakket.

Onroerende-zaakbelastingen

Als de afvalverwijdering en de riolering volledig lastendekkend zijn kan worden volstaan met een tarief van € 6,00 per € 2.268 waardecapaciteit.

De gemeente maakt voor het onderdeel OZB gebruik van de mogelijkheden van tariefdifferentiatie. Er wordt een tarief gehanteerd van € 6,48 per € 2.268 waarde voor woningen en € 10,55 per € 2.268 waarde voor niet-woningen. Dit komt overeen met een gemiddeld tarief van € 7,23. Dit tarief ligt boven het bedrag van € 6,00 zodat geconcludeerd kan worden dat de gemeente ook aan deze toelatingseis voor artikel 12 voldoet.

5.3 OVERIGE HEFFINGEN

Voor wat betreft de heffingen kunnen conform de begroting naast de heffingen behorend bij het belastingpakket ook andere heffingen worden genoemd. De heffingen zijn vergeleken met landelijke gemiddelden van gemeenten uit de groottegroep 3.001 tot en met 10.000 woonruimten op basis van de statistiek gemeentebegrotingen 2002 van het CBS.

	Boskoop		land
	Absoluut	per woonruimte	
	x 1.000		
-secretarieleges	€ 143	€ 23	€ 19
-leges bouwvergunningen	€ 190	€ 31	€ 41
-begraafrechten	€ 176	€ 29	€ 10
-hondenbelasting	€ 71	€ 12	€ 6
-marktgeden	€ 22	<u>€ 4</u>	<u>€ 2</u>
Subtotaal		€ 99	€ 78
-reinigingsrechten	€ 912	€ 148	€ 174
-rioolrecht	€ 1.105	€ 179	€ 127
-onroerende-zaakbelastingen	€ 3.180	<u>€ 516</u>	<u>€ 347</u>
Belastingpakket		€ 843	€ 648
		-----	-----
Totaal generaal		€ 942	€ 726
		=====	=====

Bij de opbrengst in bovenstaand overzicht is geen rekening gehouden met eventuele bijdragen uit tariefegalisatievoorzieningen of andere mogelijke inkomsten, het gaat uitsluitend om de heffing van belastingen en rechten. De totale opbrengst wordt uitgedrukt in een bedrag per woonruimte. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde ligt het totaal van de heffingen in Boskoop € 216 per woonruimte hoger. Dit wordt in hoofdzaak veroorzaakt door de hogere opbrengsten van de belastingen en rechten die onderdeel uitmaken van het belastingpakket artikel 12.

5.4 BELASTINGDRUK

In de Atlas van de lokale lasten 2002 samengesteld door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden wordt onder andere een overzicht gegeven van de woonlasten, in guldens per jaar per huishouden, per gemeente. In het overzicht wordt de totale opbrengst van de OZB, op basis van de gemiddelde waarde van een woning (in de desbetreffende gemeente), de reinigings/afvalstoffenheffing en rioolrecht, op basis van een meerpersoons-huishouden, uitgedrukt in een bedrag per woonruimte (na aftrek van de Zalmsnip).

Onderstaande gegevens zijn uit de Atlas van de lokale lasten 2002 overgenomen. Het gaat daarbij om de in de Atlas van de lokale lasten 2002 opgenomen bedragen van Boskoop en, voor het inzicht in de belastingdruk in het desbetreffende gebied, de omliggende gemeenten.

Omliggende gemeenten	Totaal	OZB			Rioolrecht	Afvalstoffen heffing
		Opbrengst	Tarief *1	Waarde *2		
Gouda	676	324	6,34	116.000	116	236
Waddinxveen	622	261	4,76	124.000	124	237
Alphen aan den Rijn	575	240	4,85	112.000	120	215
Reeuwijk	919	477	5,58	194.000	200	242
Rijnwoude	683	357	5,62	144.000	135	191
Gemiddeld	695	332	5,43	138.000	139	224
Boskoop	882	409	6,48	143.000	261	212

*1 Betreft het OZB-tarief woningen volgens Coelo.

*2 Betreft de gemiddelde waarde woningen volgens Coelo.

Uit dit overzicht blijkt dat de woonlasten in Boskoop substantieel (€ 187) hoger zijn dan gemiddeld binnen de omliggende gemeenten. De verschillen liggen in op de onderdelen rioolrecht en OZB. Het verschil op het onderdeel OZB blijkt met name te worden veroorzaakt door het, in het kader van artikel 12 hoge, OZB-tarief in Boskoop. De gemiddelde OZB-waarde van de woningen van de omliggende gemeenten komt nagenoeg overeen. Wel is er sprake van een grote spreiding van de gemiddelde waarde van de woningen van de omliggende gemeenten. Tegenover het hogere rioolrecht staan ook hogere uitgaven op dit terrein.

5.5 CONCLUSIE

De heffingen die onderdeel uitmaken van het belastingpakket zoals dat wordt toegepast bij een aanvraag op grond van artikel 12 Fw ligt boven het minimale niveau dat vereist is voor toelating tot artikel 12. De afvalstoffenheffing is lastendekkend. Bij het onderdeel riolering is er sprake van een geringe 'overdekking'. De feitelijke opbrengst ligt boven de nettolasten. Op het onderdeel OZB ligt het gemiddelde tarief aanmerkelijk boven het redelijk peil zoals dat is vereist voor toelating tot artikel 12.

De feitelijke opbrengst van de heffingen die behoren tot het belastingpakket ligt substantieel boven het landelijk gemiddelde van gemeenten van, qua woonruimten, gelijke omvang. Het verschil bedraagt € 195 per woonruimte. De overige belastingen en retributies liggen per saldo eveneens boven het landelijk gemiddelde niveau. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de lastendekkende begraafrechten. De opbrengst bouwleges echter ligt enigszins onder het landelijk gemiddelde niveau. Dit is het gevolg van lagere bouwactiviteiten.

Ten slotte constateer ik dat het totaal van de woonlasten, op basis van de Atlas van de lokale lasten 2002, in Boskoop met € 887 per woonruimte € 187 per woonruimte boven het gemiddelde van de omliggende gemeenten ligt. Met woonlasten van € 887 per woonruimte bevindt Boskoop zich in de top van Nederland.

6.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk maak ik een globale analyse van de begroting van Boskoop.

Om inzicht te kunnen krijgen in het budget van de gemeente Boskoop zijn de werkelijke nettolasten van de gemeente vergeleken met de inkomsten van het gemeentefonds en met de nettolasten van selectiegemeenten. Op deze wijze kan vastgesteld worden welke positieve en negatieve afwijkingen zich voordoen in het budget van de gemeente. Als basis is gekozen de aangepaste jaarschijf 2002. In deze jaarschijf is gesimuleerd hoe de situatie 2002 er uit zou zien als de saneringsoperatie volledig gerealiseerd zou zijn in 2002.

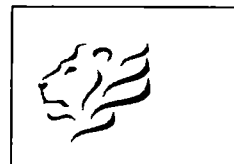
In deze vergelijking wordt voor wat betreft de algemene uitkering gebruik gemaakt van de gegevens van het Ministerie van Financiën (Fipuli) over de betaalmaand januari 2002.

6.2 BOSKOOP VERGELEKEN MET ZICHZELF

Één van de uitgangspunten van het gewijzigde verdeelstelsel is dat er een betere aansluiting ontstaat tussen de wijze van verdelen en de verschillen in kostenstructuren van gemeenten. Globaal en kostengeoriënteerd zijn kernbegrippen in het nieuwe verdeelstelsel. De uitkomst van de onderscheidene verdeelmaatstaven sluit globaal aan bij de lasten van de gemeentelijke taakgebieden, in de gemeentefondsterminologie clusters genoemd. Door de toerekening (verdeling) van de gemeentelijke baten en lasten aan de verschillende uitgaven- en inkomstenclusters ontstaat een referentiekader. Op deze wijze worden de baten en lasten van de gemeente vergeleken met de opbrengst van de verdeelmaatstaven.

Aan de gepresenteerde cijfers kan geen absolute waarde worden toegekend. Dit heeft onder andere te maken met incidentele lasten die in de begroting 2002 zijn opgenomen, zoals bijvoorbeeld de éénmalige kosten voor organisatie ontwikkeling. Ook zijn de effecten van de vermindering van de formatie niet over de diverse functies/clusters verdeeld. De gepresenteerde cijfers van de begroting 2002 geven derhalve een enigszins vertekend beeld.

Gemeente Boskoop
Jaar 2002

Cluster	Netto lasten (x 1.000)	Gecorrigeerde netto lasten (x 1.000)	Gemeente fonds uitkering (x 1.000)	Verschil (x 1.000)
Inkomstenclusters	13.338	12.963	-12.034	929
Eigen inkomsten	3.714	3.339	-2.410	929
Algemene uitkering	9.624	9.624	-9.624	0
Uitgavenclusters	-13.338	-12.963	12.035	-928
Bestuur	-1.850	-1.797	1.337	-460
Bestuursorganen	-683	-663	454	-209
Algemene ondersteuning	-1.167	-1.133	883	-250
Voorzienigen bevolking	-4.550	-4.419	4.933	514
Sociale dienst en bijstand	-465	-452	718	266
Zorg (incl Onderwijs)	-2.917	-2.833	2.940	107
Kunst en Ontspanning	-832	-808	1.012	204
Oudheid	-28	-27	60	33
Bevolkingszaken	-308	-299	203	-96
Bebouwing en omgeving	-1.201	-1.166	1.222	56
Ruimtelijke ordening, Stadsvernieuwing en Volkshuisvesting	-403	-391	465	74
Reiniging	-116	-113		-113
Openbare orde en Veiligheid	-446	-433	356	-77
Fysiek milieu	-236	-229	401	172
Openbare ruimte	-5.448	-5.291	4.219	-1.072
Riolering	-867	-842	1.039	197
Groen	-712	-692	987	295
Wegen en Water	-3.869	-3.758	2.193	-1.565
Overigen	-289	-289	324	35
Suppletie-uitkering			0	0
f 100' maatregel	-289	-289	324	35
Saldo	0	0	1	1

© IFLO

Toelichting:

Algemeen

Bij de verdeling in het gemeentefonds is ervan uitgegaan dat de gemeenten een zeker bedrag aan overige eigen middelen (OEM) genereren. Bij de vergelijking van de nettolasten van de gemeente met de algemene uitkering wordt de werkelijke OEM in mindering gebracht op de nettolasten per cluster. Vervolgens worden de gecorrigeerde nettolasten vergeleken met de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

In de kolom nettolasten is onder eigen inkomsten begrepen de opbrengst van de OZB en de OEM. In de kolom gecorrigeerde nettolasten en de kolom gemeentefondsuitkering is onder eigen inkomsten alleen de OZB opgenomen. De OEM is op basis van het saldo van de uitgavenclusters naar evenredigheid toegerekend aan de uitgavenclusters.

De kolom verschil geeft aan of de (gecorrigeerde) nettolasten van de gemeente afwijken van de inkomsten van het gemeentefonds.

Het verschil op het cluster eigen inkomsten wordt geheel verklaard door de hoge OZB-inkomsten: het gemeentefonds gaat uit van een OZB-opbrengst van € 2,41 miljoen terwijl de gemeente feitelijk € 3,34 miljoen heft; dat is een meeropbrengst van € 929.000. Dit is mede een gevolg van de toelatingseisen artikel 12.

Clusters

Boskoop heeft in totaal bijna € 928.000 meer aan uitgaven geraamd dan waarvoor op grond van de structuur van de gemeente wordt gecompenseerd door het gemeentefonds.

De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere uitgaven in de clusters **Wegen** voor € 1.565.000, **Bestuursorganen** voor € 209.000 en **Algemene ondersteuning** voor € 250.000.

Boskoop heeft deze hogere uitgaven voor een deel gecompenseerd door lagere uitgaven in de clusters Sociale dienst en bijstand voor € 266.000, **Kunst en Ontspanning** voor € 204.000, **Fysiek milieu** voor € 172.000 en **Groen** voor € 295.000. Daarnaast is er sprake van substantieel hogere inkomsten in het cluster Eigen inkomsten (OZB) van € 929.000.

6.3

BOSKOOP VERGELEKEN MET REFERENTIEGEMEENTEN

Gemeente		Boskoop	selectie van gemeenten	
Jaar		2002		
Inwoners		15.200	Inwoners	14.739
Cluster		Boskoop nettolasten per inwoner (x 1,-)	Selectie nettolasten per inwoner (x 1,-)	Vershil lasten per inw. (x 1,-)
Inkomstenclusters		859	809	50
Onroerende zaakbelastingen		201	145	56
Overige eigen middelen		25	97	-72
Algemene uitkering		633	567	66
Uitgavenclusters		-860	-812	-48
Bestuur		-122	-62	-60
Bestuursorganen		-45	-34	-11
Algemene ondersteuning		-77	-28	-49
Voorzieningen bevolking		-300	-374	74
Sociale dienst & Bijstand		-31	-47	16
Onderwijs		-70	-108	38
Zorg, exclusief Onderwijs		-122	-113	-9
Kunst		-1	-3	2
Ontspanning		-54	-79	25
Oudheid		-2	-14	12
Bevolkingszaken		-20	-10	-10
Bebouwing en omgeving		-80	-134	54
Ruimtelijke ordening & Stadsvernieuwing		-8	-18	10
Volkshuisvesting		-19	-11	-8
Reiniging		-8	-27	19
Openbare orde & Veiligheid		-29	-44	15
Fysiek milieu		-16	-34	18
Openbare ruimte		-358	-242	-116
Riolering		-57	-13	-44
Groen		-47	-90	43
Wegen		-219	-125	-94
Water		-35	-14	-21
Saldo		-1	-3	2

Toelichting

In het IFLO-rapport 2000 is uitgebreid ingegaan op de toerekening van de verschillende functies naar de clusters. Ook is toen een globale analyse gegeven van de verschillen van de clusters van Boskoop met de referentiegemeenten. Teneinde een consistent beeld te verkrijgen zijn in het bovenstaande overzicht dezelfde referentiegemeenten gebruikt, te weten: Anna Paulowna, Breukelen, Alkemade, Brielle en Nederlek.

In bovenstaand overzicht is een vergelijking gemaakt van de nettolasten van Boskoop, inclusief de noodzakelijke aanpassingen aan het budget onder andere als gevolg van de aanpassingen van onderhoudsramingen en de volledige verwerking van de saneringstaakstelling, en de referentiegemeenten.

Uit deze vergelijking blijkt dat de gemeente Boskoop met name op de clusters Riolering, Wegen en Water substantieel hogere nettolasten heeft. Deze hogere nettolasten worden gedekt door lagere nettolasten op met name de clusters, Sociale dienst & Bijstand, Onderwijs, Ontspanning en Groen en door hogere inkomsten op het cluster Onroerende zaakbelastingen.

6.4 CONCLUSIE

Bij de vergelijking van de gecorrigeerde uitgaven van Boskoop, na sanering, met de (genormeerde) inkomsten uit het gemeentefonds (de vergelijking met zichzelf) blijkt dat er in Boskoop met name op het cluster Wegen en water sprake is van substantieel hogere nettolasten. De hogere nettolasten op het cluster Wegen en water worden voor een deel gedekt door lagere nettolasten op de clusters, Sociale dienst & Bijstand, Kunst en Ontspanning, Groen en Fysiek Milieu. Daarnaast is er sprake van substantieel hogere inkomsten in het cluster Eigen inkomsten.

Uit de vergelijkingen van de uitgaven van Boskoop met referentiegemeenten blijkt dat Boskoop met name op de clusters waar de bodemgesteldheid een belangrijke rol speelt, Wegen, Water, en Riolering substantieel hogere nettolasten heeft dan de referentiegemeenten. Op de clusters Sociale dienst & Bijstand, Onderwijs, Ontspanning en Groen is sprake van substantieel lagere nettolasten. Daarnaast is er sprake van aanmerkelijk hogere inkomsten uit de onroerende-zaakbelastingen. Ten slotte blijkt dat de gemeente aanzienlijk lagere overige eigen middelen genereert dan gemiddeld binnen de referentiegemeenten,

De gemeente zal er voor zorg dienen te dragen dat de uitgaven en de inkomsten structureel in evenwicht blijven. Hierbij dient rekening gehouden te worden met adequate onderhoudsbudgetten teneinde in de toekomst geen achterstallig onderhoud te laten ontstaan. Het is van essentieel belang dat de provinciale toezichthouder het verloop volgt van de uitgaven en inkomsten en de daaraan ten grondslag liggende plannen.

HOOFDSTUK 7

HET BEGROTINGSTEKORT

7.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk ga ik in op de berekening van het relevante begrotingstekort voor het jaar 2002. Daarbij zal dan tevens aan de orde zijn of en in hoeverre de gemeente kan of moet bijdragen aan de oplossing van het financiële probleem in het algemeen en het achterstallig onderhoud in het bijzonder.

7.2 BEREKENING STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO

Als uitgangspunt bij de berekening van het structureel begrotingssaldo ben ik uitgegaan van de begroting 1999.

	2002	2003	2004	2005	2006
Begrotingssaldo	-136	-136	-136	-136	-136
<u>Correcties/aanpassingen:</u>					
Onderhoud wegen	-1452	-1452	-1452	-1452	-1452
Beschoeiingen	-12	-12	-12	-12	-12
Onderhoud schoolgebouwen	-28	-28	-28	-28	-28
Aanpassing afschrijvingstermijnen	-18	-18	-18	-18	-18
Dividend Bouwfonds	-45	-45	-45	-45	-45
Sale-lease-back gemeentehuis			55	74	74
Baggeren	54	54	54	54	54
Vrijval kap.lasten im. Activa					79
Vrijval kap.lasten Maranathaschool	41	41	41	41	41
Dotatie reserve onderhoud	30	30	30	30	30
Aanpassing afsch. Herinrichting	67	67	67	67	67
<u>Autonome ontwikkelingen:</u>					
Herverdeling 2001	129	261	390	522	522
Aanvaardbaar tekort	-1.370	-1.238	-1.054	-903	-824
Eigen inspanning	72	350	476	691	824
Structureel begrotingssaldo	-1.298	-888	-578	-212	0

Toelichting:

Begrotingssaldo

Voor de berekening van het aanvaardbaar begrotingstekort ben ik uitgegaan van de begroting van het jaar voorafgaande aan de eerste artikel 12-aanvraag, in casu de begroting 1999. Deze begroting sloot met een tekort van € 136.000.

Correcties/aanpassingen:

Onderhoud wegen

In de rapporten 2000 en 2001 is uitgebreid ingegaan op de problematiek van de wegen.

In het rapport 2000 is het Arcadis rapport naar de onderhoudstoestand van de wegen aan de orde geweest, is onderzocht of er sprake is van achterstallig onderhoud en is tevens een regulier onderhoudsbudget berekend. Dit door Arcadis berekende regulier onderhoudsbudget kwam neer op een bedrag van € 3,4 miljoen.

In het rapport 2001 is teruggekomen op het onderzoek naar de wegen. In het artikel 12-onderzoek van de gemeente Gouda speelde eveneens de problematiek van de wegen. Ook daar had Arcadis het onderzoek verricht.

De rapportage van Arcadis, die vergelijkbaar is met de Arcadis rapportage over Boskoop, leverde enige vraaagtekens op. Het ging daarbij met name om de vraag of de normkostensystematiek integraal was toegepast. Om die reden is toen de Grontmij gevraagd een contra-expertise uit te voeren. Een van de uitgangspunten van het artikel 12-beleid is dat vergelijkbare gevallen op een vergelijkbare manier worden behandeld. Het was daarom evident dat de conclusies van de contra-expertise integraal zouden worden toegepast op het Arcadis-rapport Boskoop. Dit resulteerde in een regulier onderhoudsbudget van € 2,8 miljoen.

Het voor artikel 12 geaccepteerde regulier onderhoudsbudget kwam daarmee op € 2,2 miljoen. Dit bedrag is vervolgens aangepast als gevolg van de wijziging van het Bouwstoffenbesluit met betrekking tot de kosten voor teerhoudend asfaltgranulaat.

Arcadis had, na een inschatting van de dikte van het asfalt van 30 cm, de extra kosten berekend op € 0,64 miljoen. Uit nadere informatie bleek dat een asfaltdikte van 15 cm gebruikelijk was. Daarom is slechts de helft van het berekende bedrag, zijnde € 0,32 miljoen, tot het geaccepteerde regulier onderhoudsbudget gerekend.

Bij de voorbereiding voor de werkzaamheden aan De Zijde zijn boormonsters van het wegdek gemaakt. Op verzoek van de gemeente heeft het bedrijf ook op een aantal andere willekeurige wegen dergelijk monsters genomen. Daaruit is gebleken dat de (vervuilde) asfaltdikte gemiddeld tegen de 15 cm ligt. De aanname in het vorige rapport, dat er gemiddeld 15 cm asfalt is, is derhalve juist gebleken.

In december 2002 is een project gestart inzake duurzame (her)inrichting van stedelijke infrastructuur op een slappe bodem. Ondermeer de gemeenten Delft en Boskoop participeren in dit project. Afstemming vindt plaats met het "Onderzoek Maatstaf Bodemgesteldheid in het Gemeentefonds" dat is ingesteld naar aanleiding van de motie Hoekema. Resultaten van beide onderzoeken kunnen een bijdrage leveren aan het al dan niet wijzigen van de bedoelde maatstaf.

Beschoeiingen

Op basis van een extern rapport is gebleken dat het jaarlijks onderhoudsbudget met € 12.000 moet worden verhoogd. Deze noodzakelijke verhoging is betrokken bij het aanvaardbaar tekort.

Onderhoud schoolgebouwen

Een terzake gespecialiseerd technisch bureau heeft onderzoek verricht naar de onderhoudstoestand van de schoolgebouwen in Boskoop. Tevens is een regulier onderhoudsbudget bepaald. Het regulier onderhoudsbudget diende verhoogd te worden. Deze noodzakelijke verhoging is hier opgenomen. Op het geconstateerde achterstallig onderhoud kom ik later terug.

Aanpassing afschrijvingstermijnen onderwijs

De gemeente schreef de onderwijsgebouwen nog af in 60 jaar. De afschrijvingstermijnen zijn nu teruggebracht tot 40 jaar. De hogere lasten zijn betrokken bij de berekening van het aanvaardbaar tekort.

Dividend Bouwfonds

De gemeente heeft de aandelen Bouwfonds verkocht. De opbrengst is aangewend voor aanpassingen aan wegen in het kader van Duurzaam

Veilig. Zo worden langs De Zijde, de drukke verkeersader door het centrum van de gemeente aparte fietsstroken aangelegd en is een kruising voorzien van een rotonde. Dergelijke uitgaven worden niet in artikel 12 meegenomen.

Doordat de aandelen nu zijn verkocht ontstond een tekort als gevolg van het feit dat het dividend nu niet meer wordt ontvangen. De wegvallende dividendinkomsten zijn betrokken bij het aanvaardbaar tekort.

Sale-lease-back gemeentehuis

De gemeente heeft indertijd gebruik gemaakt van de mogelijkheid gebruik gemaakt van de sale-lease-back constructie. Deze sale-lease-back vervalt in de loop van 2004 en de gemeente wordt weer volledig eigenaar van het gemeentehuis. Het structurele voordeel is door de gemeente berekend op circa € 74.000. In 2004 wordt een deel daarvan al gerealiseerd.

Baggeren

De gemeente heeft in 2002 het baggerplan laten actualiseren. Daarbij is gebleken dat de problematiek minder groot was dan in een eerder plan was berekend. Dit betekende dat het regulier onderhoudsbudget neerwaarts kon worden bijgesteld.

Vrijval kapitaallasten immateriële activa

In het rapport 2000 is uitgebreid ingegaan op de immateriële activa van de gemeente. Het ging daarbij in totaal om een bedrag van € 0,68 miljoen. De immateriële activa zijn bij het relevant tekort betrokken. In 2005 zijn de immateriële volledig afgeboekt zodat de nog lopende kapitaallasten dan vrijvallen. Deze vrijval is betrokken bij het aanvaardbaar tekort.

Vrijval kapitaallasten Maranathaschool

Het voormalige schoolgebouw van de Maranatha MAVO was verkocht. De opbrengst kwam overeen met de restant boekwaarde. De kapitaallasten van het gebouw zijn daardoor vrijgevallen en ingezet ter verlaging van het aanvaardbaar tekort.

Vermindering dotatie onderhoud infrastructuur

In de exploitatie werd rekening gehouden met een dotatie aan de reserve onderhoud infrastructuur. In artikel 12 is een regulier onderhoudsbudget bepaald om de wegen 'tot in lengte van jaren' op een adequate wijze te kunnen onderhouden.

Aanpassing afschrijving herinrichting

In het kader van de herinrichting Oost dient de gemeente 1/3 deel, zijnde € 2,7 miljoen bij te dragen aan de ontsluiting van Boskoop Oost. Het overige deel van de investering wordt gedragen door de provincie en het bedrijfsleven. De gemeente had de investering afgeschreven in 15 jaar. Dit lijkt mij aan de korte kant een periode van 25 jaar komt mij redelijk over. Aanpassing van de afschrijvingsperiode levert een verlaging van de kapitaallasten met € 67.000 op.

Autonome ontwikkelingen

Herverdeling 2001

Als gevolg van de ijking van het gemeentefonds die met ingang van 2001, in een periode van vijf jaar, wordt ingevoerd gaat de gemeente er uiteindelijk € 522.000 op voorruit. De herijking is het gevolg van de ijking van in het bijzonder die taakvelden die een relatie hebben met de

infrastructuur. Om die reden wordt het voordeel ingezet voor verlaging van het aanvaardbaar tekort.

Eigen inspanning

Zoals in het vorige rapport is opgemerkt heeft de gemeente bij het opstellen van het saneringsplan niet de eenvoudigste weg gekozen. In eerste instantie heeft men de begroting omgebouwd tot een produktbegroting teneinde beter zicht te krijgen op de werkelijke kosten van de verschillende produkten. Nadat dit verbeterde inzicht was verkregen is men overgegaan tot het opstellen van een saneringsbegroting. Het saneringstraject raakt vrijwel alle beleidsterreinen, behalve die beleidsterreinen die een raakvlak hebben met de onderwerpen die in artikel 12 aan de orde zijn geweest zoals infrastructuur.

De sanering belooft in totaal een bedrag van circa € 824.000. Voor een aanzienlijk deel (€ 653.000) wordt dit bereikt door bezuinigingen, voor een deel (€ 12.000) wordt dit gerealiseerd door het verder kostendekkend maken van leges bevolkingszaken en het restant (€ 159.000) wil de gemeente bereiken door gedurende 4 jaar de OZB met 1%, extra te verhogen.

De sanering heeft, naast een reductie van personeelslasten van circa € 226.000 en verbetering van de interne bedrijfsvoering (€ 11.000) in hoofdzaak betrekking op die clusters waar in de rapporten 2000 en 2001 was gebleken dat de gemeente (substantieel) hogere nettolasten had dan volgens het gemeentefonds beschikbaar wordt gesteld. Het gaat dan om de clusters Zorg voor circa € 195.000, (met name wvg circa € 135.000 en onderwijs circa € 45.000), Kunst en Ontspanning voor circa € 50.000, Openbaar groen voor circa € 100.000. Daarnaast is de 3^e wethouder ingeleverd (besparing € 34.000), brandweer € 10.000 en zijn er enkele kleinere posten van in totaal € 27.000.

Ik ben van mening dat met de omvang van het saneringstraject de gemeente de vereiste inspanning heeft geleverd.

7.3 BEREKENING RELEVANT BEGROTINGSTEKORT 2002 TOT EN MET 2005

In deze paragraaf ga ik in op de berekening van het relevant begrotingstekort voor de jaren 2002 tot en met 2005. Uit de vorige paragraaf is gebleken dat er sprake is van een reeel sluitende begroting in het jaar 2006.

	2002	2003	2004	2005
Structureel begrotingssaldo	-1.298	-888	-578	-212
Achterstallig onderhoud wegen	-1130	-1130	-1130	-1130
Immateriële activa	-86	-86	-86	-86
Kademuren	-1121	-1121	-1121	-1121
Grondexploitatie	-29	-29	-29	-29
Schoolgebouwen	-60	-60	-60	-60
Reorganisatie		-50	-50	-50
Behoedzaamheidsreserve	72	72	72	72
Inbreng vrij aanwendbare reserve	375	375	375	375
Relevant tekort	-3.277	-2.917	-2.607	-2.241

Achterstallig onderhoud wegen

In het rapport 2000 is uitgebreid aandacht besteed aan het achterstallig onderhoud wegen. In dat rapport is het achterstallig onderhoud van in totaal € 4,65 miljoen op basis van een gebruikelijke 10-jarige annuïteit bij het relevant tekort betrokken. De restantwaarde per 31 december 2001 is nu omgezet in een 4-jarige annuïteit en is betrokken bij het relevant tekort.

Immateriële activa

In het rapport 2000 is eveneens aandacht besteed aan de immateriële Activa. In dat rapport is het bedrag van de immateriële activa (€ 0,68 miljoen) eveneens op basis van een gebruikelijke 10-jarige annuïteit bij het relevant tekort betrokken. De restantwaarde per 31 december 2001 is nu omgezet in een 4-jarige annuïteit en is betrokken bij het relevant tekort.

Kademuren

In het rapport 2001 is aandacht besteed aan het achterstallig onderhoud kademuren. In dat rapport is het achterstallig onderhoud (€ 4,17 miljoen) op basis van een 10-jarige annuïteit bij het relevant tekort betrokken. De restantwaarde per 31 december 2001 is nu omgezet in een 4-jarige annuïteit en is betrokken bij het relevant tekort.

Grondexploitatie

De grondexploitatie van Waterrijk Oost is dusdanig vergevorderd dat deze administratief kan worden afgesloten. Op grond van de laatste exploitatieberekening blijkt er sprake te zijn van een tekort van € 932.659. Voor een deel (€158.823) is dit veroorzaakt doordat de gemeente verwacht dat de laatste lopende fase van de exploitatie, de aanleg van de ontsluitingsweg, hoger zou kunnen uitvallen.

Ik ben van mening dat door een goede beheersing van de uitvoering deze meerkosten kunnen worden vermeden. Het tekort zal daarom worden gecorrigeerd. Na correctie bedraagt het tekort dan € 773.836.

Op dit tekort wordt de reserve grondexploitatie, ad € 0,7 miljoen in mindering gebracht. Het restant € 73.836 zal op basis van een 4-jarige annuïteit bij het relevant tekort worden betrokken.

Schoolgebouwen

Zoals in paragraaf 7.2 bij het onderdeel onderhoud schoolgebouwen is gemeld heeft er door een extern bureau een onderzoek plaatsgevonden naar de onderhoudstoestand van de gebouwen. Naast de berekening van een regulier onderhoudsbudget is er daarbij ook aandacht besteed aan de vraag of er sprake is van achterstallig onderhoud, welke maatregelen er moeten worden getroffen en welke bedragen daarmee gemoeid zijn. Geconstateerd is dat er sprake is van een achterstallig onderhoud ter grootte van circa € 872.000.

Sinds 1 januari 1997 draagt de gemeente zorg voor alle huisvestingsvoorzieningen. Het onderhoud van de scholen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de afzonderlijke schoolbesturen. Tussen de gemeente en de school besturen is de afspraak gemaakt om een gezamenlijke reserve op te bouwen ten aanzien van het onderhoud. De reserve van circa € 666.000 zal worden ingezet worden ingezet voor de oplossing van het achterstallig onderhoud. Het restant € 206.000, zal in een 4-jarige annuïteit bij het relevant tekort worden betrokken.

Reorganisatie

Onderdeel van de saneringstaakstelling was een structurele reductie van het ambtelijk apparaat. Hiervoor heeft de gemeente een reorganisatie opgestart met het doel het realiseren van een structurele reductie. In het kader van de reorganisatie zijn incidentele kosten gemaakt. Deze kosten zijn noodzakelijk voor het kunnen realiseren van de reductie van het ambtelijk apparaat en tegelijkertijd kunnen blijven beschikken over een adequaat ambtelijk apparaat. Het gaat hierbij in totaal om een bedrag van circa € 150.000.

Behoedzaamheidsreserve

Bij de bepaling van het relevante tekort is het bij artikel 12 gebruikelijk 50% van de verwachte uitkering van de behoedzaamheidsreserve in te zetten voor verlaging van het tekort.

Voor 2002 komt dit voor Boskoop neer op een bedrag van € 72.605. Het is bestaand artikel 12-beleid ook over de jaren 2003 tot en met 2005 eenzelfde bedrag in te zetten.

Inbreng reserve

In paragraaf 4.2 is ingegaan op de reserves en voorzieningen van de gemeente Boskoop en de mogelijke inbreng van de eventueel aanwendbare reserves. Aldaar is berekend dat een bedrag van € 1,5 miljoen nog beschikbaar is als vrij aanwendbare reserve. Dit bedrag zal in de resterende artikel 12-jaren worden ingezet ter verlaging van het relevant tekort.

7.4 CONCLUSIE

In dit hoofdstuk heb ik een berekening gegeven van het relevant begrotingstekort. Voor het inzicht is eerst een berekening gegeven van het (structurele) reguliere begrotingssaldo. Vervolgens is een berekening gegeven van het voor artikel 12 relevante tekort, waarbij een aantal noodzakelijke incidentele zaken zijn meegenomen. Het uitgangspunt bij de berekening van het reguliere begrotingssaldo was een sluitende begroting. Op basis van externe rapportages zijn voor een groot aantal kapitaalgoederen reguliere onderhoudsbudgetten bepaald. Deze budgetten zijn bij het reguliere begrotingssaldo en dus ook bij het relevant tekort betrokken.

De gemeente heeft vervolgens meerjaren(sanerings)begroting opgesteld. De gemeente is er in geslaagd een reëel sluitende begroting te presenteren met ingang van 2006. De bezuinigingen hebben in hoofdzaak betrekking op die clusters waarvan in de rapporten 2000 en 2001 was gebleken dat de nettolasten hoger waren dan de inkomsten van het gemeentefonds. Met de bezuinigingsoperatie heeft de gemeente de voor deze problematiek vereiste inspanning geleverd. Door de lasten van de oude tekorten inclusief achterstallig onderhoud binnen de totale artikel 12-periode te saneren en ten laste te brengen van artikel 12 kan de gemeente met ingang van 2006 weer op eigen financiële benen staan.

De gemeente Boskoop heeft voor 2002 voor de derde achtereenvolgende maal een beroep gedaan op extra steun op grond van artikel 12 Fww. De gemeente is van mening dat de reguliere middelen niet toereikend zijn om in de noodzakelijke behoeften te voorzien.

In 1999 heeft de gemeente een onderzoek laten uitvoeren naar de financiële situatie van de gemeente. De uitkomsten die zijn neergeslagen in het rapport Financiële Schouw waren onthutsend voor de gemeente. Met name op het terrein van de infrastructuur stond de gemeente voor grote (financiële) problemen.

In het artikel 12-onderzoek zijn de door de gemeente in de begroting opgenomen lasten uit de Financiële Schouw integraal uit de begroting geschrapt. De afzonderlijke onderdelen zijn, voor zover relevant, bij het artikel 12-onderzoek betrokken en zijn daarna weer opgenomen in de begroting.

In dit rapport heeft de beoordeling van de meerjaren(sanerings)begroting en het meerjarenperspectief centraal gestaan. De gemeente heeft een reëel sluitende begroting weten te presenteren met ingang van 2006. Met de bezuinigingsoperatie heeft de gemeente de voor deze problematiek vereiste inspanning geleverd. Door de lasten van de oude tekorten inclusief achterstallig onderhoud binnen de totale artikel 12-periode te saneren en ten laste te brengen van artikel 12 kan de gemeente met ingang van 2006 weer op eigen financiële benen staan.

De gemeente Boskoop voldoet aan de algemene voorschriften voor toelating tot artikel 12. De aanvraag is tijdig ingediend, de eigen inkomsten liggen boven het niveau van het redelijk peil en er is sprake van een aanmerkelijk structureel tekort.

Met het door de raad laten vaststellen van de meerjaren(sanerings)-begroting heeft de gemeente, zijn het met enige vertraging, eveneens voldaan aan het bijzondere voorschrift zoals dat was gekoppeld aan de steunverlening over het jaar 2000.

Op het gebied van de woonlasten behoort Boskoop, met € 882 per woonruimte, tot de hoogsten van het land.

Voor wat betreft de (vrij aanwendbaarheid van) reserves en voorzieningen heeft een herberekening plaatsgevonden op basis van de jaarrekening 1999. Rekening houdend met de bedragen die in de jaren 2000 en 2001 bij de berekening van het relevant tekort zijn betrokken is er per 1 januari 2001 een bedrag van € 1,5 miljoen aangemerkt als vrij aanwendbaar. Dit bedrag is in de resterende artikel 12-jaren bij de bepaling van het relevante tekort betrokken.

Op grond van de vorenstaande rapportage stel ik voor de gemeente Boskoop voor jaren 2002 tot en met 2005 een aanvullende uitkering te verstrekken van:

2002	€ 3.277.000
2003	€ 2.917.000
2004	€ 2.607.000
2005	€ 2.241.000

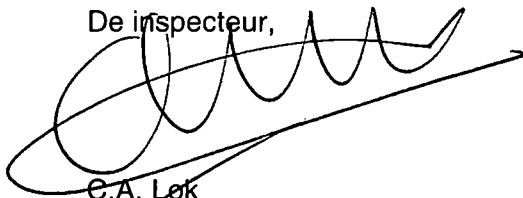
Verder stel ik voor om aan dit advies het bijzondere voorschrift te koppelen dat de gemeente de verstrekte aanvullende uitkering enkel mag aanwenden voor de doelen waarvoor de gelden zijn verstrekt.

Om de voortgang van de door de gemeente ingezette saneringen en besteding van de aanvullende steun nauwgezet te volgen en toe te zien op de noodzakelijke verbeteringen in het beheer, waaronder een gedegen analyse van het rekeningresultaat, stel ik eveneens voor het reguliere tripartite vooralsnog in stand te houden. In dit overleg moeten in ieder geval de stukken met financiële consequenties, zoals maraps, management letters, voortgang saneringen, jaarrekening en andere van belang zijnde stukken aan de orde komen. Naarmate de voortgang van het saneringsproces en de verbeterprocessen van de financiële functie verder vorm en gestalte krijgen kan de frequentie van het tri-partite overleg worden afgebouwd.

's-Gravenhage, 15 april 2003.

De inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden,

De inspecteur,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.

C.A. Lok

A smaller, more compact handwritten signature in black ink, featuring several sharp, angular strokes.

Gezien en akkoord,

Het hoofd van de Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden,

W.A.I.M. Segers